

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS
2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

TURINYS

PUSLAPIS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA FINANSINĖS ATASKAITOS	3-6
BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	7
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA	8
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	9
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	10
AIŠKINAMASIS RAŠTAS:	
BENDROJI INFORMACIJA	11
APSKAITOS PRINCIPAI	13
TIKROJI FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTĖ	31
FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS	33
KAPITALO PAKANKAMUMAS	51
KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	53

UAB „Ernst & Young Baltic“
Aukštaičių g. 7
LT-11341 Vilnius
Lietuva
Tel.: (8 5) 274 2200
Faks.: (8 5) 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Ernst & Young Baltic UAB
Aukštaičių St. 7
LT-11341 Vilnius
Lithuania
Tel.: +370 5 274 2200
Fax: +370 5 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Juridinio asmens kodas 110878442
PVM mokėtojo kodas LT108784411
Juridinių asmenų registras

Code of legal entity 110878442
VAT payer code LT108784411
Register of Legal Entities

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos centrinės kredito unijos nariams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome Lietuvos centrinės kredito unijos (toliau – Bendrovė), jos narių kredito unijų ir Bendrovės administruojamo stabilizacijos fondo (toliau – Grupė) specialios paskirties jungtinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų (toliau – finansinės ataskaitos), kurias sudaro 2020 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita ir tą dieną pasibaigusiu metų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, toliau pateiktos Grupės finansinės ataskaitos yra visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parengtos pagal apskaitos principus, pateikiamus finansinių ataskaitų 2 pastaboje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės pagal Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Dalyko pabrėžimas – finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Atkreipiame dėmesį į finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 2 pastabą, kurioje atskleidžiamas finansinių ataskaitų parengimo pagrindas. Šios finansinės ataskaitos yra paruoštos pagal Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo reikalavimą ir Grupės apskaitos politiką. Dėl šios priežasties šios finansinės ataskaitos gali būti netinkamos kitais tikslais. Dėl šio dalyko mūsų nuomonė nėra sąlyginė.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, įskaitant susijusias su pagrindiniais audito dalykais. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką. Atliktų procedūrų rezultatai, įskaitant procedūras atliktas kaip atsaką į dalykus pateiktus toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareikštai apie toliau pateiktas finansines ataskaitas.

Pagrindinis audito dalykas

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimas

Kaip aprašyta Finansinės rizikos valdymo pastabos dalyje *Kredito rizika*, Grupės paskolų ir gautinų sumų likutis iš klientų 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 431.629 tūkst. eurų, o susijęs vertės sumažėjimas buvo 9.406 tūkst. eurų. Grupės vertės sumažėjimo apskaitos politika finansinėse ataskaitose yra pateikta apskaitos principų pastabos skyriuje *Finansinio turto vertės sumažėjimas*. Taip pat atkreipiamas dėmesys į šioje srityje priimtų sprendimų ir įvertinimų, nurodytų apskaitos principų skyriaus *Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai* dalyje (a) *Finansinio turto vertės sumažėjimas*, naudojimą rengiant atskleidimus finansinėse ataskaitose.

Paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimas yra subjektyvi sritis dėl vadovybės vertinimo nustatant tikėtinus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie priklauso nuo pasirinkto metodo ir modelio, taikomų reikšmingų prielaidų ir neapibrėžtumo įvertinimo.

Vadovybės taikomos reikšmingos prielaidos, kuriomis nustatomas paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo lygis, apima tinkamo metodo ir modelio pasirinkimą, reikšmingo kredito rizikos padidėjimo įvykių nustatymą, prognozuojamos ateities informacijos skirtingiems tikimybėmis paremtiems scenarijams vertinimą, klientų, kurių paskolos laikomos nuvertėjusiomis, įvertinimą, susijusio įkeisto turto tinkamą vertinimą ir su paskolomis ir gautinomis sumomis susijusių tikėtinų ateities pinigų srautų įvertinimą.

Šis dalykas yra laikomas pagrindiniu audito dalyku dėl reikšmingo paskolų ir gautinų sumų iš klientų likučio bei su paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo įvertinimu susijusio neapibrėžtumo.

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Mes, be kitų audito procedūrų, įgijome supratimą (įskaitant supratimą apie naudotas prielaidas, metodus ir modelius) ir atlikome vidaus kontrolės sistemos, susijusios su paskolų bei gautinų sumų iš Grupės klientų individualiai ir bendrai vertinamų tikėtinų vertės sumažėjimo nuostolių nustatymo procesu, veiksmingumo testavimą.

Mes įtraukėme savo vidinį rizikos vertinimo ekspertą padėti mums įvertinti, ar esama paskolų ir gautinų sumų iš klientų vertės sumažėjimo įvertinimo politika yra pakankama ir atitinka apskaitos politiką, pateiktą finansinių ataskaitų 2 pastaboje.

Individualiai vertinamo vertės sumažėjimo atveju mes atrankos būdu atrinktomis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitytoms paskoloms ir gautinoms sumoms įvertinome, ar kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar kredito nuostoliai, tikėtina, atsiras per artimiausius 12 mėn. ar per paskolos galiojimo laikotarpį, atitinka taikomą apskaitos politiką. Atsirinktomis paskoloms ir gautinoms sumoms mes taip pat atlikome vadovybės prognozuojamų ateities pinigų srautų, įkeisto turto vertės, klientų įsipareigojimų nevykdymo atveju tikėtino skolos susigrąžinimo ir kitų grąžinimo šaltinių vertinimą.

Bendrai vertinamo vertės sumažėjimo atveju mes įtraukėme savo vidinį rizikos vertinimo ekspertą padėti mums įvertinti naudojamo modelio atitiktį apskaitos politikos reikalavimams bei pagrindines modelio įvestis (įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė, nuostolis dėl įsipareigojimų neįvykdymo ir pozicija esant įsipareigojimų nevykdymui) peržiūrint metodologiją naudojamą tikėtinų kredito nuostolių skaičiavime. Mes įvertinome pagrindinių modelių įvesčių (įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė, nuostolis dėl įsipareigojimų neįvykdymo ir pozicija esant įsipareigojimų nevykdymui) skaičiavimus atsirinktai imčiai sutikrindami informaciją naudotą šiuose skaičiavimuose su juos pagrindžiančiais dokumentais (pavyzdžiui, nuostolio įvykio egzistavimas, gauti mokėjimai).

Taip pat mes palyginome 2020 m. gruodžio 31 d. apskaitytas tikėtinų kredito nuostolių vertės sumažėjimo sumas išskaidytas pagal paskolos tipą bei lygį su mūsų išsikeltais lūkesčiais.

Mes vertinome prognozinę ateities informaciją, naudotą vertės sumažėjimo skaičiavime, lygindami vadovybės vertinimą su viešai prieinama patikima informacija (pvz. Lietuvos Banko).

Taip pat mes vertinome COVID – 19 įtaką reikšmingo kredito rizikos padidėjimo įvykių nustatymui, prognozuojamai ateities informacijai ir modelyje naudotoms scenarijų tikimybėms.

Galiausiai, mes įvertinome finansinėse ataskaitose pateikiamų susijusių atskleidimų pakankumą pagal apskaitos politikos reikalavimus.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal apskaitos principus, pateikiamus finansinių ataskaitų 2 pastaboje, taip pat šių apskaitos principų nustatymą ir jų tinkamumą esamomis aplinkybėmis ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Grupės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasiegti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Grupės finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškraipymas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klaidojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.
- Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrįsti audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surenkame pakankamą tinkamų audito įrodymų apie bendrovių finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

2018 m. kovo 29 d. Lietuvos centrinės kredito unijos narių sprendimu buvome paskirti atlikti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų auditą už 2018-2020 metus. Bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 6 metai Bendrovės finansinių ataskaitų auditui ir 3 metai Grupės finansinių ataskaitų auditui.

Suderinimas su audito ataskaita, teikiama audito komitetui

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovės/Grupės vadovybei ir jos audito komitetui.

Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų draudžiamų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų paslaugų nei Bendrovės finansinių ataskaitų auditas ir finansinių ataskaitų vertimo paslaugos.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partnerė yra Asta Štreimikienė.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Asta Štreimikienė
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000382

2021 m. balandžio 12 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	Pastabos	2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	6	23 276	19 035
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	6	(4 385)	(4 062)
Grynosios palūkanų pajamos		18 891	14 973
Paslaugų ir komisinių pajamos	7	1 254	1 221
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	7	(835)	(783)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)		419	438
Kitos pajamos	8	582	658
Grynasis rezultatas iš operacijų vertybiniais popieriais	9	395	561
Grynasis rezultatas iš operacijų užsienio valiuta	10	(6)	15
Paskolų ir kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas	11	(1 526)	(344)
Atidėjinių pokytis	12	31	(200)
Pelnas (nuostoliai) iš išvestinių priemonių perkainavimo tikrąja verte		-	1
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos		(10 492)	(9 202)
Materialiojo ir naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo sąnaudos	19	(1 005)	(851)
Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos	20	(216)	(168)
Investicinio turto nusidėvėjimo sąnaudos	21	(24)	(20)
Kitos veiklos sąnaudos	14	(4 111)	(4 019)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		2 938	1 842
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	13	(384)	(404)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		2 554	1 438
Kitos bendrosios pajamos			
Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):			
Skolos vertybiniai popieriai apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas			
Tikrosios vertės pasikeitimas per metus		103	302
Tikėtinų kredito nuostolių pokytis	11	(1)	2
Perklasifikavimas į pelną (nuostolius)		(205)	(227)
Susijęs atidėtojo pelno mokestis	13	15	(11)
Grynosios skolos vertybinių popierių apskaitomų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas (išlaidos)		(88)	66
Straipsniai, kurie vėliau negali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius):			
Atlygio darbuotojams pokytis		(58)	(21)
Kitos bendrosios pajamos (nuostoliai), atėmus atidėtąjį pelno mokestį		(146)	45
Bendrujų pajamų iš viso		2 408	1 483

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 65 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 65 puslapiuose, buvo pasirašytos 2021 m. balandžio 12 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

	Pastabos	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Pinigai ir lėšos centriniame banke	15	38 647	13 392
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	16	8 173	5 264
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	17	414 050	348 408
iš fizinių asmenų		316 956	274 862
iš juridinių asmenų		97 094	73 546
Vertybiniai popieriai	18	90 638	71 175
apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas		51 408	22 243
apskaitomi amortizuota savikaina		36 039	46 172
apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolius)		3 191	2 760
Ilgalaikis materialusis turtas	19	7 172	6 556
Naudojimo teise valdomas turtas	19	673	637
Nematerialusis turtas	20	482	483
Investicinis turtas	21	3 921	4 396
Kitas turtas	22	1 227	1 475
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		748	756
Iš viso turto		565 731	452 542
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	23	31 986	14 465
Kitų asmenų indėliai	24	483 914	396 144
fizinių asmenų indėliai		455 281	381 855
juridinių asmenų indėliai		28 633	14 289
Subordinuotos paskolos	26	2 122	-
Mokėtinas pelno mokeskis		235	132
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai		-	2
Atidėjiniai	25	359	334
Kiti įsipareigojimai	27	2 225	2 108
Iš viso įsipareigojimų		520 841	413 185
NUOSAVAS KAPITALAS			
Pagrindiniai pajai	29	4 365	4 294
Papildomi tvarūs pajai	29	37 580	33 980
Papildomi netvarūs pajai	29	1 275	1 851
Privilegijuoti pajai	29	30	30
Gražintini pajai	29	332	395
Atsargos kapitalas	29	242	335
Rezervinis kapitalas ir kiti rezervai	29	5 673	4 332
Finansinio turto perkainavimo rezervas		284	372
Praėjusių laikotarpių nepaskirstyti nuostoliai		(7 387)	(7 649)
Einamųjų metų rezultatas		2 496	1 417
Iš viso nuosavo kapitalo		44 890	39 357
Iš viso įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo		565 731	452 542

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 65 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 65 puslapiuose, buvo pasirašytos 2021 m. balandžio 12 d.:

Administracijos vadovas
Mindaugas Vijūnas

Vyr. buhalterė
Jurgita Kubilienė

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	Pastabos	2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai
Įprastinė veikla			
Gautos palūkanos		24 555	19 876
Sumokėtos palūkanos		(3 900)	(3 718)
Gautos komisinių pajamos		1 254	1 221
Sumokėtos komisinių sąnaudų		(835)	(783)
Sumokėti atlyginimai ir socialinis draudimas		(10 155)	(8 710)
Įplaukos susijusios su nefinansinės ir kitos veiklos pajamomis		461	500
Kitos apmokėtos veiklos sąnaudų		(4 134)	(4 002)
Turto/ įsipareigojimų pokytis			
Suteiktų paskolų kredito unijoms (padidėjimas) sumažėjimas		142	(117)
Kitiems asmenims suteiktų paskolų (padidėjimas) sumažėjimas		(64 697)	(70 515)
Kito turto ir kito finansinio turto (padidėjimas) sumažėjimas		248	(237)
Kredito unijų ir finansų institucijų indėlių padidėjimas (sumažėjimas)		8 598	377
Kitų asmenų indėlių padidėjimas (sumažėjimas)		87 297	34 688
Kitų įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(345)	(125)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos prieš pelno mokestį		38 489	(31 545)
Sumokėtas pelno mokestis		(241)	(125)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		38 248	(31 670)
Investicinė veikla			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	19, 20	(1 118)	(1 096)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimas		25	12
Ilgalaikio investicinio turto pardavimas		646	627
Skolos vertybinių popierių įsigijimas		(65 260)	(21 004)
Skolos vertybinių popierių išpirkimas		43 944	40 355
Nuosavybės vertybinių popierių įsigijimas		(275)	(1 000)
Nuosavybės vertybinių popierių išpirkimas		28	481
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(22 010)	18 375
Finansinė veikla			
Narių įmokėti pagrindiniai pajai		299	309
Nariams išmokėti pagrindiniai pajai		(129)	(94)
Narių įmokėti papildomi pajai		3 431	3 184
Nariams išmokėti papildomi pajai		(1 911)	(2 196)
Gautos paskolos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis	28	150 000	-
Gražintos paskolos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis	28	(144 000)	-
Gautos (grąžintos) subordinuotos paskolos	26	2 110	-
Gautos UAB INVEGA ir UAB ŽŪPGF lėšos	28	6 851	5 200
Grąžintos UAB INVEGA ir UAB ŽŪPGF lėšos	28	(3 938)	(4 496)
Nuomos mokėjimų pagrindinės sumos dalis	19	(645)	(319)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		12 068	1 588
Pinigų ir jų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		28 306	(11 707)
Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pradžioje		17 140	28 847
Pinigų ir jų ekvivalentų likutis laikotarpio pabaigoje:		45 446	17 140
Pinigai kasose ir korespondentinė sąskaita Lietuvos banke	15	38 647	13 392
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	16	6 799	3 748

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 65 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 65 puslapiuose, buvo pasirašytos 2021 m. balandžio 12 d.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Pas-ta-bos	Pajinis kapitalas					Re-zervi-nis kapi-talas ir kiti rezer-vai	At-sar-gos kapi-talas	Finan-sinio turto per-kai-navimo rezer-vas	Nepas-kirstyta-sis pelnas (nuosto-liai)	Iš viso:
	Pa-grin-diniai pajai	Papil-domi tvarūs pajai	Papil-domi netva-rūs pa-jai	Privi-legi-juoti pajai	Grą-žintini pajai					
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	4 188	31 012	3 392	26	453	3 621	223	306	(6 996)	36 225
Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	-	-	-	-	1 438	1 438
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	-	-	66	(21)	45
Bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	-	-	66	1 417	1 483
Narių naujų pajų įsigijimas	298	6 381	-	4	-	-	-	-	-	6 683
Nariams grąžinti pajai	(192)	(3 413)	(1 541)	-	(58)	-	170	-	-	(5 034)
Nepaskirstytų nuostolių dengimas	-	-	-	-	-	(215)	(58)	-	273	-
Sudaryti rezervai	-	-	-	-	-	926	-	-	(926)	-
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	4 294	33 980	1 851	30	395	4 332	335	372	(6 232)	39 357
Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	-	-	-	-	2 554	2 554
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	-	-	(88)	(58)	(146)
Bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	-	-	(88)	2 496	2 408
Narių naujų pajų įsigijimas	29 255	4 684	-	-	-	-	-	-	-	4 939
Nariams grąžinti pajai	29 (184)	(1 084)	(576)	-	(63)	-	93	-	-	(1 814)
Nepaskirstytų nuostolių dengimas	29 -	-	-	-	-	1	(186)	-	185	-
Sudaryti rezervai	29 -	-	-	-	-	1 340	-	-	(1 340)	-
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	4 365	37 580	1 275	30	332	5 673	242	284	(4 891)	44 890

Apskaitos principai ir kitos pastabos, pateiktos 11 – 65 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos, pateiktos 7 – 65 puslapiuose, buvo pasirašytos 2021 m. balandžio 12 d.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1 PASTABA. BENDROJI INFORMACIJA

Lietuvos centrinė kredito unija (toliau - LCKU) buvo užregistruota LR įmonių rejestre 2002 m. balandžio 22 d. Lietuvos bankas 2002 m. lapkričio 28 d. išdavė LCKU licenciją Nr. 54 vykdyti visas operacijas, nurodytas tuometiniame LR Centrinės kredito unijos įstatyme. LCKU pagrindinę veiklą pradėjo vykdyti 2002 m. gruodžio 2 d. LCKU įsikūrusi adresu Savanorių pr. 363B-201, Kaunas.

Lietuvos centrinės kredito unijos grupę (toliau – Grupė), kurios specialios paskirties jungtinės (konsoliduotos) finansinės ataskaitos (toliau – finansinės ataskaitos) čia pateikiamos, sudaro LCKU, jai priklausančios kredito unijos narės ir LCKU administruojamas stabilizacijos fondas (toliau – Grupės nariai, Grupę sudarantys subjektai).

2020 m. gruodžio 31 d. LCKU jungė 46 narius, iš jų: 45 kredito unijos ir Lietuvos valstybė. 2019 m. gruodžio 31 d. LCKU jungė 49 narius, iš jų: 48 kredito unijos ir Lietuvos valstybė. Per 2020 metus Skuodo bankelis, Naftininkų ir Sedos kredito unijos prisijungė prie Mažeikių kredito unijos. 2020 m. gruodžio 31 d. Grupei priklausančios kredito unijos yra šios:

1. „Achemos“ kredito unija
2. Alytaus kredito unija
3. Anykščių kredito unija
4. Centro kredito unija
5. Druskininkų kredito unija
6. Grigiškių kredito unija
7. Grinkiškio kredito unija
8. Jurbarko kredito unija
9. Kauno kredito unija
10. Kauno regiono kredito unija
11. Kelmės kredito unija
12. Kėdainių krašto kredito unija
13. Klaipėdos kredito unija
14. Kooperatinė bendrovė ARKU kredito unija
15. Kredito unija „Delta“
16. Kredito unija „Ebitum“
17. Kredito unija „Gargždų taupa“
18. Kredito unija „Germanto lobis“
19. Kredito unija „Jonavos žemė“
20. Kredito unija „Magnus“
21. Kredito unija „Mėmelio taupomoji kasa“
22. Kredito unija „Neris“
23. Kredito unija „Prienų taupa“
24. Kredito unija „Sūduvos parama“
25. Kredito unija „Tikroji viltis“
26. Kredito unija „Vievio taupa“
27. Kretingos kredito unija
28. Mažeikių kredito unija
29. Pagėgių kredito unija
30. Pakruojo ūkininkų kredito unija
31. Palangos kredito unija
32. Panevėžio kredito unija
33. Pasvalio kredito unija
34. Plungės kredito unija
35. Radviliškio kredito unija
36. Šeimos kredito unija
37. Šilutės kredito unija
38. Širvintų kredito unija
39. Tauragės kredito unija
40. Trakų kredito unija

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

41. Ukmergės ūkininkų kredito unija
42. Utenos kredito unija
43. Vilkaviškio kredito unija
44. Vilniaus kredito unija
45. Vytauto Didžiojo kredito unija

2018 m. kovo 9 d. LCKU įsteigė patronuojamąją įmonę UAB „Lirosa“ (juridinio asmens kodas 304783301). 2019 m. buvo pradėtas UAB „Lirosa“ likvidavimo procesas. 2020 m. kovo 3 d. UAB „Lirosa“ buvo išregistruota iš juridinių asmenų registro.

LCKU savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymu. LCKU - tai kooperatiniais pagrindais suorganizuota, juridinių asmenų kredito unijų ir LR Vyriausybės įsteigta ir tuometinio LR Centrinės kredito unijos įstatymo nustatyta tvarka įregistruota kredito įstaiga. LCKU veikia pajinio kapitalo pagrindu ir atlieka kredito unijų likvidumo palaikymo ir mokumo atkūrimo funkcijas, kredito unijų ir kredito unijų narių pinigų perdimo ir mokėjimo kortelių bei internetinės bankininkystės aptarnavimo operacijas, priima indėlius bei gražintinas lėšas, teikia paskolas bei prisiima su tuo susijusią riziką ir atsakomybę. LCKU kredito unijoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas.

Kiekviena Grupę sudaranti kredito unija yra kredito įstaiga, kuri tenkina savo narių ūkinius ir socialinius poreikius ir turi licenciją verstis, ir verčiasi indėlių ir kitų gražintinų lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių ir jų skolinimu, taip pat turi teisę verstis kitų Lietuvos Respublikos kreditų unijų įstatyme nustatytų finansinių paslaugų teikimu įstatyme nustatytiems asmenims ir prisiima su tuo susijusią riziką bei atsakomybę. Kredito unijos, kaip juridinio asmens, teisinė forma yra kooperatinė bendrovė. Kredito unija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymu, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymu bei kitais įstatymais, priežiūros institucijos priimtais teisės aktais ir savo įstatais.

Informacija apie kredito unijų narius pateikiama žemiau:

	2020 m. gruodžio 31 d.		2019 m. gruodžio 31 d.	
	Nariai	Asocijuoti nariai	Nariai	Asocijuoti nariai
Fiziniai asmenys	107 528	-	106 441	-
Juridiniai asmenys	-	4 770	-	4 254

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Grupėje dirbo 509 darbuotojai (2019 m. gruodžio 31 d. – 492 darbuotojai).

LCKU vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2021 m. balandžio 12 d., LCKU pajininkai privalo patvirtinti finansines ataskaitas per 4 mėn. nuo finansinių metų pabaigos.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2 PASTABA. APSKAITOS PRINCIPAI

Žemiau yra išdėstyti pagrindiniai apskaitos principai, naudoti šių finansinių ataskaitų parengimui.

2019 m. sausio 1 d. Grupė pirmąjį kartą pritaikė 16 Tarptautinį finansinės atskaitomybės standarto (toliau – TFAS) pirminio pripažinimo ir vėlesnio vertinimo reikalavimus. Taip pat, kaip aprašyta žemiau skyrelyje *Grupės finansinių ataskaitų jungimas (konsolidavimas)* nuo 2019 m. sausio 1 d. Grupė pritaikė 9 TFAS „Finansinės priemonės“ pirminio pripažinimo ir vėlesnio vertinimo reikalavimus (įskaitant tikėtinų kredito nuostolių vertinimą). Pasikeitimų apskaitos politikoje per 2020 m. nebuvo.

Pagrindas parengimui

Grupės jungtinės (konsoliduotosios) finansinės ataskaitos yra rengiamos, remiantis Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme nustatytu reikalavimu rengti tokias ataskaitas bei 2017 m. liepos 13 d. Lietuvos banko Valdybos nutarimu Nr. 03-116 dėl Centrinųjų kredito unijų jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ir priežiūros ataskaitų reikalavimų aprašo patvirtinimo. Atsižvelgiant į šiuos reikalavimus, Grupės finansinės ataskaitos yra paruoštos pagal LCKU taikomą Grupės apskaitos politiką, kurios principai yra pateikiami toliau šiose finansinėse ataskaitose.

LCKU taip pat rengia atskiras finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti ES, kurios skelbiamos Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatyme numatytais terminais internetinėje svetainėje www.lcku.lt.

Finansinės ataskaitos paruoštos remiantis istorinės savikainos pagrindu, išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte, ir išvestines finansines priemones, vertinamas tikrąja verte.

Ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu.

Sumos šiose finansinėse ataskaitose yra pateiktos EUR, kuri yra Grupės funkcinė bei pateikimo valiuta.

Dėl atskirų sumų apvalinimo iki tūkstančių eurų lentelėse skaičiai gali nesutapti, tokios apvalinimo paklaidos šiose finansinėse ataskaitose yra nereikšmingos.

Grupės finansinių ataskaitų jungimas (konsolidavimas)

Grupės finansinių ataskaitų jungimui (konsolidavimui) naudojama to paties atskaitinio laikotarpio Grupę sudarančių subjektų finansinė informacija (atskiros kiekvieno Grupę sudarančio nario finansinės ataskaitos).

Atskiros kredito unijos narės veiklos rezultatai į jungtines (konsoliduotąsias) finansines ataskaitas įtraukiami nuo tos dienos, kai kredito unija tampa LCKU nare. Jeigu kredito unija išstoja iš LCKU, jos rezultatai į jungtines (konsoliduotąsias) finansines ataskaitas įtraukiami iki išstojimo dienos.

Patronuojamosios įmonės (dukterinės įmonės) yra visos įmonės (įskaitant specialios paskirties įmones), kurias kontroliuoja grupė. Patronuojamosios įmonės finansinė informacija visiškai konsoliduojama nuo datos, kai Grupė įgyja šios įmonės kontrolę ir nebekonsoliduojama nuo datos, kai ši kontrolė prarandama.

Stabilizacijos fondas įtraukiamas į jungtines ataskaitas už visą atskaitinį laikotarpį.

Jungtinių (konsoliduotų) finansinių ataskaitų rengimo metu visi vienodi (pagal turinį) atskirų kredito unijų, LCKU, patronuojamosios įmonės ir stabilizacijos fondo balansiniai ir pelno (nuostolių) straipsniai yra agreguojami. Agregavus straipsnius, atliekami tarpusavio sandorių ir balansinių likučių tarp Grupės subjektų eliminavimai:

- Eliminuojama LCKU pajinio kapitalo ir kiekvienos kredito unijos investicijų į LCKU pajinį kapitalą vertė, įskaitant ir susijusių specialiųjų atidėjinių LCKU pajams, sumas, apskaitytas atskirose kredito unijose;

- Eliminuojama LCKU investicijos vertė į LCKU patronuojamąją įmonę ir patronuojamosios įmonės įstatinis kapitalas;

- Eliminuojamos stabilizacijos fondo surinktos pajamos ir atskirų kredito unijų išlaidos, mokant įmokas į šį fondą, praėjusių laikotarpių įmokos į stabilizacijos fondą eliminuojamos per praėjusių laikotarpių nepaskirstytąjį rezultatą (t. y. iš einamojo laikotarpio rezultatų eliminuojamos tik einamojo laikotarpio įmokos į stabilizacijos fondą);

- Eliminuojamos stabilizacijos fondo išmokos ir/ ar suteiktos subordinuotos paskolos ir atitinkamai kredito unijų nuosavo kapitalo elementai ir/ ar mokėtinos paskolos;

- Eliminuojamos tarpusavio paskolos ir kitos gautinos sumos (įskaitant sukauptas palūkanas), einamosios sąskaitos ir terminuotieji indėliai (įskaitant sukauptas palūkanas), kitas turtas ir kiti įsipareigojimai, likvidumo palaikymo fondo sąskaitos;

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- Eliminuojamos tarpusavio pajamų ir išlaidų sumos (palūkanų pajamos ir sąnaudos, komisiniai mokesčiai, kitos pajamos ir sąnaudos);
- Jei tam tikras straipsnis (sąskaita) naudojamas tik tarpusavio sandorių ar balansinių likučių atvaizdavimui, šios sumos eliminuojamos.

Taip pat peržiūrimi visi kiti balansiniai ir pelno (nuostolių) straipsniai, siekiant identifikuoti juose galimai apskaitytas tarpusavio sandorių ir balansinių likučių sumas, kurias reiktų eliminuoti.

Kadangi kredito unijos, atsižvelgiant į jas reglamentuojančių įstatymų reikalavimus, ir patronuojamoji įmonė apskaitai taiko Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartų reikalavimus, jų finansinė informacija yra perskaičiuojama, kad atitiktų Grupės taikomus apskaitos principus, kurie toliau pateikiami šiose finansinėse ataskaitose.

Perskaičiuojant finansinę informaciją, svarbu atsižvelgti, kad perskaičiuojamos sumos atitiktų ataskaitinį laikotarpį, kuriam rengiamos finansinės ataskaitos, t. y. pelno (nuostolių) straipsniai atspindėtų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio ekonominę veiklą ar jiems priklausančius perskaičiavimo rezultatus.

Atliekant perskaičiavimą pirmąjį kartą (pirmieji metai, kai rengiamos jungtinės (konsoliduotosios) finansinės ataskaitos buvo 2018 metai), identifikuoti perskaičiavimo rezultatai, nepriklausantys ataskaitiniam laikotarpiui (t. y. 2018 metams), atvaizduoti per praeitų metų nepaskirstytąjį rezultatą, siekiant parodyti teisingus ataskaitinių laikotarpių veiklos rezultatus.

Apibendrinti atliekami kredito unijų, sudarančių LCKU Grupę, finansinės informacijos perskaičiavimai (ar neperskaičiavimai) dėl atitikimo Grupės apskaitos politikai, kurios esminiai principai yra išdėstyti toliau, yra tokie:

- Grupės narių grynųjų pinigų kasose straipsniai neperskaičiuojami, įvertinus, kad nėra skirtumų tarp taikomų Grupės narių ir Grupės apskaitos principų šioje srityje.
- Lėšos einamosiose sąskaitose ir terminuoti indėliai kitose kredito įstaigose neperskaičiuojami, įsitikinus, kad yra tinkamai sukauptos palūkanos taikant efektyviają palūkanų normą, tačiau vertinami tikėtini kredito nuostoliai pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ (nuo 2019 m. sausio 1 d.).
- Investicijos į nuosavybės ir skolos vertybinius popierius perskaičiuojamos dėl:
 - o Tinkamo investicijų į nuosavybės ir skolos vertybinius popierius grupavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“;
 - o Tinkamo paskesnio vertinimo pagal peržiūrėtą grupavimą pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“. Atitinkamai daromos korekcijos perkeliant pelną (nuostolius) į perkainojimo rezervą ir / ar atliekant kitas reikalingas korekcijas. Taip pat daromos korekcijos dėl tikėtinų kredito nuostolių atvaizdavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“;
 - o Įsitikinama, kad vertybinių popierių rinkos vertė, kai jie vertinami tikrąja verte, yra nustatyta pagal Grupės apskaitos principus;
 - o Įsitikinama, kad vertybiniai popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina, apskaitomi pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimus;
 - o Vertybinių popierių korekcijos atliekamos pagal kiekvieną atskiro Grupės nario turimą vertybinių popierių poziciją.
- Paskolos (suteiktos ar pirktos) ir gautinos sumos perskaičiuojamos dėl:
 - o Tinkamo jų klasifikavimo pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ (ir atitinkamai, ar teisingai vertinamos amortizuota savikaina);
 - o Tinkamo paskesnio vertinimo pagal peržiūrėtą klasifikavimą pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ dėl efektyvios palūkanų normos pritaikymo;
 - o Nuo 2019 m. sausio 1 d. visos Grupės tikėtini kredito nuostoliai yra vertinami pagal 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimus. Grupei pilnai pradėjus taikyti 9 TFAS „Finansinės priemonės“ tikėtinų kredito nuostolių vertinimui, visas susidaręs papildomas nuostolis dėl standarto pritaikymo buvo apskaitytas pelne (nuostoliuose).
 - o Aukščiau išvardintos paskolų portfelio korekcijos atliekamos jungtiniu (konsoliduotu), o ne atskirų Grupės narių, mastu.
- Ilgalais materialus ir nematerialus turtas perskaičiuojamas dėl:
 - o Nusidėvėjimui ar amortizacijai taikomų Grupės apskaitos politikos nuostatų neatitinkančių terminų ar metodo;

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- Nustatyto, bet neapskaityto vertės sumažėjimo, jei toks būtų;
- Klasifikavimo – peržiūrima, ar nėra reikšmingo nuomojamo turto trečioms šalims, kuris turėtų būti klasifikuojamas kaip investicinis turtas Grupės finansinėse ataskaitose.
- Už skolas perimtas turtas perskaičiuojamas peržiūrint jo vertinimo principų tinkamumą atskirose Grupės narėse ir klasifikavimo tinkamumą, priklausomai nuo perimto turto pobūdžio ir tikslų;
- Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai iš esmės nėra perskaičiuojami, jei jie yra skaičiuojami atskiroje Grupės narėje, nebent būtų nustatyta skirtumų ar jų atsirastų, atlikus kitus perskaičiavimus. Tuo atveju, jei Grupės narys neskaičiuoja atidėtojo pelno mokesčio turto ar įsipareigojimų (neskaičiavimas leidžiamas pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartų nuostatas priklausomai nuo kredito unijos aktyvų dydžio), toks skaičiavimas atliekamas jungtinių (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų rengimo metu. Taip pat papildomai vertinamas vertės sumažėjimo poreikis Grupės nariuose apskaitytam ar naujai apskaičiuotam atidėtojo pelno mokesčio turtui, priklausomai nuo jo realizavimo galimybių.
- Kito turto ir kitų įsipareigojimų perskaičiavimas atliekamas, jei nustatoma neatitikimų su Grupės apskaitos principais atskirų Grupės narių finansinėse ataskaitose (nuo 2019 m. sausio 1 d. kitam turtui taip pat vertinami tikėtini kredito nuostoliai, jei atitinkamiems straipsniams jame taikomi 9 TFAS „Finansinės priemonės“ reikalavimai). Bet kuriuo atveju, perskaičiavimas tokiems straipsniams neatliekamas, jei sumos yra nereikšmingos ir atitinkamai perskaičiavimo įtaka būtų nereikšminga.
- Su einamaisiais mokesčiais (iš esmės ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčiu) susiję straipsniai neperskaičiuojami.
- Priimtų terminuotųjų indėlių ir einamųjų sąskaitų straipsniai neperskaičiuojami, jei įsitikinama, kad tinkamai kaupiamos palūkanos, tinkamai taikomi efektyvios palūkanų normos principai ir nėra kitų galimų neatitikimų.
- Gautų paskolų straipsniai neperskaičiuojami, jei jiems tinkamai taikoma efektyvi palūkanų norma palūkanų kaupimui (ir nėra kitų priežasčių perskaičiuoti pagal galiojančių sutarčių sąlygas).
- Sukaupytų išlaidų straipsniai (įskaitant atostogų rezervą) neperskaičiuojami, tačiau siekiama įsitikinti, kad visi reikalingi sukauptimai yra apskaityti.
- Nuosavo kapitalo straipsniai neperskaičiuojami, tačiau įsitikinama dėl tinkamo jų atvaizdavimo Grupės finansinėse ataskaitose.
- Palūkanų pajamų ir palūkanų išlaidų straipsniai perskaičiuojami dėl tinkamo efektyvios palūkanų normos taikymo. Perskaičiavimas atliekamas segmentuojant portfeli, jei neįmanoma įvertinti įtakos atskirai finansinei priemonei.
- Pelnas (nuostoliai) dėl vertybinių popierių perskaičiuojami pagal aukščiau minėtą skolos ir nuosavybės vertybinių popierių perskaičiavimą.
- Komisinių pajamos ir išlaidos iš esmės neperskaičiuojamos, tačiau peržiūrimos dėl tinkamo pripažinimo ir klasifikavimo pagal Grupės apskaitos principus.
- Veiklos išlaidos, kitos pajamos ir išlaidos iš esmės neperskaičiuojamos, nebent toks poreikis nustatomas atskirų kredito unijų atveju, ar atsiranda atlikus kitų straipsnių perskaičiavimus.
- Visos pajamų rūšys papildomai vertinamos, ar nereikia atlikti papildomų reikšmingų korekcijų dėl TFAS 15 „Pajamos pagal sutartis su klientais“ reikalavimų pritaikymo.
- Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojus 16 TFAS „Nuoma“ papildomai perskaičiuojamos Grupės narių nuomos išlaidos, Grupės ataskaitose atitinkamai pripažįstant naudojimo teise valdomą turtą ir susijusius įsipareigojimus (taip pat palūkanų išlaidas ir nusidėvėjimą).

Rengiant jungtines (konsoliduotąsias) Grupės finansines ataskaitas taip pat papildomai atliekami reikšmingi apskaitiniai vertinimai Grupės mastu pagal Grupės apskaitos politiką, siekiant, kad jie būtų tinkamai apskaityti ir atskleisti Grupės finansinėse ataskaitose.

Perskaičiavimai neatliekami, jei sumos yra nereikšmingos Grupės finansinių ataskaitų mastu, ar numanoma perskaičiavimo įtaka nebūtų reikšminga (reikšmingai neiškreiptų Grupės finansinių ataskaitų). Perskaičiavimai neatliekami straipsniams, kurie eliminuojami jungimo (konsolidavimo) metu (ir todėl bet kuriuo atveju neturėtų įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms).

Be aukščiau paminėtų perskaičiavimų, jungiant finansines ataskaitas, atliekami papildomi jungimo (konsolidavimo) įrašai, susiję su Grupės finansinių ataskaitų rengimu pagal Grupės apskaitos politiką (susiję ne su atskirų Grupės narių pateiktos finansinės informacijos perskaičiavimais, tačiau Grupės mastu atliekamais dvejybiniais įrašais ar reikšmingais apskaitiniais vertinimais pagal Grupės apskaitos politiką).

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Sujungus visus panašius pagal turinį ir pobūdį Grupės narių turto, įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo straipsnius, panašias Grupės narių pajamų ir išlaidų sumas, atlikus įrašus konsolidavimo dokumente dėl tarpusavio sandorių ir balansinių likučių eliminavimų, Grupės narių finansinės informacijos perskaičiavimo ir kitų konsolidavimo įrašų Grupės mastu, sudaromos atitinkamai Grupės finansinės padėties ir bendrųjų pajamų ataskaitos. Atlikus anksčiau aprašytus veiksmus taip pat analogiškai sudaromos jungtinės (konsoliduotosios) pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos.

Užsienio valiutų perskaičiavimas

Sandoriai užsienio valiuta apskaityti pagal oficialius valiutų kursus, galiojančius keitimo dieną: pelnas ir nuostoliai, atsiradę įvykdžius šias operacijas bei perskaičius užsienio valiuta įvertintus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius vietine valiuta, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Metų pabaigoje likučiai užsienio valiuta perkainojami metų pabaigoje galiojusių kursu.

Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Efektvios palūkanų normos metodo taikymas

Palūkanų pajamos ir sąnaudos pripažįstamos, taikant efektyvios palūkanų normos (EPN) metodą. Efektyvi palūkanų norma tiksliai diskontuoja būsimus piniginių mokėjimų arba įplaukų srautus per numatomą finansinio instrumento galiojimo laikotarpį arba trumpesnę periodą (iki kito perkainavimo) iki finansinio turto arba įsipareigojimų apskaitinės vertės. EPN (ir amortizuota turto savikaina) apskaičiuojama atsižvelgiant į tarp sutarties šalių sumokėtus ar gautus mokesčius, kurie yra sudedamoji EPN, operacijų savikainos ir visų kitų premijų ar diskontų dalis.

Jei tikėtini finansinio turto pinigų srautai yra peržiūrimi dėl kitų priežasčių nei pasikeitusi kredito rizika, apskaitomas teigiamas arba neigiamas turto apskaitinės vertės pokytis bendrųjų pajamų ataskaitoje, padidinant ar sumažinant palūkanų pajamas. Toks pokytis vėliau amortizuojamas per palūkanų ir panašias pajamas per pelną (nuostolius).

Palūkanų ir panašios pajamos ir sąnaudos

Grupė apskaičiuoja palūkanų pajamas, taikydama finansinio turto EPN, išskyrus Grupės nuvertėjusį turtą, bendrajai balansinei vertei.

Grupės atveju, kai finansinis turtas tampa nuvertėjęs ir todėl yra laikomas 3 lygio (paaiškinta toliau) finansiniu turtu, Grupė apskaičiuoja palūkanų pajamas, taikydama EPN grynajai amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertei. Jeigu finansinis turtas vėl tampa veiksnus ir nebėra nuvertėjęs, Grupė grįžta prie palūkanų pajamų skaičiavimo nuo bendrosios balansinės vertės.

Nusipirktam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniam turtui (angl. Purchased or Originated Credit Impaired, toliau - *POCI*) Grupė skaičiuoja palūkanų pajamas, apskaičiuodama dėl kredito pakoreguotą efektyvią palūkanų normą ir taikydama šią normą amortizuotai finansinio turto savikainai. Dėl kredito pakoreguota efektyvi palūkanų norma yra palūkanų norma, kuri pradinio pripažinimo momentu diskontuoja tikėtinus grynuosius pinigų srautus (įskaitant tikėtinus kredito nuostolius) iki tokio turto amortizuotos savikainos.

Neigiamas pajamingumas

Neigiamos palūkanos už finansinį turtą pripažįstamos palūkanų sąnaudomis, o neigiamos palūkanos už finansinius įsipareigojimus – palūkanų pajamomis.

Komisinių mokesčių pajamos ir sąnaudos

Komisinių mokesčių pajamos iš operacijų yra pripažįstamos, kai atliekama susijusi operacija, išskyrus komisinius, kurie yra efektyvios palūkanų normos sudedamoji dalis. Komisinių mokesčių sąnaudos yra pripažįstamos, kai patiriamos.

Kitos pajamos pagal sutartis su klientais

Pajamos yra pripažįstamos suma, atspindinčia atlygį, kurį ūkio subjektas tikisi gauti už klientui parduotas prekes ar suteiktas paslaugas.

Grupė vertina ir priima sprendimus, atsižvelgdami į visus svarbius faktus ir aplinkybes.

Pajamos pagal sutartis su klientais

Grupė kitoms finansų įstaigoms taip pat teikia nefinansinės veiklos paslaugas – daugiausia IT palaikymo ir kitas paslaugas.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Pajamos pagal sutartis su klientais pripažįstamos, kai paslaugų kontrolė pereina klientui, ta suma, kurią Grupė tikisi gauti mainais už paslaugas. Grupė nustatė, kad kontroliuoja paslaugas prieš jas perduodama klientui, todėl Grupė veikia kaip pagrindinė pajamų sandorio šalis.

Grupė teikia savo paslaugas arba atskirai, arba kartu apjungdama į bendrą paketą. Kompleksinių paslaugų sutartys susideda iš kelių veiklos įsipareigojimų, nes pažadai suteikti kiekvieną paslaugą gali būti atskiri bei atskirai identifikuojami. Atitinkamai, Grupė paskirsto sandorio kainą, remdamasi santykinėmis atskirų paslaugų pardavimo kainomis.

Grupė svarsto, ar sutartyje yra kitų pažadų, kurie yra atskiri veiklos įsipareigojimai, ir kuriems turi būti priskirta tam tikra sandorio kainos dalis (pvz. suteiktos garantijos).

Be to, vadovybė atsižvelgia į kitų dalykų poveikį pajamų pripažinimui, tokių kaip reikšmingų finansavimo komponentų buvimas, apmokėjimą negrynaisiais pinigais ir klientui mokėtinas sumas.

Sandorio kaina priskirtina dar neįvykdytam veiklos įsipareigojimui nėra atskleista šiose finansinėse ataskaitose, nes Grupė turi teisę į atlygį iš kliento tokiai sumai, kuri teisingai atitinka klientui suteiktų paslaugų vertę iki balanso datos.

Sutarties turtas – sukauptos pajamos

Sutarties turtas yra teisė į atlygį mainais už paslaugas, kurios buvo perduotos klientui.

Jei Grupė suteikia paslaugas klientui prieš jam sumokant ar prieš mokėjimo terminą, turtas pagal sutartį yra apskaitomas ta suma, kuri yra lygi uždirbtam sąlyginiam atlygiui.

Kitos gautinos sumos

Kitos gautinos sumos atspindi Grupės teisę į uždirbtą atlygį, kuri yra besąlyginė (t. y. atlygis, be jokių išimčių, turi būti sumokamas po sutarto termino).

Sutarties įsipareigojimas – gauti išankstiniai apmokėjimai

Sutarties įsipareigojimas yra pareiga suteikti paslaugas klientui, už kurias jau buvo gautas atlygis (arba atlygio suma yra gautina). Jei klientas sumoka prieš Grupei suteikiant paslaugas, įsipareigojimas pagal sutartį pripažįstamas, kai apmokėjimas yra gautas. Įsipareigojimai pagal sutartį yra pripažįstami pajamomis, kai Grupė įvykdo sutartines prievolės.

Sutarties su klientu sudarymo arba sutarties įvykdymo išlaidos

Grupės patirtoms išlaidoms, kurios tenkina kapitalizavimo kriterijus, taikomos ilgalaikio materialiojo turto apskaitos taisyklės. Kitos išlaidos yra pripažįstamos einamojo laikotarpio sąnaudomis, nes nesitikima, kad bus susigražintos.

Pelno mokestis

Vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu Grupės nariams taikomas 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Lietuvos Respublikoje registruotoms įmonėms taikomas standartinis pelno mokesčio tarifas yra 15 proc. Mokesstiniai veiklos nuostoliai gali būti perkeliami į ateinančius laikotarpius neribotą laikotarpį, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos atvejus, kai vienetas veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti perkeliami neribotą laikotarpį. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamų atskaitomų mokesčių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos, jei taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Atidėtas pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą visiems laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesstinės bazės pagrindo ir jų apskaitinės vertės finansinių ataskaitų sudarymo tikslais. Atidėtas pelno mokestis yra paskaičiuojamas naudojant mokesčio tarifus ir panaudojimo proc., galiojančius ar patvirtintus finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną ir kuriuos tikimasi taikyti atidėto pelno mokesčio turto realizavimo ar atidėtų mokesčių įsipareigojimų įvykdymo laikotarpiu.

Nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 20 proc. padidintas pelno mokestis pritaikomas apmokestinamam pelnui, viršijančiam 2 mln. EUR ribą. Atsižvelgiant į atskirų Grupės narių uždirbamą pelną, Grupės subjektams ir toliau bus taikomas 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifas kaip tai apibrėžiama Pelno mokesčio įstatyme. Atitinkamai Grupės atidėtas pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimas apskaičiuojami taikant 5 proc. arba 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai atsiranda dėl finansinio turto perkainavimo bei sukaupytų sąnaudų. Tarifai, galiojantys ar patvirtinti finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną yra naudojami atidėto pelno mokesčio paskaičiavimui. Tačiau atidėtas pelno mokestis nėra apskaitomas, jeigu jis atsiranda turto ar įsipareigojimų pirminio

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

pripažinimo ne dėl verslo sujungimo metu ir jeigu operacijos atlikimo metu neįtakoja nei apskaitos, nei apmokes-tinamojo pelno ar nuostolių.

Kai apskaičiuojamas bendras atidėtųjų mokesčių turtinis likutis, jis pripažįstamas finansinėse ataskaitose tik ta dalimi, kurio realizavimas, vadovybės nuomone, yra tikėtinas.

Atidėtų mokesčių turtas, tenkantis vertybinių popierių, apskaitomų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, perkainavimui, taip pat yra apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima sumas, kurių galiojimo trukmė yra trumpesnė nei 3 mėnesiai nuo jų įsigijimo dienos. 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. pinigų ir pinigų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai bei koresponden-tinės sąskaitos Lietuvos banke ir komerciniuose bankuose.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai

Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, dėl kurios pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė.

Pirminio pripažinimo momentas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai, išskyrus paskolas ir gautinas sumas iš klientų ir įsipareigojimus klientams, iš pradžių pripažįstami atsiskaitymo dieną. Paskolos ir gautinos sumos iš klientų pripažįstami, kai lėšos pervedamos į klientų sąskaitas. Įsipareigojimai klientams pripažįstami, kai lėšos pervedamos Grupei.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansinio turto priskyrimas atitinkamai grupei pirminio pripažinimo metu priklauso nuo sutartinių finansinio turto pinigų srautų savybių ir verslo modelio, apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Išskyrus kitas gautinas sumas, kurios neturi reikšmingo finansavimo komponento, Grupė pirminio pripažinimu metu finansinį turtą įvertina tikrąja verte, pridėjus, kai finansinis turtas nėra apskaitomas tikrąja verte per pelną ar nuostolius, sandorio išlaidas. Kitos gautinos sumos, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, yra vertinamos pagal 15 TFAS nus-tatytą sandorio kainą.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bend-rąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėji-mai (angl. Solely Payment of Principal and Interest, toliau - *SPPI*) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis verti-nimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Finansinio turto valdymo modelis nurodo kaip valdomas finansinis turtas, kad šis generuotų pinigų srautus. Verslo modelis nustato, ar pinigų srautai bus gaunami renkant sutartinius pinigų srautus, parduodant šį finansinį turtą ar naudojant abu variantus. Detaliau apie verslo modelį ir SPPI testą paaiškinta toliau.

Finansinio turto ir įsipareigojimų grupės

Grupė visą savo finansinį turtą grupuoja, vadovaudamasi verslo valdymo modeliu ir turto sutartinėmis sąlygomis, į vertinamą:

- amortizuota savikaina;
- tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis;
- tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Grupė klasifikuoja ir vertina išvestines finansines priemones ir investicijas į kolektyvinio investavimo subjektus tikrąja verte per pelną arba nuostolius. Grupė gali priskirti ir kitas finansines priemones prie vertinamų tikrąja verte per pelną arba nuostolius, jei taip iš esmės sumažinami vertinimo ar pripažinimo neatitikimai (kitais vadinami apskaitos neatitikimais).

Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus paskolų įsipareigojimus ir finansines garantijas, yra vertinami amortizuota sa- vikaina arba tikrąja verte per pelną arba nuostolius, kai jie yra išvestinės finansinės priemonės arba laikomi pre- kybai, arba yra priskirti vertinamiems tikrąja verte.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Gautinos sumos iš kredito įstaigų, suteiktos paskolos ir gautinos sumos iš kitų klientų, finansinės investicijos vertinamos amortizuota savikaina

Grupė vertina paskolas ir gautinas sumas iš kredito įstaigų, paskolas ir gautinas sumas iš kitų klientų ir kitas finansines investicijas amortizuota savikaina, tik jei tenkinamos abi šios sąlygos:

- finansinis turtas laikomas pagal verslo valdymo modelį, kurio tikslas - laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus; ir
- dėl sutartinių finansinio turto sąlygų nustatytomis datomis gali atsirasti tik pinigų srautai, kurie yra pagrindinės sumos ir pagrindinės neįvykdytos sumos palūkanų mokėjimai.

Verslo valdymo modelio įvertinimas

Grupė nustato savo verslo modelį tokiu lygiu, kuris geriausiai atspindi tai, kaip ji valdo finansinio turto grupes, siekdama savo verslo tikslų. Grupės verslo modelis nėra vertinamas pagal atskirus instrumentus, bet aukštesniu, t. y. agreguotu portfelių lygmeniu ir yra pagrįstas tokiais veiksniais kaip:

- a) kaip vertinami verslo valdymo modelio rezultatai ir pagal jį laikomas finansinis turtas, kaip apie juos pranešama vadovybei;
- b) rizika, turinti įtakos verslo modelio rezultatams (ir pagal tą verslo modelį laikomam finansiniam turtui), pirmiausia, kaip ta rizika valdoma; ir
- c) kaip atlyginama verslo valdytojams (pvz., kuo – valdomo turto tikrąja verte ar surinktais sutartyje numatytais pinigų srautais – grindžiamas atlyginimas);
- d) tikėtinas pardavimų dažnumas, vertė ir laikas taip pat yra svarbūs vertinimo aspektai.

Verslo valdymo modelio vertinimas grindžiamas pagrįstai tikėtiniais scenarijais, neatsižvelgiant į „blogiausio atvejo“ ar „streso atvejo“ scenarijus. Jei pinigų srautai po pirminio pripažinimo yra realizuojami kitaip nei Grupės pradiniai lūkesčiai, Grupė nekeičia likusio finansinio turto tame verslo modelyje klasifikavimo, bet atsižvelgia į tokią informaciją vertindama naujai suteiktą ar naujai įsigytą finansinį turtą.

SPPI testas

Antruoju savo grupavimo proceso etapu Grupė įvertina finansinio turto sutartines sąlygas, kad nustatytų, ar jie atitinka SPPI testą. Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (SPPI) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Pagrindinė suma yra finansinio turto tikroji vertė pirminio pripažinimo metu. Palūkanas sudaro atlygis už pinigų laiko vertę, su pagrindine nepadengtąja suma susijusią kredito riziką tam tikru laikotarpiu ir už kitą pagrindinę skolinimo riziką ir sąnaudas, taip pat pelno maržą.

Dėl sutartinių sąlygų, kuriomis prisiimama didesnė nei *de minimis* rizika arba dėl kurių atsiranda sutartinių pinigų srautų, nesusijusių su pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimais, finansinis turtas turi būti vertinamas tikrąja verte per pelną arba nuostolius.

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje pripažįstamos tikrąja verte sutarties dėl išvestinės priemonės sudarymo dieną, o vėliau iš naujo vertinamos tikrąja verte. Tikrosios vertės nustatomos remiantis rinkoje stebimais duomenimis ir taikant vertinimo modelius. Visos išvestinės finansinės priemonės klasifikuojamos kaip turtas, jeigu jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, jeigu jų tikroji vertė yra neigiama.

Grupė apskaito išvestines finansines priemones, jas atskirdama nuo pagrindinės sutarties, įterptas į finansinius įsipareigojimus ir nefinansines pagrindines sutartis. Finansinis turtas, neišskiriant įterptinės išvestinės finansinės priemonės, klasifikuojamas pagal verslo valdymo modelio ir SPPI vertinimą kaip nurodyta aukščiau.

Tam tikros išvestinės priemonės (finansiniai įsipareigojimai), įterptos į kitas finansines priemones, pavyzdžiui, palūkanų normos žemutinės ir/ ar viršutinės ribos nustatymo galimybė gaunant ar suteikiant paskolą, yra laikomos atskiromis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, jeigu jų ekonominės savybės ir rizika nėra glaudžiai susijusios su pagrindinės išvestinės finansinės priemonės sutarties ekonominėmis savybėmis ir rizika ir pagrindinės finansinės priemonės sutartis nėra vertinama tikrąja verte per pelną (nuostolius). Šios įterptosios išvestinės finansinės priemonės apskaitomos atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Pirminio išvestinės priemonės atskyrimo metu atitinkama suma kredituojamas gautos paskolos likutis ir ji tampa paskolos apskaičiuotosios palūkanų normos dalimi, įterptoji išvestinė priemonė finansinių ataskaitų dieną apskaitoma atskirai tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Skolos finansinės priemonės, apskaitomos tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas

Grupė taiko turto grupę pagal 9 TFAS - skolos finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per kitas bendrąsias pajamas, kai tenkinamos abi šios sąlygos:

- priemonė laikoma pagal verslo modelį, kurio tikslas yra pasiekiamas, tiek renkant sutartinius pinigų srautus, tiek ir parduodant finansinį turtą;
- finansinio turto sutartinės sąlygos atitinka SPPI testą.

Vėliau finansiniai instrumentai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, yra vertinami tikrąja verte, o pelnas ar nuostoliai atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių pripažįstami kitose bendrosiose pajamose. Palūkanų pajamos ir pelnas (nuostoliai) iš valiutos kurso pasikeitimo pripažįstami per pelną (nuostolius) taip pat, kaip ir finansinio turto, vertinamo amortizuota savikaina, atveju. Skolos priemonių, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, tikėtinų kredito nuostolių vertinimo principai pateikiami toliau. Kai Grupė turi daugiau negu vieną investiciją į tą patį vertybinį popierių, laikoma, kad pirmiau realizuojama anksčiau įsigyta investicija. Nutraukus šių skolos priemonių pripažinimą sukauptas pelnas ar nuostoliai anksčiau pripažinti per kitas bendrąsias pajamas, perklasifikuojami į pelną (nuostolius).

Finansiniai įsipareigojimai

Skolintos lėšos iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte, kurią sudaro grynoji gautų lėšų suma, atskaičiavus sandoriui sudaryti patirtas sąnaudas. Vėliau skolintos lėšos apskaitomos amortizuota savikaina, kuri skaičiuojama atsižvelgiant į visas nuolaidas ar premijas, ir sąnaudas, kurios yra sudėtinė efektyvios palūkanų normos dalis. Skolintos lėšos pripažįstamos atsiskaitymo momentu.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, apskaitomi tikrąja verte per pelną ar nuostolius

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai šioje kategorijoje yra tie, kurie nėra skirti prekybai ir buvo vadovybės priskirti apskaityti per pelną ar nuostolius pirminio pripažinimo metu arba privalomai vertinami tikrąja verte pagal 9 TFAS. Vadovybė gali priskirti priemonę į apskaitomą per pelną ar nuostolius pradinio pripažinimo metu tik, kai įvykdomas vienas iš toliau nurodytų kriterijų. Toks priskyrimas nustatomas atskirų instrumentų lygmeniu:

- priskyrimas pašalina arba žymiai sumažina vertinimo ar pripažinimo neatitikimą, kuris kitu atveju atsirastų vertinant turtą ar įsipareigojimus arba pripažįstant jų pelną ar nuostolius kitu būdu;

arba

- įsipareigojimai yra finansinių įsipareigojimų grupės, kurie yra valdomi ir jų rezultatai vertinami tikrąja verte, remiantis dokumentais pagrįsta rizikos valdymo ar investavimo strategija;

arba

- įsipareigojimai, kuriuose yra vienas ar daugiau įterptųjų išvestinių finansinių priemonių, išskyrus atvejus, kai jie iš esmės nekeičia pinigų srautų, kylančių iš sutartinių įsipareigojimų, arba be gilesnės analizės tampa aišku, kad panašios priemonės atveju įterptinės išvestinės finansinės priemonės (priemonių) atskyrimas nuo pagrindinės sutarties yra negalimas.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai vertinami tikrąja verte per pelną ar nuostolius apskaitomi finansinės padėties ataskaitoje tikrąja verte. Tikrosios vertės pokyčiai apskaitomi pelne (nuostoliuose), išskyrus įsipareigojimų, priskirtų vertinamiems tikrąja verte per pelną (nuostolius), tikrosios vertės pokyčius dėl pasikeitusios Grupės kredito rizikos. Tokie pokyčiai apskaitomi per kitas bendrąsias pajamas ir vėliau nėra perklasifikuojami į pelną ar nuostolius. Palūkanos, uždirbtos ar patiriamos dėl priemonių priskirtų vertinti tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra kaupiamos ir pripažįstamos atitinkamai palūkanų pajamomis arba palūkanų sąnaudomis, taikant efektyviają palūkanų normą ir atsižvelgiant į visas nuolaidas/ premijas ir 9 TFAS reikalavimus tenkinančias sandorio išlaidas, kurios yra neatsiejama priemonės dalis. Palūkanos, gautos už turtą, kurį privaloma vertinti tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomos taikant sutartines palūkanas. Dividendų pajamos iš nuosavybės priemonių, vertinamų tikrąja verte per pelną ar nuostolius, yra apskaitomos pajamose, kai įgyjama teisė į dividendus.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Garantijos ir kreditavimo įsipareigojimai

Grupė suteikia garantijas ir kreditavimo įsipareigojimus.

Garantija yra LCKU ar grupės narės kredito unijos išduotas garantinis raštas, kuriuo ji vienašališkai įsipareigoja sumokėti garantijos gavėjui nurodytą sumą, jei asmuo, už kurį garantavo, neįvykdys ar netinkamai įvykdys prievolę garantijos gavėjui. Tokios garantijų sutartys patenka į tikėtinų nuostolių reikalavimo sritį.

Pajamos už suteiktas garantijas yra pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip paslaugų ir komisinių pajamų.

Kreditavimo įsipareigojimai yra įsipareigojimai, pagal kuriuos Grupė privalo suteikti klientui paskolą iš anksto nustatytais sąlygomis.

Garantijų ir kreditavimo įsipareigojimų nominali sutartinė vertė, kai garantija ar paskola, dėl kurios buvo susitarta suteikti, atitinka rinkos sąlygas, nėra įtraukiama į finansinės padėties ataskaitą.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų perklasifikavimas

Grupė neperklasifikuoja finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų po jų pirminio pripažinimo, išskyrus išskirtines aplinkybes, kuriomis Grupė įsigyja, realizuoja ar nutraukia tam tikrą verslo dalį. Finansiniai įsipareigojimai niekada neperklasifikuojami.

Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

a) Pripažinimo nutraukimas dėl esminio sąlygų pakeitimo

Grupė nutraukia finansinio turto, pvz., klientui suteiktos paskolos, pripažinimą, kai sąlygos buvo persvarstytos tiek, kad ji iš esmės tampa nauja paskola, o skirtumas pripažįstamas pripažinimo nutraukimo pelnu ar nuostoliu tai daliai, kuriai nebuvo apskaityti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo. Naujai pripažintos paskolos klasifikuojamos kaip 1 lygio (paaiškinama toliau) paskolos tikėtinų kredito nuostolių vertinimo tikslais, nebent naujoji paskola būtų laikoma suteiktu dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansiniu turtu (*POC*).

Vertindama, ar nutraukti suteiktos paskolos pripažinimą, be kita ko, Grupė svarsto šiuos veiksnius:

- paskolos valiutos pasikeitimas;
- nuosavybės požymių atsiradimas;
- sandorio šalies pasikeitimas;
- ar pakeitimas yra toks, kad priemonė nebeatitiktų SPPI testo kriterijų.

Jei dėl pakeitimo reikšmingai nepasikeičia pinigų srautai, toks pakeitimas nereiškia turto pripažinimo nutraukimo. Remiantis pinigų srautų, diskontuotų pagal pradinę EPN, pasikeitimu, Grupė apskaito pakeitimo pelną ar nuostolius iki sumos, kuriai nėra apskaityti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo. Pinigų srautas iš *POCI* turto pripažinimo nutraukimo apskaitomas pagrandinės veiklos pinigų srautuose.

b) Pripažinimo nutraukimas dėl kitų priežasčių nei esminis sąlygų pakeitimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (arba, kai taikytina, finansinio turto dalies arba panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas (t. y. jis yra pašalinamas iš Grupės finansinės padėties ataskaitos), kai:

- baigiasi sutartyje numatytų teisių į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas; arba
- Grupė perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautus; arba prisiima prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį ir:
 - a) Grupė perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą; arba
 - b) Grupė nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio finansinio turto kontrolę.

Kai Grupė perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautą arba sudaro perleidimo sutartį su trečiaja šalimi, yra vertinama, ar ir kokia apimtimi, Grupė išlaiko su šio finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą. Kai Grupė nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra ir toliau pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė yra vis dar susijusi. Šiuo atveju Grupė taip pat pripažįsta susijusį įsipareigojimą. Perleistas turtas ir su juo susijęs įsipareigojimas yra vertinami remiantis teisėmis ir įsipareigojimais, kuriuos Grupė išlaikė.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Kai su Grupe susijęs perduotas turtas tampa garantija, toliau kontroliuojama dalis vertinama mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei gali tekti sumokėti (garantijos suma).

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Tikėtinų kredito nuostolių (arba TKN) vertinimo principų apžvalga

Grupės taikomas metodas nuo 2019 m. sausio 1 d. (LCKU, kaip atskiros Grupės narės, taikytas metodas nuo 2018 m. sausio 1 d.):

Nuo 2019 m. sausio 1 d. visi Grupės nariai (išskyrus LCKU, kuri šį metodą pritaikė jau 2018 m. sausio 1 d.) apskaitė visų paskolų ir kitų skolos finansinių priemonių, įskaitant kreditavimo įsipareigojimus, kurios nėra vertinamos tikrąja verte per pelną ar nuostolius, tikėtinus kredito nuostolius (toliau – finansinės priemonės). Pagal 9 TFAS tikėtini kredito nuostoliai nėra vertinami nuosavybės priemonėmis. Tikėtini kredito nuostoliai kreditavimo įsipareigojimams ir garantijoms yra apskaitomi kaip atidėjiniai.

Tikėtinų kredito nuostolių metodas yra pagrįstas kreditų nuostoliais, kurių tikimasi, kad atsiras per visą turto galiojimo laiką (tikėtinus kredito nuostolius turto galiojimo laikotarpiu), išskyrus atvejus, kai nuo finansinio turto pripažinimo momento kredito rizika nėra padidėjusi ir tokiu atveju vertinami 12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai.

12 mėnesių tikėtini kredito nuostoliai yra viso galiojimo laikotarpio tikėtinų kredito nuostolių dalis, kuri atspindi tikėtinus kredito nuostolius, kurie atsiranda dėl įsipareigojimų neįvykdymo įvykių, susijusių su finansine priemone ir kurie yra galimi per 12 mėnesių nuo ataskaitinės datos.

Tiek 12 mėnesių, tiek ir galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai yra skaičiuojami individualiai arba kolektyviai, priklausomai nuo finansinių priemonių portfelio pobūdžio. Kolektyviniu pagrindu vertinamo finansinio turto grupavimo principai paaiškinti toliau.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vertinama, ar finansinės priemonės kredito rizika nuo pradinio pripažinimo reikšmingai padidėjo, atsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo rizikos pasikeitimą per likusį finansinės priemonės laikotarpį. Šio proceso metu Grupė savo paskolas suskirsto į 1 lygio, 2 lygio ir 3 lygio paskolas ir nusipirktą ar suteiktą dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinį turtą (POCI), kaip aprašyta žemiau:

- 1 lygis: Kai paskolos pirmą kartą pripažįstamos, Grupė pripažįsta 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius. 1 lygio paskolos taip pat apima paskolas, kurių kredito rizika pagerėjo ir atitinkamai jos buvo perklasifikuotos iš 2 lygio.
- 2 lygis: Kai paskolos kredito rizika po pradinio pripažinimo momento reikšmingai padidėjo, Grupė prisipažįsta paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. 2 lygio paskolos taip pat apima paskolas, kurių kredito rizika pagerėjo ir paskola buvo perklasifikuota iš 3 lygio.
- 3 lygis: paskolos, kurios laikomos nuvertėjusiomis paskolomis. Grupė prisipažįsta galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius.
- POCI: įsigytas ar suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinis turtas yra finansinis turtas, kuris yra nuvertėjęs pradinio pripažinimo metu. POCI turtas yra apskaitomas tikrąja verte pirminio pripažinimo metu ir palūkanų pajamos vėliau pripažįstamos pagal kredito pakoreguotą efektyviąją palūkanų normą. Tikėtini kredito nuostoliai yra apskaitomi tik tiek, kiek pasikeičia tikėtini kredito nuostoliai po pirminio pripažinimo. POCI pozicijos šiame finansinių ataskaitų rinkinyje atvaizduotos kartu su 3 rizikos lygio paskolomis.

Finansinio turto, dėl kurio Grupė neturi pagrįstų lūkesčių atgauti visą turtą ar jo dalį, bendroji dalis yra sumažinama. Tai yra laikoma finansinio turto (daliniu) pripažinimo nutraukimu.

Tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimas

Grupė apskaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius, remdamasi tikimybėmis įvertintais scenarijais, kad būtų galima įvertinti numatomus grynuosius pinigų srautų trūkumus, diskontuotus apytiksle EPN. Pinigų srautų trūkumas yra skirtumas tarp pinigų srautų, kurie turėtų būti sumokėti Grupei pagal sutartį, ir pinigų srautus, kuriuos Grupė tikisi gauti.

Pagrindiniai naudojami elementai, skaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, yra šie:

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- PD (angl. *probability of default*) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė.
- EAD (angl. *exposure at default*) - skolinimo pozicijos dydis įsipareigojimų neįvykdymo momentu (pagrindinė kredito dalis ir sukauptos palūkanos).
- LGD (angl. *loss given default*) – kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo sąlygotas nuostolis, apskaičiuotas Grupės istoriniais 2009-2018 metų duomenimis. Jis pagrįstas sutartinių pinigų srautų skirtumu nuo to, kiek skoliniojas tikisi gauti, įskaitant bet kokio užstato realizavimą.

Apskaičiuodama 2020 m. tikėtinus kredito nuostolius ir atsižvelgdama į galimą COVID-19 įtaką, Grupė vertino 100 proc. pesimistinį scenarijų remiantis atšiauriausia Lietuvos Banko skelbiama 2021 m. prognoze, kai įprastomis rinkos sąlygomis atsižvelgiama į tris scenarijus:

- ekonominio nuosmukio scenarijus (pesimistinis) – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias atšiauriausias ekonomines prognozes;
- labiausiai tikėtinas – daroma prielaida, kad ateities makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias pagrindines ekonomines prognozes;
- optimistinis – daroma prielaida, kad teigiami makroekonominiai pokyčiai atitiks Lietuvos Banko skelbiamas naujausias palankiausias ekonomines prognozes.

Įprastinės rinkos sąlygomis scenarijams taikomi svoriai atitinkamai 15%, 70% ir 15%. Scenarijų svoriai keičiami priklausomai nuo makroekonominių prognozių. Kiekvienas iš šių scenarijų yra susijęs su skirtingais PD ir LGD. Išskyrus atnaujinamojo kredito priemones, maksimalus laikotarpis, kuriuo nustatomi kredito nuostoliai, yra finansinės priemonės sutartinis (galiojimo) laikotarpis, nebent Grupė turi teisėtą teisę jį atgauti anksčiau.

PD ir LGD parametrai bei TKN apskaičiavimas priklauso nuo paskolos rizikos lygio:

- 1 rizikos lygyje esančioms paskoloms formuojamas 12-os mėnesių trukmės TKN - galiojimo laikotarpio TKN dalis, kuri susidaro dėl nuostolio įvykių, galimai įvyksiančių per artimiausius 12 mėnesių nuo vertinimo datos;
- 2 ir 3 rizikos lygyje esančioms paskoloms formuojamas viso paskolos galiojimo laikotarpio TKN – TKN dydis, kuris susidaro dėl visų galimų nuostolio įvykių per visą skolinimo pozicijos galiojimo laikotarpį.

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ir atstatymo yra apskaitomi ir atskleidžiami atskirai nuo pakeitimo pelno ar nuostolių, kurie yra apskaitomi kaip finansinio turto bendrosios balansinės vertės koregavimas. Skaičiuojant 2020 m. TKN, buvo įvertinta COVID-19 situacijos įtaka Grupės paskolų portfeliui. Rizikos lygio nustatymo ir TKN apskaičiavimo kontekste konservatyviai buvo įvertinti tie fizinių ir juridinių asmenų segmentai, kuriuos labiausiai neigiamai paveikė COVID-19. LCKU ir visa Lietuvos centrinei kredito unijai priklausančių kredito unijų Grupė prisijungė prie Lietuvos bankų asociacijos paskelbtų moratoriumų, tačiau nebuvo susilaukta ženklios prašymų apimties iš klientų dėl įmokų atidėjimų, todėl reikšminga neigiama įtaka skaičiuojant TKN nebuvo jaučiama.

2020 m. pabaigoje, vis dar egzistavo neapibrėžtumas dėl tolimesnio COVID-19 pandemijos vystymosi ir galimos įtakos atskiriems sektoriams, todėl egzistuoja tikimybė, kad faktiniai rezultatai gali skirtis nuo atliktų įvertinimų, tačiau COVID-19 įtaka buvo įvertinta tiek vertinant konkrečių pozicijų riziką, tiek naudojant atitinkamus parametrus formuojant TKN. Kaip 2 rizikos lygis buvo įvertinti fizinių ir juridinių asmenų segmentai, kurių veiklą labiausiai neigiamai paveikė COVID-19, skolininkai, kurie kreipėsi dėl atidėjimų bei kuriems buvo pritaikyti moratoriumai, ir skolininkai, kurie viešuose išoriniuose registruose paskelbti kaip nukentėję nuo COVID-19. Atsižvelgiant į išvardintus kriterijus, paskolų portfelio kokybės struktūra pasikeitė ir papildomai į 2 rizikos lygį buvo perkelta 64 262 tūkst. eurų paskolų vertės ir tai sudarė 15,52 proc. viso paskolų portfelio. Dėl rizikos lygio perskirstymo papildomai suformuota 631 tūkst. EUR TKN.

Skaičiuojant TKN, atsižvelgta ir į tuo metu vyraujančias aktualiausias makroekonominės tendencijas bei faktinius 2020 metų LCKU finansinės grupės rezultatus ir TKN skaičiavimui taikomi PD, LGD parametrai buvo naudojami, pasirenkant konservatyvesnes prielaidas. Dėl parametru atnaujinimo papildomai suformuota 488 tūkst. EUR TKN.

Įvertinus dėl COVID-19 visas aukščiau įvardintas prielaidas TKN formavime, papildomai suformuota 1 119 tūkst. EUR TKN.

Papildomai, siekiant įsivertinti parametru kitimo įtaką TKN rezultatams, atsižvelgiant į 2020 m. paskolų portfelio struktūrą ir TKN rezultatus, 2 proc. punktų parametro LGD padidėjimas turėtų 9 proc. įtakos galutiniam TKN sumos padidėjimui.

Individualus ir kolektyvinis vertinimas

Grupės skolinimo pozicijos gali būti vertinamos individualiai arba kolektyviai:

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- individualus TKN vertinimas – tikėtinų kredito nuostolių vertinimo metodas, kai skolinimo pozicijai TKN nustatomi individualiai, pagal numatytus scenarijus sudarytus tikėtinus kredito grąžinimo grafikus ir jų tikimybes;
- kolektyvus TKN vertinimas – tikėtinų kredito nuostolių vertinimo metodas, kai finansinių priemonių TKN nustatomi pagal bendrai skolininkų segmentui (skolinimo pozicijų atveju) arba homogeninės grupės pogrupiui (skolos VP atveju), kuriam priskirta finansinė priemonė, nustatytus atitinkamus PD, LGD ir EAD parametrus ($TKN = EAD \times PD \times LGD$, vertinant pagal skirtingus scenarijus ir jų svorius).

Skolos vertybinių popierių TKN nustatomi pagal oficialiai skelbiamus Moody's (ar kitų viešai prieinamus ir patikimus duomenis skelbiančių institucijų) PD ir LGD (ar tiesiog atgavimo koeficientų) duomenis.

Individualus vertinimas bendru atveju taikomas reikšmingoms skolinimo pozicijoms (kurios viršija 1,5-2 proc. persikaituoto priežiūriniais tikslais Grupės kapitalo) ir visoms skolinimo pozicijoms kitoms kredito įstaigoms.

Skolos priemonių vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas tikėtinų kredito nuostolių apskaita

Tikėtini kredito nuostoliai skolos priemonėms, vertinamoms tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas nesumažina šių finansinių priemonių apskaitinės vertės finansinės padėties ataskaitoje, kuri išlieka įvertinta tikrąja verte. Vietoj to, suma, lygi nuostoliams, kurie atsirastų, jei turtas būtų įvertintas amortizuota savikaina, pripažįstama per kitas bendrąsias pajamas kaip sukauptas vertės sumažėjimas, tuo pačiu atitinkamą sumą apskaitant per pelną (nuostolius). Sukaupti nuostoliai, pripažinti per kitas bendrąsias pajamas, yra perklasifikuojami į pelną (nuostolius) turto pripažinimo nutraukimo metu. Grupėje 2019 ir 2020 m. įvertinta tikėtinų kredito nuostolių skolos priemonėms, vertinamoms tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, suma buvo nereikšminga (iki 10 tūkst. EUR).

Nusipirkto ar suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto (POCI) tikėtinų kredito nuostolių apskaita

POCI finansiniam turtui Grupė pripažįsta sukauptus tikėtinų kredito nuostolių pokyčius nuo pradinio vertės sumažėjimo pripažinimo.

Atnaujinamojo kredito priemonės

Grupės produktų pasiūla apima tokias atnaujinamojo kredito priemones kaip kredito linijos. Grupė skaičiuoja tikėtinus kredito nuostolius per laikotarpį, kuris atspindi Grupės lūkesčius dėl klientų elgesio, jų įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę ir būsimą Grupės riziką mažinančias priemones, kurios galėtų apimti atnaujinamojo kredito priemonių limitų sumažinimą arba atšaukimą. Remiantis ankstesne patirtimi ir Grupės lūkesčiais, laikotarpiai, per kuriuos Grupė apskaičiuoja šių produktų tikėtinų kredito nuostolių parametrus, yra tokie patys kaip ir kitoms priemonėms.

Atliekamas nuolatinis vertinimas, ar atnaujinamojo kredito priemonių kredito rizika reikšmingai padidėjo. Palūkanų norma, naudojama tikėtinų kredito nuostolių diskontavimui, apskaičiuojama pagal vidutinę efektyvią palūkanų normą, kuri, kaip tikimasi, bus taikoma per numatomą atnaujinamojo kredito priemonių galiojimo laikotarpį. Tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimas, įskaitant numatomo galiojimo laikotarpio ir diskonto normos apskaičiavimą, dažniausiai atliekamas individualiu pagrindu, atsižvelgiant į tai, kad Grupės atveju, tai daugiausia yra kredito linijos, suteiktos kitoms kredito įstaigoms.

Į ateitį orientuota informacija

Savo tikėtinų kredito nuostolių modeliuose Grupė remiasi įvairiapuse informacija, įskaitant ir į ateitį orientuota informacija, tokia kaip bendrojo vidaus produkto (BVP) augimas, nedarbo lygis ir būsto kainų indeksas. Grupės skolininkų segmentų PD ir LGD yra koreguojami metinių BVP pokyčių/ nedarbo lygio ir nedarbo/ nekilnojamo turto indekso pokyčių duomenų pagrindu (sudaromi regresijos modeliai, kurie naudojami tolimesniam PD ir LGD parametrų prognozavimui). Vertinant 2020 m. rezultatus, PD ir LGD parametrams įvertinti buvo naudoti istoriniai duomenimis (2010-2019 m.) pagrįsti prognozavimo modeliai bei 2020 m. metiniai faktiniai parametrų dydžiai.

Grupė kiekvieną ketvirtį seka faktinius minėtus rodiklius bei Lietuvos banko prognozes ir vertina jų pokyčių įtaką atitinkamų skolininkų segmentų kreditingumui. Tęstinis nedarbo lygio augimas ir/ ar neigiamas BVP pokytis, viršijantis Grupės nusistatytas ribines vertes, yra laikomas išankstiniu galimo skolininkų kreditingumo blogėjimo signalu. Nedarbo lygiui ir/ ar BVP pokyčiui viršijus ribines vertes, koreguojami scenarijų svoriai bei prognozinės PD struktūros. Esant neapibrėžtai situacijai rinkoje ir siekiant kuo tiksliau atspindėti TKN, parametrai gali būti atnaujinami, o scenarijų svoriai gali būti paskirstomi individualiai.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Užtikrinimo priemonių vertinimas

Siekdama sumažinti finansinio turto kredito riziką, Grupė siekia, kai tik įmanoma, naudoti užtikrinimo priemones. Užtikrinimo priemonės gali būti įvairios, tokios kaip pinigai, vertybiniai popieriai, akredityvai/ garantijos, nekilnojamasis turtas, gautinos sumos, atsargos, kitas nefinansinis turtas ir pan.

Užtikrinimo priemonė (nebent ji būtų perimta) nėra apskaitoma Grupės finansinės padėties ataskaitoje, tačiau užtikrinimo priemonės tikroji vertė turi įtakos tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimui TKN vertinimo atveju. Paprastai užtikrinimo priemonių tikroji vertė vertinama paskolos suteikimo metu ir vėliau reguliariai pakartotinai pervertinama. Išsami informacija apie įvairias Grupės turimas užtikrinimo priemones pateikiama Kredito rizikos valdymo dalyje toliau.

Kai tik įmanoma, Grupė naudoja aktyvios rinkos duomenis, kad įvertintų finansinį turtą, laikomą užtikrinimo priemone. Kitas finansinis turtas, neturintis lengvai nustatomų rinkos verčių, vertinamas naudojant modelius. Nefinansinės užtikrinimo priemonės, pavyzdžiui, nekilnojamasis turtas, vertinamas remiantis trečiųjų šalių, pvz. turto vertintojų, duomenimis, vidiniais Grupės vertinimais arba remiantis būsto kainų indeksais.

Už skolas perimtas turtas

Grupė nustato, ar perimtą turtą galima geriausiai panaudoti savo veiklos tikslams, ar jis turėtų būti parduodamas. Turtas, kuris gali būti panaudojamas savo veiklai, perkeliamas į atitinkamą turto grupę mažesniaja iš turto perėmimo vertės ar apskaitinės turtu užtikrintos finansinės priemonės vertės. Turtas, kurį numatoma parduoti, yra perkeliamas į turto, skirto pardavimui kategoriją, ir vertinamas tikrąja verte (jei finansinis turtas) arba tikrąja verte, atėmus pardavimo sandorio išlaidas (jei nefinansinis turtas). Turtas taip pat gali būti apskaitomas kaip investicinis turtas ar atsargos, jei atitinkamai atitinka investicinio turto ar atsargų apibrėžimus. Visas Grupės perimtas turtas laikomas investiciniu turtu. Tretiesiems asmenims nuomojamas investicinis turtas sumažinamas sukaupto nusidėvėjimo suma. Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradedamas nuomot. Nuomojamų patalpų nusidėvėjimo laikotarpis – 25 metai.

Nurašytas finansinis turtas

Finansinis turtas yra nurašomas arba iš dalies, arba visas tik tada, kai Grupė nebesitiki atgauti jokių su turtu susijusių sumų ir atitinkamai nebevykdo turto išieškojimo veiksmų. Jei nurašoma suma yra didesnė už sukauptą tikėtinų kredito nuostolių sumą, skirtumas laikomas papildomu vertės sumažėjimu nuo bendros balansinės vertės. Bet kokie vėlesni nurašyto finansinio turto atgavimai yra apskaitomi kaip kreditiniai įrašai vertės sumažėjimo sąnaudose bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Pertvarkytos ir restruktūrizuotos paskolos

Kartais Grupė, reaguodama į skolininko finansinius sunkumus, neperima užtikrinimo priemonių ar kitais būdais jų nerealizuoja, tačiau suteikia nuolaidas ar pakeičia pradines paskolų sutarčių sąlygas.

Grupė laiko paskolą restruktūrizuota, kai tokie pakeitimai yra atliekami dėl dabartinių ar tikėtinų skolininko finansinių sunkumų, ir Grupė nebūtų atlikusi tokių pakeitimų, jei skolininkas būtų finansiškai pajėgus. Veiksniai, rodantys finansinius sunkumus, apima įsipareigojimų nevykdymą arba reikšmingus kitus Kredito rizikos skyriaus pasitebėjimus skolininko atžvilgiu. Restruktūrizavimas gali apimti mokėjimo termino pratęsimą ir naujas paskolos sutarties sąlygas. Grupės politika yra tinkamai stebėti visas restruktūrizuotas paskolas, kad būtų užtikrinta, jog ateiityje mokėjimai ir toliau bus vykdomi.

Sprendimai dėl pripažinimo nutraukimo ir klasifikavimo tarp 2 ir 3 lygių nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju atskirai. Jei šių procedūrų metu nustatomi nuostoliai, susiję su paskola, tokia paskola yra laikoma nuvertėjusia 3 lygio restruktūrizuota paskola, kol nėra atgauti visi jos pinigų srautai arba paskola nurašoma. Kai paskola buvo persvarstyta arba pakeista, bet nenutrauktas jos pripažinimas, Grupė taip pat pakartotinai įvertina, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika. Grupė taip pat svarsto, ar tokia paskola turi būti klasifikuojama kaip 3 lygio finansinis turtas. Jei paskola buvo pertvarkyta, ji tokia išlieka visą 12 mėnesių trukmės stebėsenos laikotarpį, per kurį skolininkas turi įvykdyti tam tikras sąlygas, kad būtų perkeltas į žemesnės rizikos lygį. Jei paskolos sutarties sąlygų pakeitimai yra reikšmingi, paskolos pripažinimas nutraukiamas, kaip buvo paaiškinta aukščiau. Grupės narės, išskyrus LCKU, šios pastraipos nuostatus pagal 9 TFAS taiko nuo 2019 m. sausio 1 d.

Materialusis ilgalaikis turtas

Materialusis ilgalaikis turtas apskaitomas įsigijimo verte, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo suma. Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradedamas naudoti, atsižvelgiant į naudingą turto tarnavimo laiką, išskyrus atvejus, kai nusidėvėjimo sąnaudos įtraukiamos į kito turto pasigaminimo savikainą. Materialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu. Turto naudojimo laikotarpiai yra tokie:

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

pastatai – 25 metai, lengvieji automobiliai - 6-10 metai, baldai – 3-6 metai, kompiuterinė įranga – 3-5 metai, kita – nuo 3 iki 6 metų.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atgautinos vertės. Materialusis ilgalaikis turtas yra peržiūrimas siekiant įvertinti, ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė. Pelnas arba nuostolis iš materialiojo ilgalaikio turto pardavimo yra nustatomas remiantis jo balansine verte ir įtraukiamas į bendrųjų pajamų ataskaitą.

Kiekvieną ataskaitinę datą turto likutinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir, reikalui esant, atitinkamai keičiami.

Remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai jos patiriamos. Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Grupė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) verte, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo suma. Nematerialusis turtas amortizuojamas tiesiniu būdu per 3 – 5 metų numatomą naudojimo laikotarpį.

Kai turto balansinė vertė didesnė už jo apskaičiuotą atsiperkamąją vertę, šio turto balansinė vertė nedelsiant nurašoma iki jo atsiperkamosios vertės. Nematerialiojo ilgalaikio turto vertė peržiūrima siekiant įvertinti ar jo vertė nėra sumažėjusi, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei apskaityta.

Grupės viduje sukurto nematerialiojo turto pasigaminimo savikaina yra suma išlaidų, kurios buvo patirtos nuo tos datos, kai nematerialusis turtas pirmą kartą atitiko nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus. Išlaidos, tiesiogiai priskiriamos unikaliai programinei įrangai, kontroliuojamai Grupės, projektuoti bei testuoti yra pripažįstamos nematerialiuoju turtu tik tada, kai Grupė turi patikimų įrodymų, kad:

- techniškai įmanoma užbaigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą, kuris būtų tinkamas naudoti;
- ji turi techninių galimybių, finansinių ir kitų išteklių užbaigti plėtros darbus;
- ji ketina baigti gaminti (kurti) nematerialųjį turtą ir jį naudoti arba parduoti;
- ji sugebės naudoti arba parduoti nematerialųjį turtą;
- ji gali įrodyti, kaip nematerialusis turtas ateityje teiks Grupei ekonominę naudą;
- ji gali patikimai įvertinti su nematerialiojo turto pasigaminimu (sukūrimu) susijusias išlaidas.

Darbuotojų, tiesiogiai dalyvaujančių gaminant (kuriant) turtą, darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai bei kitos tiesiogiai su programinės įrangos gamyba (kūrimu) susijusios išlaidos yra priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, jei kuriamas turtas atitinka visas aukščiau nurodytas sąlygas.

Palaikymo ir kitos plėtros išlaidos, kurios nepriskiriamos įmonės pasigaminamos (sukurtos) programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai, pripažįstamos to ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis, kada jos buvo patirtos. Išlaidos, kurias Grupė pripažino sąnaudomis ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, vėliau negali būti koreguojamos ir priskiriamos programinės įrangos pasigaminimo (sukūrimo) savikainai.

Investicinis turtas

Grupės investicinį turtą sudaro daugiausia už skolas perimtas arba Grupės narių trečioms šalims nuomojamas turtas. Investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo (turto perėmimo) savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo suma. Investicinio turto nusidėvėjimas apskaitomas tik tretiesiems asmenims išnuomotam turtui. Detalesnė informacija pateikiama 21 pastaboje.

Nusidėvėjimo sąnaudos pripažįstamos lygiomis dalimis kas mėnesį, kurį turtas pradedamas naudoti, atsižvelgiant į naudingą turto tarnavimo laiką. Investiciniam turtui taikomas nusidėvėjimo laikotarpis yra 25 m.

Investicinis turtas yra nurašomas jį pardavus, kai jis yra nebenaudojamas, arba kai iš jo naudojimo ar pardavimo nesitikima jokios ekonominės naudos. Bet koks pelnas ar nuostoliai dėl investicinio turto nurašymo ar pardavimo yra įtraukiami į tų metų pelną (nuostolius), kuriais turtas yra nurašomas ar parduodamas.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Perkėlimai į investicinį turtą yra atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis, savininkui nustojus naudoti turtą, išnuomojus turtą kitai šaliai pagal veiklos nuomos sutartis ar pasibaigus statyboms. Perkiant turtą iš investicinio turto grupės, toks turtas apskaitomas jo balansine verte paskirties pasikeitimo dieną.

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kuris yra amortizuojamas/ nudėvimas, tikrinamas vertės sumažėjimui nustatyti, kuomet įvykiai ar aplinkybių pokyčiai rodo, kad jo apskaitinė vertė gali būti neatgautina. Vertės sumažėjimo nuostolis yra skirtumas tarp apskaitinės ir atgautinos verčių. Atgautina verte yra laikoma ta vertė, kuri yra didesnė – turto tikroji vertė, sumažinta pardavimo išlaidomis, arba naudojimo vertė. Vertinant, kiek galėtų sumažėti vertė, turtas priskiriamas įplaukas generuojančiam vienetui. Nefinansinis turtas, kuriam anksčiau buvo nustatytas vertės sumažėjimas, kiekvienais metais yra vertinamas ir dėl vertės sumažėjimo atstatymo.

Nuoma

Grupė kaip nuomininkas

Sutarties pradžioje Grupė vertina, ar sutartis yra nuoma ar ją apima. Tai reiškia, kad vertinama, ar pagal sutartį suteikiama teisė valdyti identifikuoto turto naudojimą tam tikrą laiką mainais už atlygį.

Visoms nuomos sutartims, išskyrus trumpalaikes ir mažaverčio turto nuomos sutartis, Grupė taiko vieną pripažinimo ir vertinimo metodą. Grupė pripažįsta nuomos įsipareigojimą mokėti nuomos įmokas ir naudojimo teise valdomą turtą, pagal kurį suteikiama teisė naudotis nuomojamu turtu. Turto naudingumo tarnavimo laikas 2-10 metų.

Naudojimo teise valdomas turtas

Pradžios datą (t. y. datą, nuo kurios pagrindinis turtas pradėtas naudoti) Grupė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą. Naudojimo teise valdomas turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą pakoregavus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo. Naudojimo teise valdomo turto įsigijimo savikaina apima nuomos įsipareigojimų pirminio vertinimo sumą, pirmines tiesiogines išlaidas, nuomos mokesčius pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas. Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per nuomos laikotarpį arba nustatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra trumpesnis.

Jeigu iki nuomos laikotarpio pabaigos Grupėje perleidžiama nuomojamo turto nuosavybės teisė arba jeigu naudojimo teise valdomo turto kaina rodo, kad nuomininkas pasinaudos pasirinkimo pirkti teise, nusidėvėjimas skaičiuojamas remiantis numatomu turto naudingo tarnavimo laiku. 2019 m. ir 2020 m. naudingo tarnavimo laikas priklausomai nuo nuomos sutarties termino svyruoja – 2-10 metų.

Taip pat naudojimo teise valdomas turtas yra vertinamas dėl vertės sumažėjimo.

Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą Grupė pripažįsta nuomos įsipareigojimus, apskaitomus nuomos įmokų, kurios turės būti sumokėtos per nuomos laikotarpį, dabartine verte. Nuomos įmokos apima fiksuotas įmokas (įskaitant prilygintas fiksuotoms įmokoms) atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas, kintamas nuomos įmokas, kurios priklauso nuo indekso ar normos, ir sumos, kurios turėtų būti sumokėtos pagal likvidacinės vertės garantijas. Tokios nuomos įmokos taip pat apima pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Grupė ta pasirinkimo teise pasinaudos, ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Grupė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą. Kintamos nuomos įmokos, kurios nepriklauso nuo indekso ar normos, pripažįstamos sąnaudomis (nebent jos yra patiriamos atsargoms pagaminti) laikotarpiu, kuriuo įvyksta įvykis ar atsiranda sąlyga, dėl kurių mokami šie mokesčiai.

Skaičiuodama dabartinę nuomos įmokų vertę, Grupė taiko nuomos pradžios datą priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nes nuomos sutartyje numatytos palūkanų normos negalima lengvai nustatyti. Po pradžios datos nuomos įsipareigojimų suma didinama atsižvelgiant į įvertintas palūkanas ir sumažinama sumokėtų nuomos įmokų suma. Be to, balansinė nuomos įsipareigojimų suma yra vertinama pakartotinai, jeigu atliekami tam tikri koregavimai, pasikeičia nuomos laikotarpis ar nuomos įmokos (pvz., būsimų įmokų pakeitimai dėl indekso ar normos, naudojamos tokiems nuomos įmokoms nustatyti, pasikeitimo) arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

Grupės nuomos įsipareigojimai apskaitomi straipsnyje „Kiti įsipareigojimai“.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Trumpalaikė ir mažaverčio turto nuoma

Grupė taiko pripažinimo išimtį savo trumpalaikiam turtui, kurį sudaro transporto priemonės (t. y. tokia nuoma, kurios laikotarpis pradžios datą yra trumpesnis nei 12 mėnesių ir kuri neapima pasirinkimo teisės pirkti turta). Šios išimties ji laikosi ir pripažindama mažaverčio turto, kurį sudaro įvairus biuro inventorių, ir kuris yra laikomas turintis mažą vertę, nuomą. Trumpalaikės ir mažaverčio turto nuomos įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal tiesinį metodą per nuomos laikotarpį.

Grupė kaip nuomotojas

Būdama nuomotoju, nuomos pradžioje Grupė nustato, ar sudaryta sutartis yra finansinė ar veiklos nuoma. Jeigu Grupė nustato, kad pagal nuomos sutartį perduodama iš esmės visa nuomojamo turto nuosavybei būdinga rizika ir nauda, tokias nuomos sutartis ji priskiria finansinei nuomai. Nuomos sutartys, pagal kurias Grupė neperduoda iš esmės visos nuomojamo turto nuosavybei būdingos rizikos ir naudos, priskiriamos veiklos nuomai. Įplaukos iš nuomos apskaitomos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitos kitos veiklos pajamų straipsnyje atsižvelgiant į nuomos pobūdį. Pirminės tiesioginės išlaidos, kurios patiriamos dėl derybų ir nuomos organizavimo, turi būti įskaičiuojamos į išnuomoto turto balansinę vertę ir pripažįstamos nuomos laikotarpio sąnaudomis tuo pačiu pagrindu, kaip ir pagal nuomos sutartį gaunamos pajamos. Neapibrėžtosios įmokos pripažįstamos pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos uždirbamos.

Atlygis darbuotojams - atidėjiniai į pensiją išeinančių darbuotojų išmokoms

Pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus kiekvienam darbuotojui, išeinančiam iš Grupės sulaukus pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė 2 mėn. atlyginimo dydžio išmoka.

Įsipareigojimų darbuotojams einamųjų metų savikaina pripažįstama sąnaudomis iš karto bendrųjų pajamų ataskaitoje. Anksčiau patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis lygiomis dalimis per vidutinį laikotarpį, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Dėl išmokų sąlygų pakeitimo (sumažinimo arba padidinimo) atsiradęs pelnas ar nuostoliai bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstami iš karto.

Į pensiją išeinančių darbuotojų išmokų įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Pakartotiniai vertinimai, kuriuos sudaro aktuarinis pelnas ir nuostoliai yra iš karto pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje su atitinkamu debetu ar kreditu nepaskirstytame pelne kitose bendrosiose pajamose tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos. Pakartotiniai vertinimai vėlesniais laikotarpiais neperkeliami į pelną arba nuostolius.

Įsipareigojimas fiksuojamas finansinės padėties ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės padėties ataskaitos datą. Dabartinė išmokų darbuotojams įsipareigojimų vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmokų mokėjimo laikotarpį, palūkanų norma.

Atidėjiniai į pensiją išeinančių darbuotojų išmokoms buvo apskaityti atidėjinių straipsnyje finansinės padėties ataskaitoje.

Nuosavas kapitalas

Valstybės turimi LCKU pajai

Grupės finansinėse ataskaitose Valstybės turimi LCKU pajiniai įnašai (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimą Nr. 1084 „Dėl narystės Lietuvos centrinėje kredito unijoje“, kuriuo Valstybė įsigijo vieną pagrindinį ir 29 596 papildomus pajus iš centrinės unijos ir tokiu būdu suteikė 8 879 800 EUR kapitalo pagalbą, bei 2018 m. kovo 15 d. sutartį „Dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo“ ir tolimesnius jos pakeitimus bei priedus) ar jų likutis po tarpinių grąžinimų yra apskaitomi Grupės nuosavame kapitale kaip pajinis kapitalas. Už Valstybės kapitalo pagalbą mokami aptarnavimo kaštai yra apskaitomi kaupimo principu palūkanų ir kitose panašiose sąnaudose. Detalesnė informacija pateikiama 29 pastaboje.

Gražintini pajai

Gražintini pajai apskaitomi nuosavame kapitale iki jų faktinio grąžinimo kredito unijų nariams. Detalesnė informacija pateikiama 29 pastaboje.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai

Rengiant finansines ataskaitas yra naudojami įvertinimai ir prielaidos, kurie paveikia ataskaitose pateikiamas turto bei įsipareigojimų sumas ir galimų turto bei įsipareigojimų finansinių ataskaitų sudarymo dieną atvaizdavimą ir atvaizduotų pajamų bei sąnaudų per ataskaitinį laikotarpį dydžius. Nors šie įvertinimai yra pagrįsti geriausiu įvykių ir veiksmų vadovybės vertinimu, faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

Grupė atlieka vertinimus ir daro prielaidas, kurie turi įtakos einamaisiais ir kitais finansiniais metais apskaitomoms turto ir įsipareigojimų sumoms. Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais.

a) Finansinio turto vertės sumažėjimas (tikėtini kredito nuostoliai)

Vertinant visų kategorijų finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius reikia priimti tam tikrus sprendimus: visų pirma apskaičiuojant vertės sumažėjimo nuostolius, reikia įvertinti būsimųjų pinigų srautų ir užtikrinimo priemonių vertę ir laiką bei nustatyti, ar kredito rizika reikšmingai padidėjo po pirminio pripažinimo. Tokie sprendimai atliekami atsižvelgiant į daugybę veiksnių, kurių pasikeitimai gali lemti skirtingą vertės sumažėjimo nuostolių dydį. Grupės tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimas apima sudėtingus modelius, turinčius nemažai prielaidų dėl taikomų duomenų/ įvesčių pasirinkimo ir jų tarpusavio priklausomybės. Tikėtinų kredito nuostolių modelio elementai, kurie laikomi svarbiais apskaitiniais vertinimais ir sprendimais, apima:

- skolininko finansinės būklės nustatymą ir PD priskyrimą atitinkamai skolininko būklei;
- taikomus kiekybinius ir kokybinius kriterijus (kredito rizikos indikatorius), pagal kuriuos vertinama, ar reikšmingai padidėjo kredito rizika, ir atitinkamai, ar nuostoliai turėtų būti vertinami taikant galiojimo laikotarpio, ar 12 mėnesių tikėtinius kredito nuostolius;
- finansinio turto segmentavimą, kai tikėtini kredito nuostoliai vertinami kolektyviai;
- tikėtinų kredito nuostolių modelio kūrimą, įskaitant įvairias formules ir juose naudojamų duomenų pasirinkimą;
- tarpusavio sąsajų makroekonominių scenarijų, makroekonomikos kintamųjų, tokių kaip bendrasis vidaus produktas, nedarbo lygis ir būsto kainų indeksas, ir jų poveikio PD, EAD ir LGD nustatymą;
- į ateitį orientuotų makroekonominių scenarijų ir jų tikimybių nustatymą, siekiant įtraukti makroekonominius duomenis į tikėtinų kredito nuostolių modelį.

Tikėtinų kredito nuostolių modelis yra reguliariai peržiūrimas ir koreguojamas, atsižvelgiant į faktinių nuostolių duomenis.

b) Atidėto pelno mokesčio turtas

Finansinėse ataskaitose vadovybė pripažino apskaičiuotą atidėtąjį pelno mokesčio turtą, nes vadovybės nuomone jis realizuosis dėl pagal Pelno mokesčio įstatymo nuostatas neapriboto nuostolių perkėlimo laikotarpio, tęstinės neapribotos Grupės veiklos bei numatyto Grupės narių veiklos pelningumo ateinančiais laikotarpiais. Atidėto pelno mokesčio turto panaudojimas yra pagrįstas mokestinio pelno prognozėmis.

c) COVID-19 pandemijos poveikis

Nors rengiant finansines ataskaitas, vis dar egzistavo neapibrėžtumas dėl tolesnio COVID-19 pandemijos vystymosi ir galimos jos įtakos atskiriems sektoriams, tačiau COVID-19 įtaka buvo įvertinta. Kaip 2 rizikos lygis buvo įvertinti fizinių ir juridinių asmenų segmentai, kuriuos labiausiai neigiamai paveikė COVID-19, skolininkai, kurie kreipėsi dėl atidėjimų ar buvo pritaikyto moratoriumai, skolininkai, kurie paskelbė kaip nukentėję nuo COVID-19.

Skaičiuojant TKN, atsižvelgta į tuo metu vyraujančias aktualiausias makroekonominės tendencijas bei faktinius 2020 metų Grupės rezultatus, naudojant pesimistiškiausią scenarijų.

COVID-19 pandemija gali turėti įtakos tikrajai turto ir įsipareigojimų vertei. Dėl ataskaitos rengimo metu tebeegzistavusių neapibrėžtumų tikroji turto ir įsipareigojimų vertė gali koreguotis.

d) Lėšų gautų nukentėjusiems nuo COVID-19 apskaita

2020 m. LCKU Grupė kaip finansų tarpininkas dalyvavo UAB INVEGA ir UAB Žemės ūkio paskolų garantijos fondo (UAB ŽŪPGF) COVID-19 tikslinio finansavimo priemonių įgyvendinime. Pagal šias priemones 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU Grupė buvo išdavusi 31 876 tūkst. EUR vertės paskolų, skirtų finansuoti nuo COVID-19 pandemijos padarinių nukentėjusius asmenis. Atsižvelgiant į tai, kad Grupė yra prisiėmusi prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal susijusias sutartis ir Grupė perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, pagal minėtas priemones suteiktos paskolos ir susiję įsipareigojimai nėra pripažįstami Grupės finansinės padėties ataskaitoje.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra apskaitomi finansinėse ataskaitose, tačiau jie yra atskleidžiami, išskyrus tuos atvejus, kai yra mažai tikėtina, kad bus prarasta ekonominė nauda. Neapibrėžtas turtas nėra apskaitomas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei iš jo yra tikimasi gauti ekonominės naudos.

Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos datos

Įvykiai po metų pabaigos, suteikiantys papildomos informacijos apie Grupės būklę finansinės padėties ataskaitos dieną (koreguojantys įvykiai), yra apskaityti finansinėse ataskaitose. Vėlesni reikšmingi įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami pastabose.

Palyginamieji skaičiai

Kur buvo reikalinga, palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti, kad atitiktų einamųjų metų pateikimo pokyčius. Siekiant tiksliau atspindėti pinigų srautus, kito finansinio turto įsigijimo išlaidos priskirtos prie kitiems asmenims suteiktų paskolų (padidėjimo) sumažėjimo straipsnių. Gautos (grąžintos) lėšos verslumo skatinimo fondo programai perklasifikuotos prie finansinės veiklos srautų, išskiriant gautus ir grąžintus pinigų srautus atskirai. Kiti koregavimai nurodyti prie konkrečių pastabų.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

3 PASTABA. TIKROJI FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ VERTĖ

Tikroji vertė yra kaina, kuri būtų gaunama parduodant turtą ar sumokėta už įsipareigojimų perleidimą įprastu sandoriu tarp rinkos dalyvių vertinimo datai. Tikrosios vertės nustatymas remiasi prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perleidimo sandoris vyksta:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje;
- nesant pagrindinės rinkos, labiausiai šiam turtui ar įsipareigojimams palankioje rinkoje.

Pagrindinė arba palankiausia rinkos turi būti prieinamos Grupei.

Finansinių įsipareigojimų ir finansinio turto, apskaitomų amortizuota savikaina, išskyrus vertybinius popierius, vertinamus amortizuota savikaina, paskolas ir gautinas sumas iš kitų asmenų, tikrosios vertės reikšmingai nesiskiria nuo balansinių verčių, nes paskolų palūkanų normos atitinka arba reikšmingai nesiskiria nuo rinkos sąlygų. Tikroji vertė parodo diskontuotą prognozuojamų būsimųjų pinigų srautų vertę. Tikėtini pinigų srautai diskontuojami naudojant apskaičiuotas svertines palūkanų normas atskiriems finansinio turto portfeliams ataskaitinei datai ir taip nustatant tikrąją finansinio turto ir įsipareigojimų vertę.

Vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis arba tarpbankinėmis kainų kotiruočėmis. Šie vertybiniai popieriai priklauso kotiruojamų rinkos kainų grupei. Kito finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatomos naudojant diskontuotų pinigų srautų modelius.

Kiti turto ir įsipareigojimų straipsniai finansinėse ataskaitose nėra vertinami tikrąja verte, tačiau ji yra atskleidžiama. Amortizuota savikaina vertinamų vertybinių popierių, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys.

Kitų turto ir įsipareigojimų įvertinimui yra naudojamas dabartinės vertės metodas, taikant aktualias diskonto normas - priskiriama 3 lygiui. Nei 2020 m., nei 2019 m. Grupėje nebuvo finansinių priemonių perklasifikavimo iš vieno lygio į kitą.

Finansinis turtas:	2020		2019	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Pinigai ir lėšos centriniame banke	38 647	38 647	13 392	13 392
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	8 173	8 173	5 264	5 264
Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose	6 799	6 799	3 748	3 748
Paskolos kredito unijoms	1 374	1 374	1 516	1 516
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	414 050	412 788	348 408	348 157
Vertybiniai popieriai	90 638	91 849	71 175	72 929
Vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas	51 408	51 408	22 243	22 243
Vertinami amortizuota savikaina	36 039	37 250	46 172	47 926
Vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	3 191	3 191	2 760	2 760
Gruodžio 31 d.	551 508	551 457	438 239	439 742

Finansiniai įsipareigojimai:	2020		2019	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	31 986	32 029	14 465	14 465
Indėliai kitiems asmenims	483 914	486 014	396 144	399 502
Indėliai fiziniams asmenims	455 281	457 361	381 855	385 155
Indėliai juridiniams asmenims	28 633	28 653	14 289	14 347
Subordinuotos paskolos	2 122	2 904	-	-
Kiti finansiniai įsipareigojimai	804	804	963	963
Gruodžio 31 d.	518 826	521 751	411 572	414 930

2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Grupės turtą, apskaitomą tikrąja verte, sudarė skolos vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis ir kolektyvinio investavimo subjektų nuosavybės vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

pelną (nuostolį). Vertybinių popierių rinkos kainos yra nustatytos pagal kotiruojamas rinkos kainas, jei tokios kainos yra skelbiamos.

Nustatant tikrąją vertę naudojami 2 metodai – remiamasi aktyviomis rinkos kainomis bei naudojamas dabartinės vertės metodas. Nustatant tikrąją vertę naudojami skirtingų lygių duomenys:

1 lygio duomenys - tai tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose, į kurią ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną;

2 lygio duomenys – tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi turto arba įsipareigojimų duomenys, išskyrus 1 lygį;

3 lygio duomenys – nestebimi turto arba įsipareigojimų duomenys.

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. tikrąją vertę vertinamų vertybinių popierių, išskyrus kolektyvinio investavimo subjektus, tikroji vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis, naudojami 1 lygio duomenys.

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. tikrąją vertę vertinamų vertybinių popierių portfeliui priskirtinų kolektyvinio investavimo subjektų tikroji vertė nustatyta pagal emitento viešai skelbiamą informaciją, naudojami 2 lygio duomenys.

Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyta kokio lygio tikrosios vertės duomenys buvo naudoti.

Finansinis turtas:	2020			2019		
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Pinigai ir lėšos centriniame banke	38 647	-	-	13 392	-	-
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	6 799	-	1 374	3 748	-	1 516
Lėšos bankų korespondentinėse ir depozitinėse sąskaitose	6 799	-	-	3 748	-	-
Paskolos kredito unijoms	-	-	1 374	-	-	1 516
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	-	-	412 788	-	-	348 157
Vertybiniai popieriai	88 658	3 191	-	70 169	2 760	-
Vertinami tikrąją vertę per kitas bendrąsias pajamas	51 408	-	-	22 243	-	-
Vertinami amortizuota savikaina	37 250	-	-	47 926	-	-
Vertinami tikrąją vertę per pelną (nuostolį)	-	3 191	-	-	2 760	-
Gruodžio 31 d.	134 104	3 191	414 162	87 309	2 760	349 673

Finansiniai įsipareigojimai:	2020			2019		
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	-	-	32 029	-	-	14 465
Indėliai	-	-	486 014	-	-	399 502
Subordinuotos paskolos	-	-	2 904	-	-	-
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	-	804	-	-	963
Gruodžio 31 d.	-	-	521 751	-	-	414 930

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

4 PASTABA. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Siekiant tinkamai valdyti Grupės veiklos rizikas, Grupėje vadovaujamosi LCKU stebėtojų tarybos patvirtinta LCKU Grupės veiklos rizikos valdymo strategija, kuria vadovaujasi LCKU ir visos LCKU narės kredito unijos. Pagrindinis Grupės rizikos valdymo tikslas – identifikuoti, įvertinti, riboti ir kontroliuoti įvairias rizikos rūšis plečiantis Grupės veiklai bei siekiant strateginių tikslų. Bendrą priimtina Grupės rizikos lygį ir rizikos valdymo limitus nustato LCKU stebėtojų taryba. LCKU valdyba atsakinga už tai, kad būtų įgyvendinta Grupės veiklos rizikos valdymo strategija, kad būtų sukurta, įdiegta ir tobulinama rizikos, su kuria susiduria Grupė, nustatymo, vertinimo, stebėjimo ir kontrolės sistema ir procedūros.

LCKU ir jos narės kredito unijos vadovaujasi tais pačiais rizikos valdymo standartais ir principais. Grupės rizikos valdymas paremtas rizikos identifikavimu, rizikos kiekybiniu įvertinimu, ribojimas vidiniais limitais, rodikliais ir normatyvais pagal atskiras rizikos rūšis, veiklos linijas, produktus, ekonominius sektorius, priemonių siūlymu rizikai suvaldyti, kontrole ir stebėsenai, ataskaitų teikimu. LCKU ir kredito unijų vadovybė yra atsakinga už rizikos valdymo politikos principų laikymąsi, o visi Grupės darbuotojai jais vadovaujasi vykdydami kasdienes savo funkcijas. Kiekviena Grupės narė prisiima visą atsakomybę už savo veikloje išskylančias rizikas, o sprendimai priimami, vadovaujantis LCKU parengtais ir LCKU valdybos patvirtintais vieningais vidaus dokumentais. LCKU ir kredito unijų valdyba, atsižvelgiant į LCKU grupės veiklos rizikos strategijoje nustatytus LCKU grupės rizikos valdymo limitus, patvirtina atskirų rizikos rūšių ribojimui maksimalius limitus – ribinius rizikos indikatorius, kuriuos viršijus yra nustatomos rizikos valdymo priemonės. Atskirų rizikos rūšių valdymą ir vertinimą reglamentuoja atskirų rizikos rūšių LCKU, kredito unijų valdymo ir vertinimo politikos, tvarkos, kurios padeda identifikuoti, vertinti ir riboti prisiimamas rizikas, nustatant vidinius limitus, rodiklius ir normatyvus, diegiant kontrolės procedūras, kontroliuojant nustatytų limitų laikymąsi. LCKU peržiūri rizikos valdymo politikas ir sistemas reguliariai, ne rečiau kaip vieną kartą per metus, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, naujus produktus, priežiūros institucijos reikalavimus ir vadovaujantis geriausios praktikos principais.

Strategijos pagrindinis tikslas – sėkminga tęstinė Grupės veikla, kurios papildoma sąlyga yra tinkamo Grupės kapitalo lygio ir likvidumo pakankamumo išlaikymas, todėl kapitalo pakankamumo vertinimo procesas (angl. *internal capital adequacy assessment process*, toliau - ICAAP) ir likvidumo pakankamumo vertinimo procesas (angl. *internal liquidity adequacy assessment process*, toliau - ILAAP) yra neatskiriama Grupės valdymo ir sprendimų priėmimo proceso dalis. Kapitalo pakankamumo vertinimo procesas nustato kapitalo poreikį atsižvelgiant į bendrą prisiimamos rizikos lygį ir verslo strategiją. Likvidumo pakankamumo vertinimo procesas nustato tinkamą likvidumo atsargos poreikį.

Grupėje taikomos narių stebėjimo ir tikrinimo procedūros bei reguliariai (kartą per metus) atliekamas Grupės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis leidžia užtikrinti, kad potencialios grėsmės bus identifikuojamos tinkamai ir laiku.

Kas ketvirtį yra kontroliuojami Grupės rizikos valdymo limitai, informuojama LCKU valdyba, stebėtojų taryba, su pažindinamos Grupės narės kredito unijos apie šių limitų laikymąsi ir vykdymą.

Svarbiausios rizikų rūšys, kurias prisiima Grupė, yra: kredito, rinkos, operacinė, koncentracijos ir likvidumo rizika.

Kredito rizika

Vertinant ir valdant LCKU ir jos narių kredito unijų kredito riziką, dalyvauja paskolų komitetas. Nuo 2013 m. rugsėjo mėn. LCKU papildomai pervertina LCKU narių kredito unijų paskolas pagal individualiai nustatytus limitus.

Maksimali kredito rizikos pozicija neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones yra pateikiama žemiau:

Balansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:	2020	2019
Pinigai ir lėšos centriniame banke	38 647	13 392
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	8 173	5 264
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose ir vienos nakties indėliai	6 799	
Paskolos kredito unijoms	1 374	3 748
Kitos paskolos ir gautinos sumos	414 050	348 408
Fiziniam asmeniui	316 956	274 862
Juridiniams asmenims	97 094	73 546
Vertybiniai popieriai	90 638	71 175
Vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas	51 408	22 243
Vertinami amortizuota savikaina	36 039	46 172
Vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolį)	3 191	2 760
Gruodžio 31 d.	551 508	438 239

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

	2020	2019
Nebalansinės turto pozicijos, turinčios kredito riziką:		
Kreditavimo įsipareigojimai	17 402	17 072
Suteiktos garantijos	105	141

Maksimali kredito rizika įvertinus užtikrinimo priemones ir kitas kredito rizikos mažinimo priemones pateikiama žemiau:

2020 m. gruodžio 31 d.	Pozicijos vertė, nevertinant TKN	Tikroji užtikrinimo priemonių vertė							Neužtikrinta pozicijos vertė	Tikėtini kredito nuostoliai
		Vyriausybės garantijos	Gyvenamosios paskirties NT	Komeracinės paskirties NT	Žemė	Kitos užtikrinimo priemonės	Užtikrinimo priemonių perviršis (trūkumas)	Bendra užtikrinimo priemonių vertė		
Pinigai ir lėšos centriname banke	38 647	-	-	-	-	-	-	-	38 647	-
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	8 175	-	-	-	-	-	-	-	8 175	(2)
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose ir vienos nakties indėliai	6 799	-	-	-	-	-	-	-	6 799	-
Paskolos kredito uni-joms	1 376	-	-	-	-	-	-	-	1 376	(2)
Kitos paskolos ir gautinos sumos	423 454	21 860	387 988	137 742	276 905	86 612	492 946	911 107	30 480	(9 404)
Fizinių asmenų	322 047	12 992	330 168	41 108	230 839	32 335	327 555	647 442	25 297	(5 091)
Juridinių asmenų	101 407	8 868	57 820	96 634	46 066	54 277	165 391	263 665	5 183	(4 313)
Vertybiniai popieriai	91 126	-	-	-	-	-	-	-	91 127	(498)
Vertinami tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas	51 408	-	-	-	-	-	-	-	51 409	(9)
Vertinami amortizuota savikaina	36 527	-	-	-	-	-	-	-	36 527	(489)
Vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)	3 191	-	-	-	-	-	-	-	3 191	-
Viso	561 402	21 860	387 988	137 742	276 905	86 612	492 946	911 107	168 429	(9 904)

2019 m. gruodžio 31 d.	Pozicijos vertė, nevertinant TKN	Tikroji užtikrinimo priemonių vertė							Neužtikrinta pozicijos vertė	Tikėtini kredito nuostoliai
		Vyriausybės garantijos	Gyvenamosios paskirties NT	Komeracinės paskirties NT	Žemė	Kitos užtikrinimo priemonės	Užtikrinimo priemonių perviršis (trūkumas)	Bendra užtikrinimo priemonių vertė		
Pinigai ir lėšos centriname banke	13 392	-	-	-	-	-	-	-	13 392	-
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	5 267	-	-	-	-	-	-	-	5 267	(3)
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose ir vienos nakties indėliai	3 748	-	-	-	-	-	-	-	3 748	-
Paskolos kredito uni-joms	1 519	-	-	-	-	-	-	-	1 519	(3)
Kitos paskolos ir gautinos sumos	358 700	21 334	313 228	99 021	255 010	96 517	434 520	785 110	36 941	(10 292)
Fizinių asmenų	281 040	13 212	262 299	35 780	215 819	42 048	292 201	569 158	30 313	(6 178)
Juridinių asmenų	77 482	8 122	50 929	63 241	39 191	54 469	142 319	215 952	6 450	(3 936)
Kitos institucijos	178	-	-	-	-	-	-	-	178	(178)
Vertybiniai popieriai	71 664	-	-	-	-	-	-	-	71 664	(499)
Vertinami tikraja verte per kitas bendrąsias pajamas	22 243	-	-	-	-	-	-	-	22 243	(10)
Vertinami amortizuota savikaina	46 661	-	-	-	-	-	-	-	46 661	(489)
Vertinami tikraja verte per pelną (nuostolius)	2 760	-	-	-	-	-	-	-	2 760	-
Viso	449 023	21 334	313 228	99 021	255 010	96 517	434 520	785 110	127 264	(10 794)

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Neužtikrinta pozicijos vertė nustatoma atskirai kiekvienos paskolos lygiu ir šioje ataskaitoje pateikiama agreguota vertė.

Įprastinėmis verslo sąlygomis Grupė prisiima riziką, kad paskolų sutarčių šalys gali nepajėgti, suėjus terminui, įvykdyti savo įsipareigojimų. Kredito rizikos valdymo tikslas – minimizuoti nuostolių iš paskolų sandorių patyrimo riziką. Grupės kredito unijų narių – fizinių ir juridinių asmenų - pagrindiniai vertinimo kriterijai apima reputacijos, finansinio pajėgumo, verslo plano, užstato ir lėšų poreikio įvertinimą. Atliekant periodinį skolininkų būklės pervertinimą, įvertinamas jų gebėjimas įvykdyti skolinius įsipareigojimus.

Grupė valdydama kredito riziką, nesuteikia ilgesnio kaip 5 metų termino paskolų, kurių tikslas – apyvartinės lėšos, vystymui ir likvidumui. Paskolų kredito unijų nariams maksimalus terminas 40 metų.

Kiekvienos Grupės narės paskolų komitetas ir/ ar valdyba nagrinėjant kredito unijos paskolos paraišką ar paskolos gražinimo laikotarpiu kilus abejonėms dėl paskolų gražinimo gali pareikalauti paskolos užtikrinimo priemonių. Paskolų komitetas analizuoja, ar teisingai įvertintas paskolai užtikrinti įkeičiamas turtas, nagrinėja jo realizavimo galimybes paskolos negražinimo atveju, o taip pat įvertintina garantiją, laidavimą, paskolos patikimumą ir pakankamą apdraudimą. Užtikrinimo priemonių vertės nustatomos remiantis LCKU patvirtintais reikalavimais.

Grupėje įdiegta vieninga vidinė rizikos rodiklių valdymo, vertinimo ir reitingų sistema. Remiantis jos duomenimis bei kita informacija atliekamas pradinis ir periodinis skolininko būklės vertinimas.

Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos vertinimo kriterijai, pagal kuriuos vertinama skolininko būklė prieš suteikiant paskolą ir per visą laikotarpį nuo paskolos suteikimo iki jos gražinimo yra kredito unijos reitingas ir kredito unijos paskolų gražinimo istorija. Pagrindiniai skolininko būklės – kredito unijos nario fizinio/ juridinio asmens vertinimo kriterijai yra jo finansinis pajėgumas, reputacija, projekto verslo planas ir lėšų įsisavinimo eiga. Pagal nustatytą metodiką kiekvienas skolininko būklę įtakojantis kriterijus įvertinamas nuo “1” iki “5”, kur “1” - labai gerai, “2” – gerai, “3” – patenkinamai, “4” – nepatenkinamai, “5” - blogai. Pagal nustatytą metodiką įvertinus atskirų dedamųjų svorius nustatomas skolininko būklės įvertinimas.

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Grupėje išduotos paskolos skirstomos į šias klases: kredito linijas, per kurias ne narės kredito unijos išduoda paskolas iš UAB INVEGA ir ŽŪPGF fondų bei paskolas kredito unijų (Grupės narių) nariams fiziniams ir juridiniams asmenims. Lentelėje žemiau pateikta Grupės paskolų, kurios nėra nuvertėjusios, portfelio kokybė pagal paskolų klases:

Skolininko būklė	2020 12 31						Viso
	Paskolos rūšis						
	Kredito linijos kredito unijoms	Kredito linijos fiziniams asmenims	Kredito linijos juridiniams asmenims	Paskolos fiziniams asmenims	Paskolos juridiniams asmenims		
1 - labai gera	1 308	713	1 104	197 106	14 628		214 859
2 - gera	66	391	337	48 912	11 563		61 269
3 - patenkinama	-	99	1 048	37 312	49 078		87 537
4 - nepatenkinama	-	2	38	9 293	3 458		12 791
5 - bloga	-	29	476	23 099	15 364		38 968
Iš viso	1 374	1 234	3 003	315 722	94 091		415 424

Skolininko būklė	2019 12 31						Viso
	Paskolos rūšis						
	Kredito linijos kredito unijoms	Kredito linijos fiziniams asmenims	Kredito linijos juridiniams asmenims	Paskolos fiziniams asmenims	Paskolos juridiniams asmenims		
1 - labai gera	1 460	744	2 235	110 676	19 068		134 183
2 - gera	56	541	843	118 326	31 036		150 802
3 - patenkinama	-	156	442	27 534	13 184		41 316
4 - nepatenkinama	-	2	-	3 064	1 116		4 182
5 - bloga	-	25	-	13 795	5 621		19 441
Iš viso	1 516	1 468	3 520	273 395	70 025		349 924

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Lentelėje žemiau pateikiama sindikuotų ir kitų asmenų paskolų užtikrinimo priemonės pagal skolininkų būkles:

2020 12 31

Skolininko būklė	Paskolų vertė, nevertinant TKN			Tikėtini kredito nuostoliai	Tikroji užtikrinimo priemonių vertė	Užtikrinimo priemonių perviršis (trūkumas)	Neužtikrinta paskolų dalis
	Paskolos fiziniams asmenims	Paskolos juridiniams asmenims	Viso				
1 - labai gera	198 125	15 785	213 910	(357)	428 726	213 098	20 008
2 - gera	49 376	12 009	61 385	(182)	137 725	75 956	2 326
3 - patenkinama	37 883	50 876	88 759	(1 223)	218 355	130 133	2 431
4 - nepatenkinama	9 413	3 627	13 040	(249)	32 511	19 594	440
5 - labai bloga	27 250	19 110	46 360	(7 393)	93 790	54 165	5 275
Iš viso	322 047	101 407	423 454	(9 404)	911 107	492 946	30 480

2019 12 31

Skolininko būklė	Paskolų vertė, nevertinant TKN			Tikėtini kredito nuostoliai	Tikroji užtikrinimo priemonių vertė	Užtikrinimo priemonių perviršis (trūkumas)	Neužtikrinta paskolų dalis
	Paskolos fiziniams asmenims	Paskolos juridiniams asmenims ir kitoms institucijoms	Viso				
1 - labai gera	114 461	21 911	136 372	(3 648)	283 481	149 967	15 010
2 - gera	120 835	34 013	154 848	(4 103)	339 086	187 486	15 091
3 - patenkinama	28 470	13 822	42 292	(976)	113 981	72 251	3 708
4 - nepatenkinama	3 087	1 126	4 213	(31)	9 707	5 406	322
5 - labai bloga	14 187	6 788	20 975	(1 535)	38 855	19 410	2 810
Iš viso	281 040	77 660	358 700	(10 292)	785 110	434 520	36 941

Užtikrinimo priemonės realizuojamos kredito gavėjams nevykdant sutartinių sąlygų, remiantis sutartyje numatytais sąlygomis bei kitais teisės aktais.

Užtikrinimo priemonių vertė didėjo per 2020 m. daugiausiai dėl paskolų portfelio augimo.

Paskolos nėra suteikiamos, jei skolininkas neatitinka LCKU ir jos narių kredito unijų paskolų išdavimo tvarkose numatytų sąlygų. LCKU ar jos narės kredito unijos valdyba, gavusi paskolų komiteto išvadas (rekomendacijas dėl paskolos suteikimo galimybių, reikalingų užtikrinimo priemonių ir pan.), dar kartą įvertina paskolos suteikimo galimybes ir priima sprendimą dėl paskolos suteikimo.

Grupėje visos paskolos (išskyrus indėlius, lėšas kitų kredito įstaigų sąskaitose, išankstinius mokėjimus, garantijas bei laidavimus) yra išduodamos kredito unijoms ne LCKU narėms ir kredito unijų nariams – fiziniams ar juridiniams asmenims – ūkininkams, uždarosioms akcinėms bendrovėms ir kooperatyvams.

Siekiant sumažinti kredito riziką, Lietuvos bankas yra nustatęs maksimalios pozicijos vertės vienam skolininkui normatyvą – pozicijos vertė vienam skolininkui neturi viršyti 25 proc. LCKU ar jos narės kredito unijos perskaičiuoto kapitalo. Grupėje yra nustatomi vidiniai limitai atskiriems paskolų tipams ir paskolų sumoms. Grupėje nustatomi ir peržiūrimi vidiniai maksimalios paskolos ir pozicijos normatyvai, kurie yra konservatyvesni nei Lietuvos banko nustatytas rodiklis. Suteikiant poziciją vertinama, ar pozicija nebus priskirta tarpusavyje susijusių asmenų grupei. 2020 m. gruodžio 31 d. didžiausia viena paskolos suma, apimanti paskolas keliems susijusiems skolininkams, traktuojamiems kaip vienas skolininkas, sudarė 4 136 tūkst. EUR, t. y. 9,85 proc. Grupės apskaičiuotojo kapitalo (2019 m. gruodžio 31 d. - 3 812 tūkst. EUR, t. y. 10,95 proc. Grupės apskaičiuotojo kapitalo). Įskaičius grupės rezultata, maksimalios pozicijos rodiklis siektų 9,30 proc.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Lentelėje žemiau pateikta informacija apie Grupės išduotų paskolų ir gautinų sumų likučius bei vertės sumažėjimo nuostolius:

	2020	2019
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	8 175	5 267
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų ir institucijų	423 454	358 700
Fiziniais asmenims	322 047	281 040
Juridiniams asmenims	101 407	77 482
Kitos institucijos	-	178
Iš viso suteikta paskolų	431 629	363 967
Iš viso vertės sumažėjimo nuostoliai:	(9 406)	(10 295)
Kredito institucijoms	(2)	(3)
Kitiems asmenims	(9 404)	(10 292)
Fiziniais asmenims	(5 091)	(6 178)
Juridiniams asmenims	(4 313)	(3 936)
Kitoms institucijoms	-	(178)
Iš viso suteikta paskolų ir gautinų sumų, grynąja verte	422 223	353 672

Žemiau pateikiami vertės sumažėjimo nuostolių pasikeitimai per metus:

2020 m. sausio 1 d.	(10 295)
Paskolų vertės sumažėjimas	(3 228)
1 rizikos lygio paskolos	(213)
Fizinių asmenų	(145)
Juridinių asmenų	(68)
2 rizikos lygio paskolos	(1 148)
Fizinių asmenų	(443)
Juridinių asmenų	(705)
3 rizikos lygio paskolos	(1 867)
Fizinių asmenų	(1 281)
Juridinių asmenų	(586)
Paskolų vertės sumažėjimo atstatymas	1 776
1 rizikos lygio paskolos	363
Fizinių asmenų	282
Juridinių asmenų	81
2 rizikos lygio paskolos	533
Fizinių asmenų	376
Juridinių asmenų	157
3 rizikos lygio paskolos	880
Fizinių asmenų	401
Juridinių asmenų	479
Per metus nurašytos neatgautinos sumos	2 341
2020 m. gruodžio 31 d.	(9 406)
2019 m. sausio 1 d.	(19 239)
Paskolų vertės sumažėjimas	(4 521)
Paskolų vertės sumažėjimo atstatymas	4 639
Per metus nurašytos neatgautinos paskolos	8 826
2019 m. gruodžio 31 d.	(10 295)

Grupės vadovybė, įvertinusi, kad yra maža tikimybė atgauti lėšas, laikytas bankrutavusiuose AB banke SNORAS ir AB Ūkio bankas, jas nurašė 2019 m. Nurašytų sumų vertė siekė 6 551 tūkst. EUR.

Vertės sumažėjimo suma skolos finansinėms priemonėms, vertinamoms tikrąja verte, kurių pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, 2020 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 9 tūkst. EUR (2019 m. gruodžio 31 d. - 10 tūkst. EUR).

2020 m. gruodžio 31 d. pagal Grupės taikomą tikėtinų kredito nuostolių modelį buvo apskaityti 103 tūkst. EUR tikėtini kredito nuostoliai Grupės kreditavimo įsipareigojimams (2019 m. gruodžio 31 d. – 131 tūkst. EUR). 2020 m. gruodžio 31 ir 2019 m. gruodžio 31 d. priskaičiuoti papildomi tikėtini kredito nuostoliai kreditavimo įsipareigojimams:

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Segmentas	2020 12 31			Iš viso
	Rizikos lygis			
	1	2	3	
Fiziniam asmeniui	5	4	6	15
Juridiniams asmenims	40	48	-	88
Iš viso	45	52	6	103

Segmentas	2019 12 31			Iš viso
	Rizikos lygis			
	1	2	3	
Fiziniam asmeniui	22	2	3	27
Juridiniams asmenims	41	36	27	104
Iš viso	63	38	30	131

Nuo 2019 m. sausio 1 d. tikėtini kredito nuostoliai Grupės mastu vertinami pagal 9 TFAS

Grupės tikėtinų kredito nuostolių vertinimo modelio principai pateikiami žemiau:

Tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimo tikslais visos finansinės priemonės yra skirstomos į homogenines grupes, atsižvelgiant į bendras rizikos charakteristikas. Grupėje yra išskiriamos šios finansinių priemonių grupės:

- kredito unijų nariams suteiktos paskolos;
- kitoms kredito įstaigoms suteiktos skolinimo pozicijos;
- skolos vertybiniai popieriai;
- lėšos (indėliai) bankuose;
- kitas finansinis turtas (gautinos prekybos sumos, už nuomą gautinos sumos ir kt.).

Kredito unijų narių paskolų pozicijos yra skirstomos į 4 skolininkų segmentus:

- Fizinų nekomercinių asmenų skolinimo pozicijos;
- Fizinų komercinių asmenų skolinimo pozicijos;
- Juridinių asmenų, išskyrus skolinimo pozicijas skirtas žemės ūkiui vystymui, skolinimo pozicijos. Juridinių asmenų skolinimo pozicijos, skirtos žemės ūkiui vystymui, priskiriamos žemės ūkiui skolinimo pozicijoms;
- Žemės ūkiui skolinimo pozicijos.

Skolos vertybiniai popieriai yra skirstomi į du pogrupius:

- Skolos vertybiniai popieriai išleisti emitentų, turinčių ECAI suteiktą investicinį reitingą;
- Skolos vertybiniai popieriai, išleisti kitų emitentų, turinčių ECAI suteiktą spekuliacinį reitingą.

Skolos vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas ECAI investicinis reitingas dėl žemos rizikos, yra laikomi visiškai užtikrintomis finansinėmis priemonėmis ir joms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

Lėšos bankų sąskaitose ir indėliai yra laikomos labai žemos rizikos finansinėmis priemonėmis, atsižvelgiant į trumpą terminą ir bankų, kuriuose yra laikomos, reitingus. Šioms finansinėms priemonėms formuojami nulinės vertės tikėtini kredito nuostoliai.

Grupės tikėtinų kredito nuostolių nustatymo metodikos sudarymui buvo naudojami visos Grupės 2009 - 2018 m. kreditų duomenys.

Atsižvelgiant į finansinės priemonės kredito rizikos padidėjimą nuo pirminio pripažinimo, finansinės priemonės skirstomos į 3 rizikos lygius: 1 lygis, 2 lygis ir 3 lygis.

Skolos vertybinių popierių, lėšų bankų sąskaitose ir indėlių priskyrimas rizikos lygiams:

- 1 rizikos lygiui priskiriama:
 - Vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas investicinis reitingas;
 - Vertybiniai popieriai, kurių emitentui yra suteiktas neinvesticinis reitingas, tačiau emitentas yra ES šalies vyriausybė;
 - Lėšos bankų sąskaitose ir indėliai.

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- 2 rizikos lygiui priskiriami vertybiniai popieriai, kuriems suteiktas reitingas žemesnis kaip BB+, bet aukštesnis kaip CCC+;
- 3 rizikos lygiui priskiriami vertybiniai popieriai, kuriems suteiktas reitingas žemesnis kaip CCC+.

Laikoma, kad suteiktų skolinimo pozicijų kredito rizika reikšmingai padidėjo nuo pirminio pripažinimo, jeigu skolinimo pozicijai fiksuojamas kredito rizikos indikatorius. Tokiu atveju skolininkas perkeliamas iš 1 į 2 rizikos lygį. Laikoma, kad skolininkas neįvykdė savo kreditinių įsipareigojimų, jeigu fiksuojamas nuostolio įvykis, skolininkas tuomet perkeliamas iš 1/ 2 į 3 rizikos lygį.

Kredito rizikos padidėjimo indikatorius – kriterijus, objektyviai įrodantis, kad finansinės priemonės įsipareigojimų neįvykdymo rizika reikšmingai padidėjo nuo jos pirminio pripažinimo ir ji priskiriama 2 rizikos lygiui. Pagrindiniais kredito rizikos padidėjimo indikatoriais yra laikoma:

- kredito vėlavimai - periodinių kredito įmokų (pagrindinės kredito dalies, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio) nemokėjimas, mokėjimo terminų pradelsimas, kuris neviršija 90 d.;
- skolininko būklės pablogėjimas;
- kredito pertvarkymas dėl skolininko būklės pablogėjimo, kuris atliekamas ne daugiau kaip du kartus ir nėra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- lengvatiniai įmokų atidėjimai ir nuolaidos, pagal kuriuos nėra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- skolininkai, kurie priskirti aukštesnei rizikai COVID-19 kontekste;
- moratoriumus atitinkantys pertvarkymai;
- kiti įvykiai:
 - skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal kredito sutartyje numatytą paskirtį, tačiau suma nėra reikšminga;
 - pažeidžiamos investicinio projekto ir/ arba verslo plano vykdymo sąlygos, tačiau dėl to kylanti rizika skolininko piniginiam srautui nėra reikšminga;
 - kitas įvykis, pagal kurį skolininkas turėtų būti priskirtas aukštesnei rizikai.

Nuostolio įvykis - kriterijus, objektyviai įrodantis, kad finansinei priemonei pripažintas tikėtinas įsipareigojimų neįvykdymas ir ji priskiriama neveiksnioms finansinėms priemonėms – 3 rizikos lygiui. Pagrindiniais nuostolio įvykiais yra laikoma:

- kredito vėlavimai - periodinių kredito įmokų (pagrindinės kredito dalies, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio) nemokėjimas, mokėjimo terminų pradelsimas, kurie viršija 90 d.;
- reikšmingas skolininko būklės pablogėjimas;
- kredito pertvarkymas dėl skolininko būklės, kuris atliekamas daugiau nei antrą kartą ar yra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- lengvatiniai įmokų atidėjimai ir nuolaidos, pagal kurias yra reikšmingų požymių dėl įsipareigojimų neįvykdymo;
- kiti įvykiai:
 - skolininkui suteiktos lėšos naudojamos ne pagal kredito sutartyje numatytą paskirtį ir suma yra reikšminga;
 - pažeidžiamos investicinio projekto ir/ arba verslo plano vykdymo sąlygos ir dėl to kylanti rizika skolininko piniginiam srautui yra reikšminga;
 - paaiškėja dokumentų klastojimo arba kitos neteisėtos veiklos faktai ir pan.;
 - pradėtas skolininko bankroto procesas (inicijuotas kredito unijos arba kitų kreditorių);
 - pradėtas skolininko restruktūrizavimo procesas;
 - užtikrinimo priemonės objekto vertė tampa mažesnė už kredito apskaitinę vertę, jei vertinamas kreditas, kurio grąžinimo sąlygos tiesiogiai priklauso nuo užtikrinimo priemonės objekto vertės;
 - teisminiai procesai (pvz. kreditas arba kitas turtas pripažįstamas atitinkamame balansinės ataskaitos turto straipsnyje įvykdžius garantinį ar laidavimo įsipareigojimą trečiajam asmeniui, išskyrus atvejus, jei šis įvykdymas buvo iš anksto numatytas Kredito unijos sandoryje su skolininku);

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

- su skolininku susiję asmenys nevykdo finansinių įsipareigojimų;
- skolininko mirtis, kai nėra paveldėtojų arba paveldėtojai nėra pajėgūs įvykdyti kreditinių įsipareigojimų;
- kredito sutarties nutraukimo faktas;
- nupirkti/ parduoti sandoriai su padidėjusia kredito rizika;
- kiti nuostolio įvykiai, pagal kuriuos skolininkas turėtų būti pripažintas kaip tikėtinai neįvykdysiantis įsipareigojimų.

Jeigu su skolininku susijęs asmuo perkeliamas į aukštesnės rizikos lygį, skolininkas taip pat perkeliamas į aukštesnės rizikos lygį, jeigu nėra jokios pagrįstos priežasties nustatyti kitaip.

Skolininko perkėlimas į žemesnės rizikos lygį per 1 kokybės žingsnį (t. y. iš 2 į 1 arba iš 3 į 2) yra galimas, jeigu nebėra pagrindo abejoti, kad skolininkas įvykdys visus kreditinius įsipareigojimus, t. y. nustatytu stebėsenos laikotarpiu, kuris atsižvelgiant į nuostolio įvykį ar kredito rizikos padidėjimo indikatorių gali trukti nuo 3 iki 12 mėnesių. tenkinamos tam tikros skolininkui nustatytos sąlygos, kurių pagrindu galima numatyti, kad skolininkas vykdys savo įsipareigojimus.

Jeigu su skolininku susijęs asmuo perkeliamas į žemesnės rizikos lygį ir pats skolininkas tenkina visus perkėlimo į žemesnės rizikos lygį reikalavimus, skolininkas taip pat perkeliamas į žemesnės rizikos lygį. Vien dėl to, kad skolinimo pozicija buvo restruktūrizuota, jos kredito rizika automatiškai nelaikoma sumažėjusia. Jeigu kreditas pertvarkomas/ restruktūrizuojamas ir dėl to keičiasi pirminėje kredito sutartyje numatyti pinigų srautai, skolininko kreditingumo pervertinimas atliekamas pagal LCKU galiojančių tvarkų nuostatas.

Paskolų ir finansinio turto pasikeitimai per 2019 m. ir 2020 metus pateikiami lentelėje žemiau:

	1 rizikos lygis		2 rizikos lygis		3 rizikos lygis		Viso	
	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN	Paskolos vertė	TKN
2019 m. sausio 1d.	242 275	(485)	4 988	(69)	49 778	(18 654)	297 041	(19 208)
Išduotos paskolos ir naujai pripažintas turas	131 122	(340)	10 048	(117)	3 999	(400)	145 169	(857)
Grąžintos paskolos ir finansinio turto pripažinimo nutraukimas	(64 161)	73	(2 111)	50	(12 133)	2 191	(78 405)	2 314
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 2 į 1 lygį	679	(1)	(679)	1	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 1 į 2 lygį	(22 874)	230	22 874	(230)	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 3 į 2 lygį	-	-	2 899	(22)	(2 899)	22	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 2 į 3 lygį	-	-	(1 629)	161	1 629	(161)	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 3 į 1 lygį	1 367	(2)	-	-	(1 367)	2	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 1 į 3 lygį	(17 008)	1 432	-	-	17 008	(1 432)	-	-
Sukauptos palūkanos	629	-	153	-	664	-	1 446	-
Tikėtinų kredito rizikos nuostolių sumažėjimas (padidėjimas)	-	(1 573)	-	(159)	-	2 639	-	907
Nurašymai	-	-	-	-	(6 551)	6 551	(6 551)	6 551
2019 m. gruodžio 31 d.	272 029	(666)	36 543	(385)	50 128	(9 242)	358 700	(10 292)
Išduotos paskolos ir naujai pripažintas turas	121 554	(172)	39 030	(641)	12 267	(1 039)	172 851	(1 852)
Grąžintos paskolos ir finansinio turto pripažinimo nutraukimas	(76 568)	73	(14 403)	50	(16 762)	2 194	(107 733)	2 317
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 2 į 1 lygį	8 305	(12)	(8 305)	12	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 1 į 2 lygį	(48 587)	624	48 587	(624)	-	-	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 3 į 2 lygį	-	-	5 888	(1)	(5 888)	1	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 2 į 3 lygį	-	-	(5 792)	604	5 792	(604)	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 3 į 1 lygį	1 527	(4)	-	-	(1 527)	4	-	-
Perklasifikavimas tarp lygių: Iš 1 į 3 lygį	(3 561)	439	-	-	3 561	(439)	-	-
Sukauptos palūkanos	602	-	245	-	514	-	1 361	-
Tikėtinų kredito rizikos nuostolių sumažėjimas (padidėjimas)	-	(821)	-	(488)	-	8	-	(1 301)
Nurašymai	-	-	-	-	(1 725)	1 725	(1 725)	1 725
2020 m. gruodžio 31 d.	275 301	(539)	101 793	(1 473)	46 360	(7 392)	423 454	(9 404)

Tikėtini kredito nuostoliai finansiniam turtui buvo vertinami individualiai ir kolektyviai, kaip aprašyta apskaitos principų dalyje šiose finansinėse ataskaitose.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Lentelėje žemiau pateikiamas finansinio turto balansinių verčių ir vertės sumažėjimo sumų pasiskirstymas pagal rizikos lygius, individualų/ kolektyvų vertinimą bei segmentus 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d.:

Segmentai		2020 12 31						Iš viso
		Rizikos lygiai						
		1 lygis		2 lygis		3 lygis		
		Individu- alus verti- nimas	Kolektyvus vertinimas	Individua- lus vertini- mas	Kolekty- vus verti- nimas	Individua- lus vertini- mas	Kolektyvus vertinimas	
Fizinių as- menų pas- kolų seg- mentas	Balansinė vertė	14 533	232 972	3 177	44 115	5 797	21 453	322 047
	Vertės sumažė- jimas	(55)	(323)	(26)	(565)	(1 207)	(2 915)	(5 091)
Juridinių asmenų paskolų segmentas	Balansinė vertė	9 604	18 192	29 454	25 047	11 933	7 177	101 407
	Vertės sumažė- jimas	(105)	(56)	(323)	(559)	(2 429)	(841)	(4 313)
Kredito įs- taigų pas- kolų seg- mentas	Balansinė vertė	1 376	-	-	-	-	-	1 376
	Vertės sumažė- jimas	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Skolos ver- tybiniai popieriai	Balansinė vertė	84 468	-	2 978	-	489	-	87 935
	Vertės sumažė- jimas	-	-	(9)	-	(489)	-	(498)
Kredita- vimo įsip- reigojimai	Kreditavimo įsi- pareigojimų vertė (nebalan- sinė)	2 403	10 937	1 759	2 256	-	47	17 402
	Vertės sumažė- jimas	(34)	(10)	(11)	(42)	-	(6)	(103)
		2019 12 31						
		Rizikos lygiai						
Segmentai		1 lygis		2 lygis		3 lygis		Iš viso
		Individu- alus verti- nimas	Kolektyvus vertinimas	Individua- lus vertini- mas	Kolekty- vus verti- nimas	Individua- lus vertini- mas	Kolektyvus vertinimas	
Fizinių as- menų pas- kolų seg- mentas	Balansinė vertė	5 138	218 076	2 629	23 166	11 459	20 572	281 040
	Vertės sumažė- jimas	(9)	(378)	(35)	(203)	(2 821)	(2 732)	(6 178)
Juridinių asmenų paskolų segmentas	Balansinė vertė	15 706	33 109	4 579	6 169	8 287	9 810	77 660
	Vertės sumažė- jimas	(91)	(188)	(33)	(114)	(2 129)	(1 560)	(4 115)
Kredito įs- taigų pas- kolų seg- mentas	Balansinė vertė	1 519	-	-	-	-	-	1 519
	Vertės sumažė- jimas	(3)	-	-	-	-	-	(3)
Skolos ver- tybiniai popieriai	Balansinė vertė	65 396	-	3 019	-	489	-	68 904
	Vertės sumažė- jimas	-	-	(10)	-	(489)	-	(499)
Kredita- vimo įsip- reigojimai	Kreditavimo įsi- pareigojimų vertė (nebalan- sinė)	-	12 625	-	3 986	-	461	17 072
	Vertės sumažė- jimas	-	(62)	-	(18)	-	(30)	(110)

Siekiant tiksliau atspindėti palyginamuosius skaičius, kreguota 2019 m. skolos vertybinių popierių eilutė, eliminuo-
jant vertybinius popierius vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolius), kurie nėra skolos vertybiniai popieriai.
Taip pat pakoreguotas skolos finansinių priemonių pasiskirstymas pagal vertinimo tipus – visas skolos vertybinių
popierių portfelis buvo priskirtas prie individualaus vertinimo.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2020 ir 2019 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės išduotos paskolos pagal vėlavimus pateikiamos žemiau:

	2020					Tikroji užtikrinimo priemonių vertė	Užtikrinimo priemonių perviršis (trūkumas)	Neužtikrinta dalis
	Fiziniai asmenys		Juridiniai asmenys		Iš viso:			
	vertė	proc.	vertė	proc.				
Nepradelstos Pradelsta 1-30 dienų	289 133	91%	82 685	85%	371 818	818 001	442 079	27 215
Pradelsta 31-60 dienų	20 784	7%	5 976	6%	26 760	60 095	33 336	1 713
Pradelsta 61-90 dienų	2 411	1%	462	0%	2 873	6 546	3 673	225
Pradelsta daugiau nei 90 dienų	822	0%	431	0%	1 253	3 135	1 874	157
Iš viso:	316 956	100%	97 094	100%	414 050	911 107	492 946	30 480
	2019					Tikroji užtikrinimo priemonių vertė	Užtikrinimo priemonių perviršis (trūkumas)	Neužtikrinta dalis
	Fiziniai asmenys		Juridiniai asmenys		Iš viso:			
	vertė	proc.	vertė	proc.				
Nepradelstos Pradelsta 1-30 dienų	247 188	90%	60 671	83%	307 859	689 120	379 220	33 017
Pradelsta 31-60 dienų	19 798	7%	7 740	11%	27 538	66 246	38 541	2 298
Pradelsta 61-90 dienų	2 454	1%	1 040	1%	3 494	8 829	5 335	421
Pradelsta daugiau nei 90 dienų	1 633	1%	335	0%	1 968	4 414	2 446	257
Iš viso:	274 862	100%	73 546	100%	348 408	785 110	434 520	36 941

Paskolos kredito unijų nariams – fiziniams ir juridiniams asmenims išduodamos tik pateikus užtikrinimo priemones, kurios atitinka LCKU Grupės patvirtintus reikalavimus.

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Grupės suteiktų paskolų juridiniams asmenims pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos sektorius pateikiamas lentelėje žemiau:

	2020		2019	
	Vertė	Dalis, %	Vertė	Dalis, %
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	7 516	8%	6 229	8%
Apdirbamoji gamyba	4 735	5%	3 934	5%
Statyba	18 529	19%	15 308	21%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba	6 718	7%	5 551	8%
Transportas ir saugojimas	1 782	2%	2 486	3%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	3 165	3%	2 459	3%
Nekilnojamo turto operacijos	27 285	28%	11 963	16%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	612	1%	293	1%
Administracinė ir aptarnavimo veikla	9 325	10%	10 258	14%
Kita veikla	17 427	18%	15 065	21%
Iš viso	97 094	100%	73 546	100%

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Grupės suteiktų paskolų fiziniams asmenims pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos sektorius pateikiamas lentelėje žemiau:

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

	2020		2019	
	Vertė	Dalis, %	Vertė	Dalis, %
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	84 725	27%	83 578	30%
Nekilnojamo turto finansavimas	208 070	66%	165 776	61%
Vartojimo kreditai	19 990	6%	21 563	8%
Kita veikla	4 171	1%	3 945	1%
Iš viso	316 956	100%	274 862	100%

Paskolų vertės sumažėjimas įvertinamas individualiai kiekvienai paskolai ir gautinoms sumoms, vertinamoms amortizuota savikaina ir susijusioms su kredito rizika. Laikoma, kad visų Grupės vienam skolininkui suteiktų paskolų ir/ arba jo atžvilgiu prisiimtų įsipareigojimų rizika yra vienoda.

Grupė registruoja nuostolio įvykius ir, šiems įvykiams įvykus, apskaičiuoja paskolų ir gautinų sumų vertinamų amortizuota savikaina ir susijusių su kredito rizika vertės sumažėjimo nuostolius bei teikia pasiūlymus kredito unijos valdybai dėl šių vertės sumažėjimo nuostolių patvirtinimo. Grupė vertina ir galimą ankstesnių laikotarpių nuostolių, sumažėjus sumų, vertinamų amortizuota savikaina ir susijusių su kredito rizika, vertei, sumažėjimą.

COVID-19 pandemija neturėjo reikšmingos įtakos Grupės kreditavimo apimtims. 2020 m. balandžio mėn. LCKU ir visa Lietuvos centrinei kredito unijai priklausančių kredito unijų Grupė prisijungė prie Lietuvos bankų asociacijos paskelbtų moratoriumų, pagal kuriuos siūlomas pagrindinės kredito sumos įmokų atidėjimas fiziniams ir juridiniams asmenims. Iki 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės patenkintų klientų prašymų dėl paskolų mokėjimo grafikų pertvarkymo, atsižvelgiant į COVID-19 situacijos sukeltus padarinius skolininkams, apimtis bendrąja verte sudarė 27 106 tūkst. EUR (tai sudarė 6,4 % Grupės paskolų portfelio bendrąja verte), iš jų 17 213 tūkst. EUR sudarė pertvarkymai, atitinkantys paskelbtų moratoriumų sąlygas. Daugiausia pertvarkymai buvo atlikti nekilnojamu turto, apgyvendinimo bei maitinimo ir administracijos bei aptarnavimo veiklomis užsiimantiems sektoriaus klientams.

2020 m. gruodžio 31 d. jau buvo suėjęs atidėjimo terminas 16 959 tūkst. EUR dėl COVID-19 atidėtoms paskoloms, kurioms buvo pritaikytas moratoriumas, iš jų 4,1 proc. kreipėsi dėl papildomo pertvarkymo. 2021 m. sausio mėn. moratoriumai fiziniams ir juridiniams asmenims buvo pratęsti, tačiau nebuvo pastebėta, kad būtų reikšmingas naujai besikreipiančių asmenų skaičius.

Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista apskaitos principuose svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje.

Įsigijami vertybiniai popieriai vertinami pagal LCKU nustatytus Grupės vidinius limitus, atsižvelgiant į šalių ir ūkio subjektų reitingus pagal *Moody's* arba *S&P* agentūrų vertinimus (naudojamas naujesnis atitinkamos pozicijos reitingas). Vertybinių popierių pozicijos pagal reitingus, nustatytus minėtų išorinių vertinimo institucijų:

Reitingas		2020		
		Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	Vertybiniai popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina	Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolį)
Moody's agentūros	S&P agentūros			
Aaa-Aa3	AAA - AA-	41 362	32 630	-
A1-A3	A+ - A-	7 068	3 164	-
Baa1-Baa3	BBB+ - BBB-	2 978	-	-
Ba1-Ba3	BB+ - BB-	-	-	-
B1-B3	B+ - B-	-	-	-
Be reitingo		-	245	3 191
Iš viso		51 408	36 039	3 191
Reitingas		2019		
		Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	Vertybiniai popieriai, apskaitomi amortizuota savikaina	Vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per pelną (nuostolį)
Moody's agentūros	S&P agentūros			
Aaa-Aa3	AAA - AA-	-	-	-
A1-A3	A+ - A-	17 334	43 050	-
Baa1-Baa3	BBB+ - BBB-	1 890	3 122	-
Ba1-Ba3	BB+ - BB-	3 019	-	-
B1-B3	B+ - B-	-	-	-
Be reitingo		-	-	2 760
Iš viso		22 243	46 172	2 760

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Grupė visas lėšas laikė aukšto reitingo (AAA-BBB-) bankų arba tokių bankų padalinių Lietuvoje korespondentinėse sąskaitose.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Likvidumo rizika

Įprastinėmis verslo sąlygomis Grupė susiduria su galima piniginių srautų nesuderinamumo rizika. Grupės likvidumo rizikos valdymo tikslas – garantuoti, kad Grupė bus iki galo pajėgi vykdyti savo įsipareigojimus. Pagrindiniai likvidumo rizikos valdymo elementai apima valdybos informavimo sistemą, likvidumo valdymo kontrolę, finansavimo šaltinių diversifikavimą, numatomų įsipareigojimų planavimą, likvidumo atsargos formavimą, numatomų piniginių įplaukų/ išmokų, grynosios finansavimo spragos skaičiavimus. Grupės likvidumo valdymas skirstomas į einamojo, trumpalaikio, vidutinio ir strateginio likvidumo valdymą. Likvidumo rizika valdoma vykdant padengimo likvidžiuoju turtu (angl. *liquidity coverage ratio*, toliau – LCR) normatyvą bei vidinius likvidumo normatyvus, kas mėnesį sudarant piniginių srautų ataskaitas, atliekant likvidumo rizikos testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, vertinant likvidumo atsargą, atsvaros pajėgumą, grynąją finansavimo spragą ir t.t.

Kiekvieną dieną pabaigus operacinį LCKU/ kredito unijos darbą atsakingas darbuotojas privalo patikrinti likvidumo rodiklio vykdymą ir įvertinti pinigų srautų suderinamumą, išėjusius ir įėjusius pinigų srautus bei įvertina būsimus tikėtinus pinigų srautus. LCKU/ kredito unijai nustatyti vidiniai limitai, kuriuos pasiekus turi būti informuota LCKU/ kredito unijos vadovybė. Vadovybė pagal nustatytą sistemą priklausomai nuo likvidumo normatyvo dydžio ne rečiau kaip kartą per mėnesį analizuoja ir vertina informaciją dėl pinigų srautų suderinamumo ir likvidumo rodiklio vykdymo. Priimant sprendimus dėl paskolų išdavimo, kiekvieno stambaus indėlio priėmimą LCKU/ kredito unijos vadovybė įvertina kaip tai įtakos pinigų srautus ir likvidumo rodiklio vykdymą.

Dalis Grupės investicijų į vertybinius popierius laikoma kaip galimo pardavimo (vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis), todėl esant galimiems pinigų srautų ar likvidumo sutrikimams, gali būti nedelsiant realizuota. Jei sutriko LCKU/ kredito unijos likvidumas ar prognozuojamas likvidumo sutrikimas, LCKU/ kredito unija naudoja turimus likvidumo šaltinius, atsižvelgdama į jų panaudojimo kaštus, taip pat laikinai sustabdo paskolų išdavimą ir investicijas.

Grupės turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus 2020 m. gruodžio 31 d. pateikta žemiau:

2020	Pareikala- vus	3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 me- tai	3-5 me- tai	5-10 metų	>10 metų	Be ter- mino	Iš viso
Turtas										
Pinigai ir lėšos centriname banke	38 647	-	-	-	-	-	-	-	-	38 647
Vertybiniai popieriai	-	2 455	1 077	11 583	36 144	15 556	23 241	582	-	90 638
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	6 799	-	-	-	-	-	-	1 374	-	8 173
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	-	18 463	13 915	38 331	48 335	69 161	44 262	175 993	5 590	414 050
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	-	-	-	-	437	134	102	-	7 654	8 327
Investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	-	-	3 921	3 921
Kitas turtas ir atidėto pelno mokesčio turtas	95	473	92	468	70	25	4	-	748	1 975
Iš viso turto	45 541	21 391	15 084	50 382	84 986	84 876	67 609	177 949	17 913	565 731
Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai										
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	5 320	1 005	202	11 008	-	1 056	2 000	11 395	-	31 986
Indėliai	185 353	60 280	45 883	105 987	71 666	11 421	2 014	1 310	-	483 914
Subordinuotos paskolos	-	12	-	-	-	-	2 110	-	-	2 122
Kiti įsipareigojimai, atidėjiniai ir pelno mokesčiai	985	612	171	18	437	134	103	-	359	2 819
Kapitalas ir rezervai	-	-	-	-	-	-	-	-	44 890	44 890
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	191 658	61 909	46 256	117 013	72 103	12 611	6 227	12 705	45 249	565 731
Skirtumas tarp turto ir įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	(146 117)	(40 518)	(31 172)	(66 631)	12 883	72 265	61 382	165 244	(27 336)	-
Nebalansiniai įsipareigojimai	-	17 402	-	-	-	-	-	-	105	17 507

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2019 m. LCKU grupės turto ir įsipareigojimų struktūra pagal terminus pateikiama žemiau lentelėje:

	Pareikala- vus	3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 me- tai	3-5 me- tai	5-10 metų	>10 metų	Be ter- mino	Iš viso
2019										
Iš viso turto	17 301	17 177	21 095	39 404	114 686	73 746	70 557	83 894	14 682	452 542
Iš viso įsiparei- gojimų, kapitalo ir rezervų	124 527	54 852	45 096	95 760	65 204	12 610	1 933	12 866	39 694	452 542
Skirtumas tarp turto ir įsiparei- gojimų, kapitalo ir rezervų	(107 226)	(37 675)	(24 001)	(56 356)	49 482	61 136	68 624	71 028	(25 012)	-
Nebalansiniai įsi- pareigojimai	-	17 072	-	-	-	-	-	-	141	17 213

Kadangi Lietuva yra Europos Sąjungos narė, nuo 2015 m. sausio 1 d. LCR rodiklis Grupei taikomas kaip bendras Europoje paplitęs reikalavimas (minimali rodiklio reikšmė turi būti ne žemesnė nei 100 proc.). LCR rodiklis yra skirtas nustatyti trumpalaikį Grupės likvidumo rizikos atsparumą. Šis rodiklis reikalauja, kad Grupė turėtų nerizikingo turto, kuris galėtų būti lengvai likviduojamas rinkose, siekiant atlikti reikalingus mokėjimų srautus neskaitant įplaukų per trisdešimties dienų krizės laikotarpį be centrinio banko paramos. LCR rodiklis apskaičiuojamas kaip likvidumo atsargos ir grynojo pinigų srauto santykis. Likvidumo atsargos ir grynojo pinigų srautų vertės perskaičiuojamos pritaikius vertės koregavimo koeficientus, kurie apibrėžiami ES Reglamentų.

2020 12 31	Vertė	Vertės kore- gavimo koeffi- cientas	Reikšmė po ko- regavimo koeffi- ciento
Gryni pinigai	2 268	1	2 268
Laisvai disponuojamos lėšos LB	32 900	1	32 900
Valstybių vertybiniai popieriai	74 115	1	74 115
Įmonių obligacijos	221	0,5	111
Nepanaudota kredito linija	1 171	1	1 171
Viso likvidumo atsarga	110 675		110 565
Stabilūs mažmeniniai indėliai	465 916	0,05	23 296
Kiti mažmeniniai indėliai	16 356	0,1	1 636
Drausti nemažmeniniai indėliai	217	0,2	43
Nedrausti nemažmeniniai indėliai	6 627	0,4	2 651
Finansų institucijų indėliai	118	1	118
Nebalansiniai įsipareigojimai finansų institucijoms	41	0,1	4
Nebalansiniai įsipareigojimai mažmeniniams klientams	7 274	0,05	364
Nebalansiniai įsipareigojimai įmonėms	12 223	0,1	1 222
Kiti įsipareigojimai	727	0	-
Viso išeinantis pinigų srautas	509 499		29 334
Gaunamos sumos iš mažmeninių klientų	5 958	0,5	2 979
Gaunamos sumos iš finansinių klientų	3 400	1	3 400
Viso gaunamas pinigų srautas	9 358		6 379
Grynasis pinigų srautas	500 141		22 955
Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis			481,66%

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

		Vertės koregavimo koeficientas	Reikšmė po koregavimo koeficiento
2019 12 31			
Gryni pinigai	2 257	1	2 257
Laisvai disponuojamos lėšos LB	11 071	1	11 071
Valstybių vertybiniai popieriai	60 114	1	60 114
Įmonių obligacijos	215	0,5	108
Viso likvidumo atsarga	73 657		73 550
Stabilūs mažmeniniai indėliai	383 366	0,05	19 168
Kiti mažmeniniai indėliai	12 261	0,1	1 226
Drausti nemažmeniniai indėliai	104	0,2	21
Nedrausti nemažmeniniai indėliai	2 729	0,4	1 092
Finansų institucijų indėliai	128	1	128
Nebalansiniai įsipareigojimai finansų institucijoms	54	0,1	5
Nebalansiniai įsipareigojimai mažmeniniams klientams	7 845	0,05	392
Nebalansiniai įsipareigojimai įmonėms	9 173	0,1	917
Kiti įsipareigojimai	355	0	-
Viso išeinantis pinigų srautas	416 015		22 949
Gaunamos sumos iš mažmeninių klientų	4 583	0,5	2 292
Gaunamos sumos iš finansinių klientų	1 740	1	1 740
Nepanaudota kredito linija	5 206		5 206
Viso gaunamas pinigų srautas	11 529		9 238
Grynasis pinigų srautas	404 486		13 711
Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis			536,43%

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės finansinių įsipareigojimų analizė finansinių ataskaitų dienai, pagal likusį iki sutarties galiojimo pabaigos laiką pateikta žemiau. Atskleistos sumos yra sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai:

	Pareikalavus	1-3 mėn	3-6 mėn	6-12 mėn	1-3 metai	3-5 metai	5-10 metų	>10 metų	Be termino	Iš viso
2020 12 31										
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų įstaigoms	5 320	1 007	205	11 122	4	1 060	2 007	11 384	-	32 109
Indėliai	185 352	60 477	46 306	108 246	75 601	13 274	2 419	1 634	-	493 309
Subordinuotos paskolos	-	12	25	47	187	187	2 346	-	-	2 804
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	126	-	4	437	134	103	-	-	804
Iš viso finansinių įsipareigojimų	190 672	61 622	46 536	119 419	76 229	14 655	6 875	13 018	-	529 026
2019 12 31										
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	1 836	-	-	602	500	-	-	11 527	-	14 465
Indėliai	121 868	54 400	45 328	96 896	67 396	13 921	2 234	1 815	-	403 858
Kiti finansiniai įsipareigojimai	-	326	-	-	258	308	71	-	-	963
Iš viso finansinių įsipareigojimų	123 704	54 726	45 328	97 498	68 154	14 229	2 305	13 342	-	419 286

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Rinkos rizika

Rinkos rizikos įvertinimas

Grupė prisiima rinkos riziką, kuri apibrėžiama kaip rizika patirti nuostolių dėl nepalankių rinkos parametrų, tokių kaip palūkanų normos (palūkanų normos rizika), užsienio valiutos kursų (užsienio valiutos rizika), skolos ir nuosavybės vertybinių popierių kainų svyravimų. Grupė valdo rinkos riziką, kuri įvertina finansinių priemonių būsimųjų pinigų srautų tikrosios vertės galimus svyravimus kintant rinkos kainoms.

Galimi rinkos rizikos pokyčiai nustatomi įvertinant kiekvienos jos sudedamosios dalies – t. y. vertybinių popierių kainų, palūkanų normų ir užsienio valiutos kurso rizikos poveikius.

Rinkos rizikos valdymui ir vertinimui naudojamos LCKU valdybos patvirtintos rizikų valdymo politikos/ tvarkos, kuriose numatyti rizikos vertinimo rodikliai, limitai, apie kurių vykdymą reguliariai informuojama LCKU valdyba ir stebėtojų taryba.

Palūkanų normos rizika valdoma turto ir įsipareigojimų, kurių palūkanų normos jautrios rinkos palūkanų normos pokyčiams, skirtumo metodu ir nustatant palūkanų normos riziką ribojančius limitus. LCKU/ kredito unijos vertina palūkanų normų svyravimo poveikį grynosioms palūkanų pajamoms.

Grupės investicijų į skolos vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant skolos vertybinių popierių dalį balansiniame turte, vertybinių popierių, apskaitomų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir vertybinių popierių, apskaitomų amortizuota savikaina, struktūrą ir modifikuotą finansinę trukmę, skolos vertybinių popierių terminą iki išpirkimo, nustatant limitus galimiems nuostoliams dėl nepalankaus palūkanų normų pokyčių, nustatant LCKU investicijų apribojimus pagal kredito reitingų grupes ir skolos vertybinių popierių emitentų šalių grupes bei apribojimus į vieno emitento skolos vertybinius popierius. Galimų skolos vertybinių popierių nuostolių rizikos dėl rinkos kainų kitimo (tam tikru laikotarpiu su tam tikru pasikliautinumo lygmeniu) įvertinimui naudojamas rizikos vertės modelis VaR.

Grupės investicijų į nuosavybės vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant nuosavybės vertybinių popierių dalį balansiniame turte, apribojant emitentus geografiškai ir pagal ekonominės veiklos sektorius ir nustatant maksimalų leistiną emitento finansinio svėro dydį.

Kredito unijų investicijų į skolos vertybinius popierius rizika valdoma, apribojant balansinio turto dalį, modifikuotą finansinę trukmę, nustatant apribojimus pagal emitento reitingus, atliekant scenarijų analizę ir nustatant maksimalų potencialų nuostolį dėl nepalankaus palūkanų normų pasikeitimo.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Valiutų kursų rizika

Valiutos kurso rizika vertinama kaip tam tikros valiutos atviroji turto ir įsipareigojimų pozicija. 2020 m. ir 2019 m. Grupės narės buvo priėmusios indėlių JAV doleriais, laikė lėšas JAV doleriais bankuose bei turėjo grynųjų pinigų likučius kasose įvairiomis valiutomis. Reikšmingos valiutų pozicijos, kuriomis vertinami Grupės turto bei įsipareigojimų struktūra: JAV doleriai, Didžiosios Britanijos svarų sterlingai, Švedijos ir Norvegijos kronos.

Žemiau pateikiama lentelė, kurioje nurodomos Grupės pozicijos užsienio valiutomis, perskaičiuotomis į eurus pagal 2020 m. gruodžio 31 d. oficialiai galiojusius atitinkamų valiutų kursus.

Turtas	2020 12 31		2019 12 31	
	EUR	kitos valiutos, perskaičiuotos EUR	EUR	kitos valiutos, perskaičiuotos EUR
Pinigai ir lėšos centriniame banke	38 614	33	13 357	35
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	7 902	271	5 097	167
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	414 050	-	348 408	-
Vertybiniai popieriai	90 638	-	70 891	284
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	8 327	-	7 676	-
Investicinis turtas	3 921	-	4 396	-
Kitas ir mokestinis turtas	1 975	-	2 231	-
Iš viso turto	565 427	304	452 056	486
Įsipareigojimai, kapitalas ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	31 986	-	14 465	-
Kitų asmenų indėliai	483 739	175	395 887	257
Subordinuotos paskolos	2 122	-	-	-
Kiti įsipareigojimai, finansinės skolos, atidėjiniai ir atidėtas pelno mokesčio įsip.	2 819	-	2 576	-
Kapitalas ir rezervai	44 890	-	39 357	-
Iš viso įsipareigojimų, kapitalo ir rezervų	565 556	175	452 285	257
Grynoji atvira pozicija	(129)	129	(229)	229

Lentelėje žemiau apibendrinta 2020 ir 2019 m. gruodžio 31 d. LCKU grupės 1 proc. valiutos kursų rizikos pokyčių ataskaitų sudarymo dienai, poveikis grynosioms palūkanų pajamoms:

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
	Poveikis grynosioms valiutos užsienio operacijų pajamoms	Poveikis grynosioms valiutos užsienio operacijų pajamoms
Valiutų kursų padidėjimas 1 proc. punktu	-	2
Valiutų kursų sumažėjimas 1 proc. punktu	-	(2)

Palūkanų normos kitimo rizika

Pinigų srautų palūkanų normos rizika – rizika įvertinti tai, kad ateityje pinigų srautai iš finansinių priemonių gali svyruoti keičiantis rinkos palūkanų normoms. Tikrosios finansinių priemonių vertės palūkanų normos rizika – rizika įvertinti tai, kad ateityje finansinių priemonių tikroji vertė gali kisti keičiantis rinkos palūkanų normoms. Grupėje palūkanų normos rizika valdoma, vadovybei kas ketvirtį peržiūrint palūkanų normų spragos ataskaitą ir palūkanų normų rizikai valdyti nustatytus limitus bei jų vykdymo rodiklius (minimalią suteiktų paskolų vidutinę svertinę palūkanų normą, maksimalią terminuotų indėlių vidutinę svertinę palūkanų normą, turto ir įsipareigojimų skirtumų pagal terminus ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vykdomus limitus) ir reguliariai peržiūrint suteikiamų paskolų ir indėlių palūkanų normas, priimant sprendimus išduoti paskolas su fiksuotomis ar kintamomis palūkanų normomis, priimant sprendimus dėl LCKU/ kredito unijos turto ir įsipareigojimų struktūros. Nuo 2016 metų lapkričio 24 dienos palūkanų normų rizika valdoma visiems LCKU ir Grupės paskolų ir indėlių sandoriams taikant kintamą palūkanų normą. Terminuotų indėlių ir paskolų apyvartinėms lėšoms palūkanų nustatymui LCKU ir Grupė naudoja UNIBOR indeksą, kuris nustatomas apskaičiuojant vidutinę LCKU sistemai priklausančių kredito unijų išteklių kainą.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Nustatant naujai išduodamų paskolų palūkanų normas atsižvelgiama ir į vidinį kredito unijos reitingą. Visų Grupės įsipareigojimų bei paskolų iš fondų palūkanų normos yra fiksuotos. Kredito unijos išduodamų paskolų fiksuota palūkanų norma gali būti taikoma ne ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui (išskyrus vartojimo paskolas).

Pateikta lentelė apibendrina 2020 m. gruodžio 31 d. Grupės turto ir įsipareigojimų palūkanų struktūrą:

2020	Fiksuotos palūkanos	Kintamos palūkanos	Be palūkanų	Iš viso
Turtas				
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	36 331	2 316	38 647
Vertybinių popierių	90 638	-	-	90 638
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	-	1 374	6 799	8 173
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	57 651	356 399	-	414 050
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas turtas	-	-	8 327	8 327
Investicinis turtas	-	-	3 921	3 921
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	1 975	1 975
Iš viso turto	148 289	394 104	23 338	565 731
Įsipareigojimai ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	6 216	2 000	23 770	31 986
Kitų asmenų indėliai	298 565	-	185 349	483 914
Subordinuotos paskolos	110	2 012	-	2 122
Kiti įsipareigojimai ir atidėjiniai	-	-	2 819	2 819
Kapitalas ir rezervai	8 878	-	36 012	44 890
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	313 769	4 012	247 950	565 731
Balansinis skirtumas	(165 480)	390 092	(224 612)	-
2019	Fiksuotos palūkanos	Kintamos palūkanos	Be palūkanų	Iš viso
Turtas				
Pinigai ir lėšos centriniame banke	-	11 071	2 321	13 392
Vertybinių popierių	71 175	-	-	71 175
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito įstaigų	-	1 516	3 748	5 264
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	67 464	280 944	-	348 408
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas	-	-	7 676	7 676
Investicinis turtas	-	-	4 396	4 396
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	2 231	2 231
Iš viso turto	138 639	293 531	20 372	452 542
Įsipareigojimai ir rezervai				
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir fondams	1 102	-	13 363	14 465
Indėliai	277 002	-	119 142	396 144
Kiti įsipareigojimai ir atidėjiniai	-	-	2 576	2 576
Kapitalas ir rezervai	8 879	-	30 478	39 357
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	286 982	-	165 559	452 542
Balansinis skirtumas	(148 343)	293 531	(145 187)	-

Žemiau pateikta lentelė apibendrina palūkanų normas riziką 2020 m. gruodžio 31 d. Lentelėje pateiktas Grupės turtas ir įsipareigojimai, suskirstyti pagal ankstesnę iš sutartyje numatyto palūkanų normų peržiūrėjimo ar išpirkimo (pasibaigimo) datą:

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

2020	Iki 1 mėn	1-3 mėn	3-6 mėn	6-12 mėn	1-3 metai	>3 metų	Be palūkanų ir neišgiamos	Iš viso
Turtas								
Pinigai ir lėšos centriname banke	-	-	-	-	-	-	38 647	38 647
Vertybinių popierių	2 454	-	968	11 449	34 614	37 215	3 938	90 638
Paskolos ir gautinos sumos iš kredito institucijų	-	-	-	-	-	1 374	6 799	8 173
Paskolos ir gautinos sumos iš kitų asmenų	51 555	91 453	114 102	110 863	18 499	27 578	-	414 050
Ilgalaikis mat. ir nemat. turtas ir naudojimo teise valdomas	-	-	-	-	673	-	7 654	8 327
Investicinis turtas	-	-	-	-	-	-	3 921	3 921
Kitas ir atidėto pelno mokesčio turtas	-	-	-	-	-	-	1 975	1 975
Iš viso turto	54 009	91 453	115 070	122 312	53 786	66 167	62 934	565 731
Įsipareigojimai ir rezervai								
Įsiskolinimai kredito įstaigoms ir kitoms finansų institucijoms	-	1 000	200	10 000	-	-	20 786	31 986
Kitų asmenų indėliai	21 950	37 844	45 589	102 472	71 269	14 644	190 146	483 914
Subordinuotos paskolos	-	-	2 012	-	-	110	-	2 122
Kiti įsipareigojimai	-	-	-	-	637	-	2 182	2 819
Kapitalas ir rezervai	-	-	-	-	-	-	44 890	44 890
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	21 950	38 844	47 801	112 472	71 906	14 754	258 004	565 731
Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms	32 059	52 609	67 269	9 840	(18 120)	51 413	(195 070)	-

Žemiau lentelėje pateikiama 2019 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas ir įsipareigojimai, suskirstyti pagal ankstesnę iš sutartyje numatyto palūkanų normų peržiūrėjimo ar išpirkimo (pasibaigimo) datą:

2019	Iki 1 mėn	1-3 mėn	3-6 mėn	6-12 mėn	1-3 metai	>3 metų	Be palūkanų ir neišgiamos	Iš viso
Iš viso turto	45 488	72 897	96 607	92 692	46 714	63 827	34 317	452 542
Iš viso įsipareigojimų ir rezervų	19 776	34 143	44 630	95 329	47 314	37 549	173 801	452 542
Balansinis skirtumas dėl jautrumo palūkanoms	25 712	38 754	51 977	(2 637)	(600)	26 278	(139 484)	-

Grupėje atliekami testavimai nepalankiausiomis sąlygomis kredito, likvidumo, rinkos, koncentracijos ir operacinei rizikoms. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslas – įvertinti, ar Grupės kapitalo pakanka neįprastiems nuostoliams, kurie gali būti patirti, jei pasitvirtintų testavimo prielaidos, ir parengti Grupės veiklos nenumatytais atvejais planą. Siekiant įvertinti nuostolius, kurie gali būti patirti dėl aukščiau nurodytų rizikų pasireiškimo, naudojami standartinis, galimas ir blogiausias scenarijai. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai LCKU valdybai pateikiami pagal poreikį, bet nerečiau kaip 1 kartą per metus.

Lentelėje žemiau apibendrinta 1 proc. palūkanų normos rizikos pokyčių poveikis grynosioms palūkanų pajamoms, jei visiems palūkanų normos svyravimams jautriems balanso turto ir įsipareigojimų straipsniams (iki 1-erių metų) būtų taikoma 1 proc. didesnė / mažesnė palūkanų norma):

	2020 m. gruodžio 31 d. Poveikis grynosioms palūkanų pajamoms	2019 m. gruodžio 31 d. Poveikis grynosioms palūkanų pajamoms
Palūkanų normų padidėjimas 1 proc. punktu	1 618	1 138
Palūkanų normų sumažėjimas 1 proc. punktu	(1 618)	(1 138)

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

5 PASTABA. KAPITALO PAKANKAMUMAS

Išskiriami šie pagrindiniai Grupės kapitalo valdymo tikslai:

- Užtikrinti riziką ribojančių normatyvų valdymą ir vykdymą;
- Užtikrinti Grupės galimybę tęsti savo veiklą – tai veiklos stabilumo garantas;
- Auganti Grupės kapitalo bazė sudaro galimybę didinti Grupės turtą, išduodamų paskolų vienam skolininkui limitą.

Nuo 2014 m. taikomi 3 kapitalo pakankamumo rodikliai – I lygio, I ir I papildomo lygio bei bendras kapitalo pakankamumo normatyvas. Rodikliai skaičiuojami pagal CRDIV direktyvos ir CRR tiesioginio taikymo reglamento reikalavimus. Apskaičiuojant kapitalo pakankamumą įvertinamos kredito, rinkos, operacinės, valiutos kursų rizikos. Kapitalo poreikiu kredito rizikai vertinti Grupė naudoja standartizuotą kredito rizikos vertinimo metodą, operacinei rizikai vertinti – bazinio indikatorius metodus. Priežiūros institucijai informacija apie kapitalo pakankamumo rodiklio vykdymą ir kapitalo panaudojimą teikiama kas ketvirtį. Grupėje įdiegtas ICAAP. Tai papildomi (II pakopos) reikalavimai, papildantys bendruosius (I pakopos) kapitalo pakankamumo apskaičiavimo reikalavimus. Remiantis ICAAP Grupėje atliekama išsami analizė identifikuojant rizikas, įvertinamas jų valdymas ir skaičiuojamas su tuo susijusio vidaus kapitalo poreikis.

Grupės kapitalas 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. buvo sudarytas iš I ir II lygio kapitalo (2019 m. gruodžio 31 d. Grupė II lygio kapitalo neturėjo). Į I lygio kapitalą įskaitoma pajinis, atsargos ir kiti papildomi kapitalai bei rezervai, finansinio turto perkainavimo rezervo dalis ir praėjusių metų nepaskirstytas pelnas (nuostolis), kitos bendrosios pajamos. Iš I lygio kapitalo atskaitoma: nematerialusis turtas, praėjusių laikotarpių nuostolis, atidėto pelno mokesčio turtas. II lygio kapitalą sudaro gautos subordinuotos paskolos, atitinkančios reikalavimus. Skaičiuojant kapitalo pakankamumo normatyvus II lygio kapitalas negali viršyti 1/3 I lygio kapitalo.

Kapitalo pakankamumo rodiklis 2020 ir 2019 m. gruodžio mėn. 31 d. pateiktas žemiau:

	2020	2019
I lygio kapitalas		
Pajinis kapitalas	42 277	38 660
Atsargos ir rezervinis kapitalas	5 915	4 667
Finansinio turto perkainavimo rezervo dalis	284	372
Nematerialusis turtas	(482)	(482)
Praėjusių laikotarpių nepaskirstytas rezultatas	(7 387)	(7 649)
Atidėto pelno mokesčio turtas	(748)	(756)
Viso I lygio kapitalas	39 859	34 812
II lygio kapitalas	2 110	-
Iš viso kapitalo bazė	41 969	34 812
Kapitalo reikalingo kredito rizikai, gautinų sumų sumažėjimo rizikai poreikis	241 063	206 686
Kapitalo reikalingo operacinei rizikai padengti poreikis	31 239	26 190
Viso kapitalo poreikis	272 302	232 876
I lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	14,64%	14,95%
I ir I papildomo lygio kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	14,64%	14,95%
Bendras kapitalo pakankamumo rodiklis, proc.	15,41%	14,95%

2015 m. sausio 1 d. I lygio kapitalo pakankamumo rodiklis turėjo būti ne mažesnis kaip 4,5 proc., 2015 m. birželio 30 d. Lietuvoje įsigaliojęs kapitalo apsaugos rezervas (2,5 proc.) bendro I lygio nuosavo kapitalo reikalavimą padidino nuo 4,5 proc. iki 7 proc., bendro kapitalo reikalavimą – nuo 8 proc. iki 10,5 proc. 2019 m. gruodžio 31 d. LCKU grupei taikomas 0,99 proc. anticiklinio kapitalo rezervas. Lietuvos bankas kartu su Europos Centrinio banku (ECB) atsižvelgdami į galimus neigiamus COVID-19 pandemijos padarinius finansų rinkai, paskelbė priemonių planą. Pagal šį planą nuo 2020 m. balandžio 1 d. anticiklinio kapitalo rezervo reikalavimas buvo sumažintas iki 0 proc. ir 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo taikomas.

Pagal Lietuvos banko atliktų ICAAP ir priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesų rezultatus, 2020 m. gruodžio mėn. Grupei buvo nustatytas 1,3 proc. papildomas (Pillar II) kapitalo pakankamumo rodiklis (2019 m. gruodžio 31 d. Grupei buvo nustatytas - 2 proc. normatyvas). Atsižvelgiant į 2020 m. gruodžio 31 d. galiojusius visus jungtinio kapitalo rezervo reikalavimus, Grupė 2020 m. gruodžio 31 d. turėjo tenkinti tokius individualius minimalius

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

nuosavų lėšų reikalavimus: 7,7 proc. (2019 m. – 9,11 proc.) bendro I lygio nuosavo kapitalo pakankamumo normatyvą, 9,5 proc. (2018 m. – 10,99 proc.) I lygio kapitalo pakankamumo normatyvą ir 11,8 proc. (2018 m. – 13,49 proc.) bendro kapitalo pakankamumo normatyvą. 2020 m. gruodžio mėn. taip pat buvo nustatytas rekomenduojamas 0,5 proc. papildomas antros pakopos gairių kapitalo reikalavimo normatyvas (šis normatyvas galiojo ir 2019 m. gruodžio 31 d.). 2020 ir 2019 metais apskaičiuojant kapitalo pakankamumo rodiklius, kapitalo bazė dalinama iš kapitalo poreikio sumos ir išreiškiama proc. Grupės kapitalo pakankamumo rodiklis atitiko reikalavimus 2020 ir 2019 metais.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatas, Grupė turi atskleisti kapitalo pakankamumo rodiklį, įvertinus einamųjų metų rezultato paskirstymą. Kadangi Grupės 2020 m. gruodžio 31 d. rezultatas bus naudojamas nepaskirstyto praėjusių laikotarpių nuostolio dengimui ir rezervinio kapitalo formavimui, Grupės kapitalo bazė sudarys 44 466 tūkst. EUR, o kapitalo pakankamumo rodiklis sieks 16,33 proc.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

KITOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

6 PASTABA GRYNOSIOS PALŪKANŲ PAJAMOS

	2020	2019
Palūkanų ir kitos panašios pajamos:		
už paskolas kredito unijoms	3	-
už paskolas kitiems asmenims:	22 092	17 730
fiziniams asmenims	17 484	14 395
juridiniams asmenims	4 608	3 335
už tikrąją vertę vertinamus vertybinius popierius per kitas bendrąsias pajamas	247	355
už amortizuota savikaina vertinamus vertybinius popierius	412	457
delspinigių pajamos	522	493
Iš viso palūkanų ir kitų panašių pajamų	23 276	19 035
Palūkanų ir kitos panašios išlaidos:		
už kredito unijų indėlius	17	5
už kitų asmenų indėlius:	3 777	3 473
fizinių asmenų	3 686	3 381
juridinių asmenų	91	92
neigiamų palūkanų išlaidos už centriniame banke laikomas lėšas	56	34
neigiamų palūkanų išlaidos už vertybinius popierius	10	7
už gautas subordinuotas paskolas	39	-
už kitas gautas paskolas ir lėšas	460	520
Finansinės nuomos palūkanų išlaidos	26	23
Iš viso palūkanų ir kitų panašių išlaidų	4 385	4 062
Grynosios palūkanų pajamos	18 891	14 973

7 PASTABA GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS (SĄNAUDOS)

	2020	2019
Paslaugų ir komisinių pajamos:		
už pervedimo operacijas	857	827
už operacijas mokėjimo kortelėmis	251	239
už komunalinių įmokų surinkimą	87	107
kitos paslaugų ir komisinių pajamos	59	48
Iš viso paslaugų ir komisinių pajamų	1 254	1 221
Paslaugų ir komisinių išlaidos:		
už pervedimo operacijas	249	304
už operacijas mokėjimo kortelėmis	473	349
finansų maklerio įmonių komisiniai	90	100
kitos paslaugų ir komisinių išlaidos	23	30
Iš viso paslaugų ir komisinių išlaidų	835	783
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)	419	438

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

8 PASTABA KITOS PAJAMOS

	2020	2019
Nefinansinių paslaugų pajamos	30	312
Už parduotą nefinansinį turtą	121	119
Patalpų nuoma, panauda	93	85
Stojamieji mokesčiai	47	44
Kitos pajamos	291	98
Iš viso kitų pajamų	582	658

Grupė teikia nefinansinės veiklos paslaugas, kurias daugiausia sudaro su informacinėmis sistemomis ir technologijomis susijusios paslaugos.

9 PASTABA GRYNASIS REZULTATAS IŠ OPERACIJŲ VERTYBINIAIS POPIERIAIS

	2020	2019
Realizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	209	227
Realizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais vertinamais tikrąja verte per pelną (nuostolius)	5	192
Realizuoti nuostoliai iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	(4)	(4)
Nerealizuotas pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius)	185	146
Grynasis pelnas iš operacijų vertybiniais popieriais	395	561

10 PASTABA GRYNASIS REZULTATAS IŠ OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA

	2020	2019
Realizuotas pelnas iš operacijų užsienio valiuta	8	14
Realizuoti nuostoliai iš operacijų užsienio valiuta	(5)	(3)
Nerealizuotas pelnas iš operacijų užsienio valiuta	21	32
Nerealizuoti nuostoliai iš operacijų užsienio valiuta	(30)	(28)
Grynasis pelnas iš operacijų užsienio valiuta	(6)	15

11 PASTABA PASKOLŲ IR KITO TURTO VERTĖS (SUMAŽĖJIMAS) ATSTATYMAS

	2020	2019
Paskolų ir gautinų sumų vertės (sumažėjimas) atstatymas	(1 452)	117
Per metus nurašytoms paskoloms suformuotas papildomas vertės (sumažėjimas)	-	(151)
Vertybinių popierių vertės (sumažėjimas) atstatymas	1	(2)
Kito finansinio turto vertės (sumažėjimas) atstatymas	4	-
Kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas	(79)	(308)
Paskolų ir kito turto vertės (sumažėjimas) atstatymas	(1 526)	(344)

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

12 PASTABA ATIDĖJINIŲ POKYTIS

	2020	2019
Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams pokytis	29	(131)
Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis	2	(69)
Atidėjinių sąnaudos	31	(200)

13 PASTABA PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS

	2020	2019
Einamųjų metų pelno mokestis	363	223
Atidėtojo pelno mokesčio pokytis	21	181
Iš viso pelno mokesčio (pajamų)/ sąnaudų	384	404

Atidėtojo pelno mokesčio turto / (įsipareigojimo) judėjimas

2019 m. sausio 1 d. likutis	948
Atidėtasis mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	(13)
Pajamos (sąnaudos) pelno (nuostolių) straipsnyje	(181)
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	754
Atidėtasis mokestis (apskaitomas per kitas bendrąsias pajamas)	15
Pajamos (sąnaudos) pelno (nuostolių) straipsnyje	(21)
2020 m. gruodžio 31 d. likutis	748

14 PASTABA KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS

	2020	2019
Patalpų išlaikymas ir ūkio išlaidos	461	432
Teisinės, audito paslaugos ir konsultacijų išlaidos	787	751
Transporto, pašto ir ryšių paslaugos	545	572
Įmokos indėlių ir invest. draudimui	460	393
Reklamos ir marketingo išlaidos	380	411
Tantjėmos ir atlygis kredito unijų organams už dalyvavimą posėdžiuose	246	157
Kanceliarinės prekės	246	186
Įrangos priežiūra	147	184
Narystės mokesčiai	106	95
Draudimo išlaidos	118	109
Mokymų išlaidos	74	52
Reprezentacinės išlaidos	44	61
Labdara ir parama	27	41
Mokesčiai	52	35
Kitos išlaidos	418	540
Iš viso	4 111	4 019

Patalpų išlaikymo ir ūkio išlaidas daugiausiai sudaro išlaidos komunalinių paslaugų teikėjams.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

15 PASTABA PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIAME BANKE

Pinigus ir lėšas Centriniam banke sudaro likučiai Grupės narių kredito unijų kasose, kuriose 2020 m. gruodžio 31 dieną Grupės narės lėšų laikė 2 316 tūkst. EUR (2019 m. - 2 321 tūkst. EUR) ir korespondentinė sąskaita centriniam banke, kurioje 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU laikė 36 331 tūkst. EUR (2019 m. gruodžio 31 d. – 11 071 tūkst. EUR). Už korespondentinę sąskaitą EUR mokamos Europos centrinio banko nustatytos palūkanos - 0,5 % (2019 m. gruodžio 31 d. buvo mokama -0.4 %). Esamos ir būsimos lėšos, esančios atsiskaitomojoje sąskaitoje, ir susijusios su UAB ŽŪPGF arba UAB INVEGA priemonėmis, yra įkeistos UAB INVEGA ir UAB ŽŪPGF gautų lėšų grąžinimui užtikrinti, lėšų disponavimas neapribotas.

16 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KREDITO INSTITUCIJŲ

	2020	2019
Lėšos bankų korespondentinėse sąskaitose	6 799	3 748
Paskolos kredito unijoms	1 374	1 516
Iš viso	8 173	5 264

Apskaičiuotosios palūkanų normos už lėšas, kurios neviršija 1 000 tūkst. EUR, bankų korespondentinėse sąskaitose 2020 m. ir 2019 m. - 0 %. Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

17 PASTABA PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS IŠ KITŲ ASMENŲ

	2020	2019
Paskolos fiziniams asmenims	316 956	274 862
Paskolos juridiniams asmenims	97 094	73 546
Iš viso	414 050	348 408

Informacija dėl paskolų ir gautinų sumų vertės sumažėjimo atskleista Apskaitos principų svarbių apskaitinių vertinimų ir sprendimų dalyje bei Finansinės rizikos valdymo kredito rizikos dalyje.

18 PASTABA VERTYBINIAI POPIERIAI

	2020	2019
Vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte per bendrąsias pajamas	51 408	22 243
Amortizuota savikaina vertinami vertybiniai popieriai	36 039	46 172
Vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolį)	3 191	2 760
Iš viso	90 638	71 175

Tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas vertinamus vertybinius popierius sudaro šių emitentų vertybiniai popieriai:

	2020	2019
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	40 743	16 465
Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	2 128	2 130
ES šalių vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	2 727	742
Kroatijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	108	112
Latvijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	379	630
Rumunijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	2 240	-
ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	1 517	1 588
Estijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	999	1 064
Latvijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	518	524
ES šalių įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	4 293	1 318
Estijos Respublikos įstaigų vertybiniai popieriai (skolos)	4 293	1 318
Iš viso	51 408	22 243

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Amortizuota savikaina vertinamus vertybinius popierius sudaro šių emitentų vertybiniai popieriai:

	2020	2019
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	31 712	36 020
Lietuvos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	1 847	1 608
ES šalių vyriausybių vertybiniai popieriai (skolos)	1 977	8 041
Bulgarijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	719	722
Islandijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	-	1 023
Ispanijos Karalystės vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	-	4 045
Latvijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	919	920
Lenkijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	-	1 042
Rumunijos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai (skolos)	339	289
ES šalių įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	503	503
Estijos Respublikos įmonių vertybiniai popieriai (skolos)	503	503
Iš viso	36 039	46 172

Vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per pelną (nuostolį), sudaro šių šalių vertybiniai popieriai:

	2020	2019
Lietuvos respublikos įmonių nuosavybės vertybiniai popieriai (kolektyviniai investavimo subjektai)	3 191	2 760
Iš viso	3 191	2 760

2020 m. gruodžio 31 d. vertybinių popierių apskaičiuotosios palūkanų normos svyruoja nuo -0,34% iki 6% ir yra nekintamos (2019 m. – nuo -0,092% iki 4,25%).

2020 m. gruodžio 31 d. Grupės įkeistų vertybinių popierių vertė siekė 7 386 tūkst. EUR (iš jų 1 851 tūkst. EUR vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir 5 535 tūkst. EUR vertinami amortizuota savikaina), kurie buvo įkeisti Lietuvos centriniam bankui kaip pinigų politikos operacijų užtikrinimo priemonė. Dėl šių vykdomų pinigų politikos operacijų, turimos, bet nepanaudos kredito linijos suma 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 171 tūkst. EUR.

2019 m. gruodžio 31 d. Grupės įkeistų vertybinių popierių vertė siekė 5 765 tūkst. EUR (iš jų 1 851 tūkst. EUR vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas ir 3 914 tūkst. EUR vertinami amortizuota savikaina), kurie buvo įkeisti Lietuvos centriniam bankui kaip pinigų politikos operacijų užtikrinimo priemonė. Dėl šių vykdomų pinigų politikos operacijų, turimos, bet nepanaudos kredito linijos suma 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 5 206 tūkst. EUR.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

19 PASTABA ILGALAIKIS MATERIALUSIS IR NAUDOJIMO TEISE VALDOMAS TURTA

	Kitas turtas	Žemė	Pastatai	Naudojimo teise valdomas turtas			VISO
				Pastatai ir patalpos	Kompiuterinė įranga	Viso naudojimo teise valdomas turtas	
2019 m. sausio 1 d.							
Įsigijimo vertė	3 049	151	7 169	-	-	-	10 369
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 241)	-	(2 067)	-	-	-	(4 308)
Likutinė vertė	808	151	5 102	-	-	-	6 061
2019 ataskaitiniai metai							
2019 m. sausio 1 d. 16 TFAS pritaikymo poveikis							
Likutinė vertė	808	151	5 102	-	-	-	6 061
Įsigijimai / sutarčių papildymai	522	-	538	62	11	73	1 133
Vertės kapitalizavimas	7	-	-	-	-	-	7
Nurašymai/pardavimai	(285)	-	-	-	-	-	(285)
Nurašyto / parduoto turto nusidėvėjimas	268	-	-	-	-	-	268
Nusidėvėjimas	(287)	-	(268)	(289)	(7)	(296)	(851)
Likutinė vertė	1 033	151	5 372	616	21	637	7 193
2019 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	3 293	151	7 707	905	28	933	12 084
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 260)	-	(2 335)	(289)	(7)	(296)	(4 891)
Likutinė vertė	1 033	151	5 372	616	21	637	7 193
2020 ataskaitiniai metai							
Likutinė vertė	1 033	151	5 372	616	21	637	7 193
Įsigijimai / sutarčių papildymai	430	-	688	32	72	104	1 222
Vertės kapitalizavimas	1	-	-	-	-	-	1
Sutarčių sąlygų pasikeitimai	-	-	-	311	-	311	311
Perklasifikavimas iš (į) kitą turą	-	-	160	-	-	-	160
Nurašymai/ pardavimai/ sutarčių nutraukimai	(220)	-	(17)	(20)	(14)	(34)	(271)
Nurašyto / parduoto turto nusidėvėjimas/ nutrauktų sutarčių nusidėvėjimas	210	-	14	5	5	10	234
Nusidėvėjimas	(363)	-	(287)	(317)	(38)	(355)	(1 005)
Likutinė vertė	1 091	151	5 930	627	46	673	7 845
2020 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	3 504	151	8 538	1 228	86	1 314	13 507
Sukauptas nusidėvėjimas	(2 413)	-	(2 608)	(601)	(40)	(641)	(5 662)
Likutinė vertė	1 091	151	5 930	627	46	673	7 845

Grupės ilgalaikio turto nusidėvėjimas per 2020 m. sudaro 1 007 tūkst. EUR (2019 m. sudaro 851 tūkst. EUR), iš jų naudojimo teise valdomo turto – 356 tūkst. EUR (2019 m. – 296 tūkst. EUR). Grupė nei 2020 m., nei 2019 m. neturėjo įkeisto ilgalaikio materialiojo turto.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Žemiau lentelėje nurodomas finansinis įsipareigojimas, kuriam skaičiuojamos palūkanos, nurodytas finansinės padėties ataskaitoje:

2019 m. sausio 1 d. 16 TFAS pritaikymo efektas	860
Papildymai	73
Palūkanų sąnaudos	23
Apmokėti įsipareigojimai	(319)
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	637
2020 m. Ataskaitiniai metai	
Papildymai	391
Palūkanų sąnaudos	26
Sumokėtos nuomos sąnaudos	(645)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	409

Su naudojimo teise valdomu turtu susijusių finansinių įsipareigojimų, kuriems skaičiuojamos palūkanos, struktūra pagal terminus pateikiama LCKU grupės turto ir įsipareigojimų struktūros pagal terminus lentelėje.

20 PASTABA NEMATERIALUSIS TURTAS

	Kitas nematerialus turtas	LCKU kuriamos kompiuterinės programos	Iš viso
2019 m. sausio 1 d.			
Įsigijimo vertė	729	1 024	1 753
Sukaupta amortizacija	(619)	(719)	(1 338)
Likutinė vertė	110	305	415
2019 ataskaitiniai metai			
Likutinė vertė	110	305	415
Įsigijimai	39	197	236
Nurašymai	(89)	-	(89)
Nurašyto turto amortizacija	89	-	89
Amortizacija	(49)	(119)	(168)
Likutinė vertė	100	383	483
2019 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo vertė	679	1 221	1 900
Sukaupta amortizacija	(579)	(838)	(1 417)
Likutinė vertė	100	383	483
2020 ataskaitiniai metai			
Likutinė vertė	100	383	483
Įsigijimai	95	120	215
Nurašymai	(45)	-	(45)
Nurašyto turto amortizacija	45	-	45
Amortizacija	(44)	(172)	(216)
Likutinė vertė	151	331	482
2020 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo vertė	729	1 341	2 070
Sukaupta amortizacija	(578)	(1 010)	(1 588)
Likutinė vertė	151	331	482

LCKU kuriama kredito unijų kompiuterinė programa I-kubas. Per 2020 m. šios programos kūrimui patirti darbuotojų darbo užmokesčio kaštai, sumoje 120 tūkst. EUR (2019 m. - 197 tūkst. EUR) priskirti LCKU nematerialiajam turtui. 2020 m. gruodžio 31 d. į eksploataciją įvestų kuriamų programų likutinė vertė – 74 tūkst. EUR, į eksploataciją neįvestų programinių įrangų vertė – 46 tūkst. EUR (2019 m. atitinkamai įvestų į eksploataciją vertė - 156 tūkst. EUR, į eksploataciją neįvestų programų likutinė vertė – 41 tūkst. EUR). LCKU grupės ilgalaikio nematerialaus turto amortizacija 2020 m. sudaro 214 tūkst. EUR (2019 m. - 168 tūkst. EUR). Visos išlaidos įtraukiamos į veiklos sąnaudas.

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

21 PASTABA INVESTICINIS TURTA

	Už skolas perimtas turtas		Kitas investi-	Viso
	Pastatai	Žemė	cinis turtas	
2019 m. sausio 1 d.				
Įsigijimo vertė	1 947	1 756	335	4 027
Vertės (sumažėjimas) atstatymas	(5)	-	-	(5)
Sukauptas nusidėvėjimas	(6)	-	(65)	(65)
Likutinė vertė	1 936	1 756	335	4 027
2019 ataskaitiniai metai				
Likutinė vertė	1 936	1 756	335	4 027
Įsigijimai/ perėmimai	458	682	-	1 140
Pardavimai	(329)	(87)	-	(416)
Parduoto turto nusidėvėjimas	2	-	-	2
Perklasifikavimas iš (i) kitą turtą	(21)	(16)	-	(37)
Vertės (sumažėjimas) atstatymas	(139)	(168)	7	(300)
Nusidėvėjimas	(6)	-	(14)	(20)
Likutinė vertė	1 901	2 167	328	4 396
2019 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2 055	2 335	400	4 790
Vertės (sumažėjimas) atstatymas	(144)	(168)	7	(305)
Sukauptas nusidėvėjimas	(10)	-	(79)	(89)
Likutinė vertė	1 901	2 167	328	4 396
2020 ataskaitiniai metai				
Likutinė vertė	1 901	2 167	328	4 396
Įsigijimai/perėmimai	390	9	-	399
Pardavimai	(409)	(239)	-	(648)
Parduoto turto nusidėvėjimas	3	-	-	3
Perklasifikavimas iš (i) kitą turtą	-	-	(160)	(160)
Vertės (sumažėjimas) atstatymas	78	(123)	-	(45)
Nusidėvėjimas	(8)	-	(16)	(24)
Likutinė vertė	1 955	1 814	152	3 921
2020 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2 036	2 105	240	4 381
Sukauptas vertės (sumažėjimas) atstatymas	(66)	(291)	7	(350)
Sukauptas nusidėvėjimas	(15)	-	(95)	(110)
Likutinė vertė	1 955	1 814	152	3 921

2020 m. gruodžio 31 d. LCKU grupė turėjo 3 921 likutinės vertės ilgalaikio turto (2019 m. - 4 396 tūkst. EUR), kuris priskiriamas investiciniam turtui. 3 769 tūkst. EUR likutinės vertės turtas perimtas už skolas, 152 tūkst. EUR vertės šio turto yra išnuomota trečiosioms šalims ir šiam turtui priskaičiuota 15 tūkst. EUR sukaupto nusidėvėjimo (2019 m. atitinkamai – 4 068 tūkst. EUR likutinės vertės turtas perimtas už skolas, 328 tūkst. EUR vertės šio turto yra išnuomota trečiosioms šalims ir šiam turtui priskaičiuota 10 tūkst. EUR sukaupto nusidėvėjimo). Per 2020 m. atlikus perimto už skolas turto vertės vertinimus, buvo nustatyti 45 tūkst. EUR vertės sumažėjimai (2019 m. šie sumažėjimai siekė 300 tūkst. EUR). Vertės sumažėjimo sąnaudos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos pasakoj ir kito turto vertės sumažėjimo eilutėje.

22 PASTABA KITAS TURTA

	2020	2019
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	474	646
Kitas trumpalaikis turtas	95	161
Sukauptos pajamos	92	82
Kiti aktyvai	566	586
Iš viso	1 227	1 475

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

23 PASTABA ĮSISKOLINIMAI KREDITO ĮSTAIGOMS IR KITOMS FINANSŲ INSTITUCIJOMS

	2020	2019
Kitų finansų įstaigų ir kredito unijų ne LCKU grupės narių lėšos:		
terminuotieji indėliai	6 215	1 102
indėliai iki pareikalavimo	5 320	1 836
Paskolos gautos iš kredito įstaigų ir kitų finansų institucijų	20 451	11 527
Iš viso	31 986	14 465

Palūkanų normos už kitų finansų įstaigų ir kredito unijų terminuotuosius indėlius 2020 m. svyravo nuo 0,58 % iki 1,9 % (2019 m. svyravo nuo 0,87 % iki 1,80 %), už indėlius iki pareikalavimo 2020 m. ir 2019 m. – 0 %.

2016 m. spalio mėn. LCKU atstovaudama kredito unių konsorciumą su UAB „Investicijų garantijų fondas“ (INVEGA) pasirašė Finansinės priemonės „Verslumo skatinimas 2014-2020, finansuojamos iš Europos socialinio fondo“ įgyvendinimo sutartį. Pagal šią sutartį 2020 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė 11 288 EUR (2019 m. gruodžio 31 d. – 11 526 tūkst. EUR).

2020 metais LCKU atstovaudama kredito unių konsorciumą dalyvavo finansinėse priemonėse, skirtose palengvinti sąlygas šalies žemės ūkio subjektams. 2020 m. gruodžio 31d. Grupė, pagal Jungtinės veiklos (konsorciumo) sutartis, buvo gavusi paskolas pagal šias finansines priemones:

- UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo įgyvendinama finansinė priemonė „Paskolų, finansuojamų iš įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos finansines priemones gražintų lėšų, teikimas pirmine gamyba užsiimantiems ūkio subjektams“. Pagal šią priemonę 2020 m. gruodžio 31 d. gautų paskolų balansinė vertė buvo 2 000 tūkst. EUR.
- UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo įgyvendinama finansinė priemonė „Paskolos nukentėjusiems nuo nepalankių klimato reiškinių“. Pagal šią priemonę gautų paskolų balansinė vertė buvo 1 056 tūkst. EUR.

Grupės paskolos gautos naudojantis eurosistemos pinigų politikos operacijomis 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 6 000 tūkst. EUR. Tai Lietuvos banko suteikta kredito linija už įkeistus skolos vertybinius popierius.

Likusią paskolų, gautų iš kredito įstaigų ir kitų finansų institucijų, sumą sudaro gautos, bet dar negražintos lėšos pagal minėtus įsipareigojimus.

2020 m. gruodžio 31 d. 3 430 tūkst. EUR vertės lėšos centrinio banko sąskaitoje, susijusios su Grupės narių finansavimu pagal INVEGA ir ŽŪPGF priemones, gali būti naudojamos tik minėtų projektų finansavimui.

24 PASTABA KITŲ ASMENŲ INDĖLIAI

	2020	2019
Juridinių asmenų indėliai iki pareikalavimo	22 331	8 051
Juridinių asmenų terminuotieji indėliai	6 303	6 238
Fizinių asmenų indėliai iki pareikalavimo	163 018	111 091
Fizinių asmenų terminuotieji indėliai	292 262	270 764
Iš viso	483 914	396 144

2020 m. gruodžio 31 d. palūkanų normos už kitų asmenų terminuotuosius indėlius svyruoja nuo 0% iki 9,8% (2019 m. – nuo 0% iki 9,8 %), už indėlių iki pareikalavimo – 0% (2019 m. – 0%).

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

25 PASTABA ATIDĖJINIAI

Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	2020	2019
Viso sausio 1 d.	132	14
Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams didėjimas	(29)	118
1 rizikos lygio paskolos	(19)	50
Fizinių asmenų	(16)	22
Juridinių asmenų	(3)	28
2 rizikos lygio paskolos	14	38
Fizinių asmenų	2	2
Juridinių asmenų	12	36
3 rizikos lygio paskolos	(24)	30
Fizinių asmenų	3	3
Juridinių asmenų	(27)	27
Viso gruodžio 31 d.	103	132
Atlygio darbuotojams atidėjiniai	2020	2019
Viso sausio 1 d.	200	111
Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis per kitas bendrąsias pajamas	58	21
Atlygio darbuotojams atidėjinių pokytis per pelną (nuostolius)	(2)	68
Viso gruodžio 31 d.	256	200
Atidėjiniai viso	359	334

26 PASTABA SUBORDINUOTOS PASKOLOS

2020 m. rugpjūčio mėn. LCKU gavo dvi subordinuotas paskolas iš tarptautinių fondų, kurios skirtos stiprinti Grupės kapitalo bazę. Bendra patvirtinta subordinuotų paskolų vertė 3 000 tūkst. EUR. Iki 2020 m. gruodžio 31 d. buvo išmokėta 2 000 tūkst. EUR vertės subordinuotų paskolų dalis. 1 000 tūkst. EUR vertės subordinuotų paskolų dalis gali būti panaudota iki 2021 m. pabaigos. Subordinuotų paskolų palūkanų normos svyruoja nuo 4 % iki 4,7%.

Taip pat 2020 m. vienos Grupės kredito unijos gautų subordinuotų paskolų vertė 110 tūkst. EUR. Paskolų grąžinimo terminas – 2027 m. Palūkanų normos – 6 %.

27 PASTABA KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

	2020	2019
Finansiniai įsipareigojimai:	804	963
Surinkti mokėtini mokesčiai	22	34
Nuomos įsipareigojimai	409	637
Kiti įsipareigojimai	373	291
Nefinansiniai įsipareigojimai:	1 421	1 145
Sukauptas atostogų rezervas	987	823
Sukauptos sąnaudos	353	286
Gauti avansai	63	10
Mokėtinas PVM	18	26
Iš viso	2 225	2 108

**LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.**

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

28 PASTABA FINANSINĖS VEIKLOS ĮSIPAREIGOJIMŲ POKYČIAI

	Subordinuotos paskolos	Paskolos gautos naudojantis euro- sistemos pinigų politikos operaci- jomis	Įsipareigojimai UAB INVEGA	Įsipareigojimai UAB ŽŪPGF
2019 m. sausio 1 d.	-	-	10 822	-
Pinigų srautų straipsniai				
Gauta	-	-	5 200	-
Gražinta	-	-	(4 496)	-
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	11 526	-
Pinigų srautų straipsniai:				
Gauta	2 110	150 000	3 733	3 118
Gražinta	-	(144 000)	(3 938)	-
Ne pinigų srautų straipsniai:				
Sukauptos palūkanos	12	-	12	-
2020 m. gruodžio 31 d.	2 122	6 000	11 333	3 118

29 PASTABA KAPITALAS IR REZERVAI

Pagrindiniai ir papildomi pajai, atsargos ir rezervinis kapitalas

2020 m. gruodžio 31 d. Grupės pajinį kapitalą sudaro 43 582 tūkst. EUR (2019 m. – 40 550 tūkst. EUR). Jis sudarytas iš pagrindinių, papildomų ir gražintinų pajų. Papildomi pajai klasifikuojami į papildomus paprastuosius (tvarius arba netvarius) ir papildomus privilegijuotuosius. Papildomi paprastieji tvarūs pajai – tai į perskaičiuotą kapitalą įskaičiuojami pajiniai nariai įnašai, kurie gali būti gražinami tik gavus kompetentingos institucijos leidimą. Papildomus paprastuosius tvarius pajus buvo galima įsigyti nuo 2017 m. sausio 1 d., t. y. įsigaliojus LR Kredito unijų įstatymo naujai redakcijai. Iki 2017 m. sausio 1 d. įsigyti papildomi paprastieji pajai buvo laikomi netvariais paprastaisiais papildomais pajais. Papildomi privilegijuotieji pajai gali būti siūlomi įsigyti kredito unijos nariams, jei kredito unija savo įstatuose pasitvirtinusi tokią pajų rūšį bei dividendų dydį. Privilegijuoti pajai priskiriami kredito unijos perskaičiuoto kapitalo 2 lygiui. Privilegijuotų pajų suma negali būti didesnė kaip 1/3 viso kredito unijos pajinio kapitalo. Privilegijuotieji pajai gali būti konvertuojami į paprastuosius pajus visuotinio narių susirinkimo sprendimu, jei tokia galimybė nustatyta unijos įstatuose ir jeigu ne mažiau kaip 2/3 visuotiniame narių susirinkime dalyvavusių unijos narių balsų dauguma šiam sprendimui, balsuodami atskirai, pritaria kiekvienos klasės pajų savininkai.

Visas Grupės pajinis kapitalas apmokėtas. Kiekvienas Grupės pajininkas, turintis pagrindinį pajų, turi vieną balsą, nepriklausomai nuo jo apmokėto papildomo pajaus dydžio.

2019 m. Rokiškio kredito unija buvo prijungta prie Anykščių kredito unijos. 2020 m. trys kredito unijos (Sedos, Naftininkų ir Skuodo bankelis) prisijungė prie Mažeikių kredito unijos.

2017 metais LCKU nare tapo ir pajus (pagrindinį bei papildomą) įsigijo Lietuvos valstybė. Lietuvos valstybės bendras pajinis įnašas sudarė 8 879 800 EUR, iš kurių: a) 1 000 EUR – pagrindinis pajus; b) 8 878 800 EUR – papildomų pajų. Šis pajinis įnašas neatsižvelgiant į jo traktavimą pagal TFAS, reiškia Lietuvos valstybės dalyvavimą LCKU kapitale bei suteikia Lietuvos valstybei 10 proc. balsavimo teisių.

2018 m. kovo 15 d. buvo pasirašyta sutartis tarp LCKU ir LR Finansų ministerijos atstovų dėl Lietuvos centrinės kredito unijos pajų išpirkimo. Pagal ją LCKU įsipareigojo per 10 m. (paskutinis mokėjimas 2027 12 31) išpirkti šiuos pajus. Valstybės kapitalo pagalbai taip pat yra nustatyti procentais išreikšti aptarnavimo kaštai, kurie apskaitomi Palūkanų ir susijusiose sąnaudose Bendrųjų pajamų ataskaitoje. Per 2020 m. Grupei bendra priskaičiuota valstybės pagalbos aptarnavimo kaštų suma 444 tūkst. EUR (2019 m. – 444 tūkst. EUR).

2020 m. ir 2019 m. išperkant išstojusių narių pajus, išperkamu pajų vertė sumažinta atsižvelgiant į KU įstatymo 14 str. 2 dalies reikalavimus. Kredito unija, gražindama asmeniui jo pajinį įnašą už pagrindinį ir (ar) papildomus pajus, privalo jį proporcingai, atsižvelgdama į tų metų, kuriais narystė kredito unijoje pasibaigė ar kuriais kredito unijoje buvo gautas prašymas gražinti pajinius įnašus už papildomus pajus, patvirtintoje metinėje balansinėje ataskaitoje įrašytas kredito unijos nuostolių sumas, sumažinti. Neišmokėta suma apskaitoma kaip atsargos kapitalas. Atsargos kapitalo paskirtis – garantuoti kredito unijos finansinį stabilumą. Kredito unijos atsargos kapitalas kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti.

Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas sudaromas iš kredito unijos pelno atskaitymų. Atskaitymai į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą yra privalomi ir negali būti mažesni kaip 90 procentų kredito unijos paskirstytinojo pelno, iki privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas sudarys ne mažiau 9/10 kredito unijos

LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS GRUPĖS FINANSINĖS ATASKAITOS 2020 M. GRUODŽIO 31 D.

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

nuosavo kapitalo. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti. Panaudojus dalį privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo ir (arba) atsargos kapitalo kredito unijos veiklos nuostoliams padengti, iš paskirstytinojo pelno vėl atskaitoma į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą tiek, kad privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas taptų nustatyto dydžio.

Stabilizacijos fondas

Stabilizacijos fondas – LCKU valdomas Grupės narių mokumui užtikrinti skirtas fondas, kurį sudaro Grupės narių įmokėtos lėšos ir kitas turtas. Stabilizacijos fondas nėra juridinis asmuo, jį administruoja ir jo vardu veikia LCKU. Stabilizacijos fondas yra atskirtas nuo LCKU turto ir jo apskaita yra tvarkoma atskirai.

Jeigu centrinėje kredito unijoje yra 10 arba daugiau narių kredito unijų, stabilizacijos fonde ne vėliau kaip per 10 metų nuo licencijos centrinei kredito unijai išdavimo dienos turi būti sukaupta ir toliau išlaikoma suma, ne mažesnė kaip vienas procentas centrinės kredito unijos ir jos narių kredito unijų turto sumos.

Lėšos iš fondo yra naudojamos šiomis formomis: teikiant subordinuotas paskolas ir kredito unijai skiriant lėšas negražintinai, jei jos įskaitomos į kredito unijos atsargos kapitalą.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. įnašus moka kredito unijos ir LCKU. Grupės narės privalo mokėti į stabilizacijos fondą periodines įmokas ir papildomas įmokas. Papildomos įmokos mokamos, jeigu stabilizacijos fondo lėšų nepakanka nustatytiems mokėjimams iš stabilizacijos fondo vykdyti. Grupės narių periodinės ir papildomos įmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į kredito unijos turtą ir veiklos rizikingumą. Grupės narių veiklos rizikingumo nustatymo kriterijus nustato LCKU. Grupės narių periodinės ir papildomos įmokos į stabilizacijos fondą yra LCKU ir kredito unijos išlaidos. Periodinės įmokos nėra gražinamos. Jeigu iš papildomų įmokų surinktos lėšos iš stabilizacijos fondo yra paskolinamos ir vėliau į stabilizacijos fondą yra gražinamos, Grupės narėms papildomos įmokos proporcingai mokėtoms papildomoms įmokoms taip pat yra gražinamos.

Stabilizacijos fondo komisija nustato papildomos ir periodinės įmokos į stabilizacijos fondą dydį. Įmokos į stabilizacijos fondą yra skaičiuojamos nuo kredito unijos aktyvų ir kredito unijos rizikingumo (kredito unijos reitingo), kurios siekė nuo 0,16 iki 0,32 proc. nuo kredito unijos aktyvų. Kredito unijoms, gavusioms negražintinas išmokas iš fondo, įmokos padidinamos 100%.

Mokumo užtikrinimo priemonės kredito unijų stabilumui bei tęstinumui užtikrinti gali būti teikiamos vadovaujantis stabilizacijos fondo finansuojamų mokumo užtikrinimo priemonių taikymo taisyklių nuostatomis. Sprendimą dėl stabilizacijos fondo lėšų panaudojimo ir jo formos priima Stabilizacijos fondo komisija.

Atsižvelgiant į pasikeitusias LR centrinių kredito unijų įstatymo, reglamentuojančio stabilizacijos fondo veikimą, nuostatas, nuo 2018 m. sausio 1 d. stabilizacijos fondas nebėra sudaromas LCKU, tačiau LCKU jį administruoja ir veikia jo vardu. 2019 m. šio fondo lėšos buvo pervestos į naujai atidarytą sąskaitą kitame banke ir nebėra laikomos LCKU, fondo (jo turto ir įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų) apskaita vykdoma atskirai nuo LCKU turto ir įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų apskaitos.

2020 m. gruodžio 31 d. stabilizacijos fondo grynieji aktyvai sudarė 3 920 tūkst. EUR (2019 m. gruodžio 31 d. fonde buvo sukaupta 3 012 tūkst. EUR). Iš jų: 3 399 tūkst. EUR lėšos komerciniuose bankuose, 503 tūkst. EUR skolos vertybiniai popieriai ir 18 tūkst. EUR kiti aktyvai.

30 PASTABA SUSIJUSIOS ŠALYS

Grupės susijusiais asmenimis yra laikomos kreditų unijų valdybų, stebėtojų tarybų nariai ir su jais artimai susiję asmenys, stabilizacijos fondo komisijos nariai bei LCKU vadovybė.

	2020	2019
Susijusiems asmenims priskaičiuota atlyginimų ir jiems tenkančių socialinio draudimo įmokų	3 254	2 535
Kitos išmokos susijusiems asmenims (išmokos už dalyvavimą posėdžiuose, palūkanos ir kt.)	493	238
Išduotų paskolų likučiai	6 141	3 152
Priimtų indėlių likučiai	7 718	5 494
Kito turto likučiai, neįskaitant suteiktų paskolų	28	-
Kitų įsipareigojimų susijusiems asmenims, neįskaitant priimtų indėlių, likučiai	152	-

31 PASTABA ĮSTATYMŲ ATITIKIMAS

LCKU grupė Lietuvos banko reikalavimu privalo vykdyti kapitalo pakankamumo, padengimo likvidžiuoju turto, maksimalios paskolos sumos vienam skolininkui, didelių paskolų ir atviros užsienio valiutų pozicijos normatyvus. 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU grupė atitiko visus šiuos privalomus reikalavimus. 2020 m. gruodžio 31 d. visos kredito unijos narės vykdė joms taikomus normatyvus (2019 m. - 2 kredito unijos narės nevykdė joms taikomų maksimalios paskolos vienam skolininkui normatyvų).

(visos sumos pateiktos tūkst. EUR, jei nenurodyta kitaip)

Atkreipiamas dėmesys, kad 2020 m. gruodžio 31 d. 19 (2019 m. gruodžio 31 d. – 21) kredito unijų nuosavas kapitalas buvo mažesnis už pajinį kapitalą ir neatitiko LR Kredito unijų įstatymo reikalavimo. Unijų nuosavo kapitalo atstatymas priklauso nuo pelningos veiklos ateityje. Visos minėtos kredito unijos savo valdybų patvirtintuose priemonių plano projektuose nusimato per ateinančius metus uždirbti pelną ir taip atitaisyti šį įstatymo neatitikimą.

32 PASTABA NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTUMAI

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 3 po ataskaitinių mokesčių metų iš eilės einančius metus patikrinti buhalterijos knygas ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. LCKU vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

2020 m. gruodžio 31 d. paskirtų, bet dar neišmokėtų paskolų suma sudarė 17 402 tūkst. EUR (2019 m. gruodžio 31 d. – 17 072 tūkst. EUR). Suteiktų finansinių garantijų suma siekė 105 tūkst. EUR (2019 m. - 141 tūkst. EUR).

Taip pat 2020 m. gruodžio 31 d. LCKU grupė kaip finansų tarpininkas buvo išdavusi 31 876 tūkst. EUR vertės paskolų pagal UAB INVEGA ir ŽŪPGF platinamas priemones asmenims, nukentėjusiems nuo COVID-19 pandemijos padarinių. LCKU Grupei šios paskolos neturi kredito rizikos, todėl nėra apskaitomos balanse.

Viena kredito unija, ieškovui siekiant Vilniaus apygardos teismo sprendimo panaikinimo ir bylos nagrinėjimo grąžinimo pirmosios instancijos teismui, buvo atsakove teisme dėl žalos atlyginimo (suma 132 tūkst. EUR).

Taip pat tęsiasi teisminis ginčas su pajininkais dėl papildomų pajų teisėtumo ir grąžinimo. 2020 m. galimų nuostolių suma sumažėjo iki 100 tūkst. EUR (ieškinio suma 2019 m. buvo - 246 tūkst. EUR).

Visų minėtų bylų baigtys nėra aiškios, tačiau vadovybė nesitiki patirti reikšmingų nuostolių. Dėl didelio bylų baigčių neapibrėžtumo, atidėjiniai 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo apskaityti.

2019 m. viena kredito unija buvo atsakove teisme dėl pripažinimo negaliojančiu kredito unijai hipoteka įkeisto turto pardavimo skolininko pasiūlytam pirkėjui akto (suma 203 tūkst. EUR). Taip pat vyko teisminis ginčas dėl kito skolininko pateikto prašymo pripažinti sutartis negaliojančiomis (suma 97 tūkst. EUR). Abi bylos baigtos per 2020 m., bylų baigtys – unijos naudai.

33 PASTABA ĮVYKIAI PO FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITOS DIENOS

2021 m. LCKU su dar keliomis kredito unijomis įsigijo bankrutavusios kredito unijos „Taupkasė“ paskolų portfelio dalį, kurio įsigijimo vertė įsigijimo momentu sudarė 5 133 tūkst. EUR.

LCKU Grupė nuolat vertina galimą besitęsiančios COVID-19 pandemijos įtaką tiek šalies ekonomikai, tiek atskiriems verslo sektoriams, tiek savo veiklos rezultatams. Per 2020 m. Grupė nepatyrė didelių nuostolių ar kitų neigiamų COVID-19 pandemijos padarinių, išskyrus papildomai suformuotus 1,1 mln. EUR tikėtinų kredito nuostolių paskolų portfeliui, todėl, atsižvelgiant į švelnėjančias kompetentingų institucijų prognozes, tikimasi, kad Grupė toliau sugebės išlaikyti stabilius veiklos rezultatus. Pastebėjus bet kokius neigiamus COVID-19 pandemijos sukeltus padarinius, Grupė imtųsi visų galimų priemonių neigiamai įtakai sumažinti.

Kitų įvykių, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms, nebuvo.